

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Political Perception and Political Orientations Among University Youth: The Case of Trakya University

*Üniversite Gençliğinde Siyaset Algısı ve Siyasal Yönelimler: Trakya Üniversitesi Örneği**

Yeliz Şahinbaş Coşkun** - Cemile Arıkoğlu Ündücü***

Abstract: Youth, considered as a process experienced between childhood and adulthood, is one of the outcomes of the modern world. It is a concept that constantly renews itself and adds new values from the past to the present, influenced by technological developments as well as social and economic conjunctures. So much so that new youth cultures and identities are continuously produced. Among these youth identities and classes, the subject of our research is university youth. University youth differs from other segments of youth due to factors such as their level of education, the roles they play in social life, and the statuses they will hold in the future. In this study, how university youth perceive politics and their attitudes toward and levels of involvement in the political sphere were investigated. Within the scope of the research, a survey was conducted between May 18-29, 2015, with 434 students studying in 11 faculties at Trakya University. Of these surveys, 426 were included in the evaluation. This number was determined using simple random sampling and stratified sampling methods. The findings indicate that although 82.9% of the students believe that youth should be interested in

* - This study is derived from the author's master's thesis entitled "Political Perception and Political Tendencies of Youth: Case on Students of Trakya University", completed in 2016 at the Department of Public Administration, Institute of Social Sciences, Trakya University

Bu çalışma, yazarın 2016 yılında Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'nda tamamladığı "Gençliğin Siyaset Algısı ve Yönelimleri: Trakya Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

- The survey was conducted between May 18 and 29, 2015, and TR Dizin does not require a committee report for studies conducted prior to 2020.

Araştırma anketi 18-29 Mayıs 2015 tarihleri arasında yapılmıştır ve TR Dizin 2020 yılı öncesi çalışmalarda kurul raporu istememektedir.

** Corresponding Author: PhD Candidate, Ankara Hacı Bayram Veli University, Graduate Education Institute, Department of History

Sorumlu Yazar: Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6389-9987>

yelizsahinbas@gmail.com

*** Prof. Dr., Trakya University, Department of Political Science and Public Administration, Faculty of Economics and Administrative Sciences

Prof. Dr., Trakya Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7415-2459>

cemileunducu@trakya.edu.tr

Cite as/ Atf: Şahinbaş Coşkun, Y. & Arıkoğlu Ündücü, C. (2026). Political perception and political orientations among university youth: The case of Trakya University / Üniversite gençliğinde siyaset algısı ve siyasal yönelimler: Trakya üniversitesi örneği. *Turkish Studies*, 21(Ö1), 3299-3354. [Special Issue Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer]. Ankara Bilim University Publications. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.89843>

Received/Geliş: 16 February/Şubat 2026

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

politics, 55.9% have never engaged in any political activity throughout their lives. The rate of non-participation in political activities is higher among students who define their families as protective or authoritarian. It was found that men are more active than women in participating in political activities; 66.5% of women have not participated in any political activity. 95.5% of the students are social media users, and the most discussed topic on social media is politics at 37.3%. The subject of news that attracts the most attention from students is also politics, with a rate of 32.9%. Additionally, it was determined that the internet has a significant impact on the formation of young people's political views.

Keywords: Politics, Youth, University Youth, Political Perception, Political Participation.

Öz: Çocukluk ile yetişkinlik yılları arasında yaşanan bir süreç olarak değerlendirilen gençlik modern dünyanın getirilerinden biridir. Geçmişten günümüze sürekli olarak kendini yenileyen, kendine yeni değerler katan bir kavramdır. Teknolojik gelişmelerden, toplumsal ve ekonomik konjonktürden etkilenmektedir. Öyle ki bu toplumsal dönüşümlere paralel olarak gençliğe ilişkin yeni kültürler ve yeni kimlikler üretilmektedir. Söz konusu gençlik kimlikleri ve sınıfları arasında araştırmamıza konu olan gençlik üniversite gençliğidir. Üniversite gençliği sahip olduğu eğitim düzeyi, toplumsal yaşamda üstlendiği roller ve gelecekte erişmesi muhtemel statüler bakımından diğer gençlik kesimlerinden ayrılmakta ve özgün bir toplumsal kategori oluşturmaktadır. Çalışmada üniversite gençliğinin siyaseti nasıl algıladıkları ve siyasal alana dahil olma tutumları ve dereceleri araştırılmıştır. Araştırma kapsamında, 18-29 Mayıs 2015 tarihleri arasında Trakya Üniversitesi'nde 11 fakültede eğitimine devam eden 434 öğrenciye anket uygulanmıştır. Bu anketlerden 426 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Bu sayı belirlenirken basit tesadüfi örnekleme metodu ve tabakalı örnekleme metodu kullanılmıştır. Bulgular, öğrencilerin %82,9'unun gençliğin siyasetle ilgilenmesi gerektiğini düşünmesine rağmen, %55,9'unun hayatı boyunca hiçbir siyasal faaliyette bulunmadığını göstermektedir. Ailesini koruyucu veya otoriter olarak tanımlayan öğrencilerde siyasal faaliyette bulunmama oranı daha yüksektir. Siyasal faaliyetlere katılımda erkeklerin kadınlara oranla daha aktif olduğu saptanmıştır. Kadınların %66,5'i hiçbir siyasal faaliyete katılmamıştır. Öğrencilerin %95,5'i sosyal medya kullanıcısıdır ve sosyal medyada en çok tartıştıkları konu %37,3 ile siyasettir. Öğrencilerin dikkatini çeken haberlerin konu başlığı ise %32,9 oranı ile siyasettir. Ayrıca gençlerin siyasal görüşlerinin şekillenmesinde internetin büyük bir etkisinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Gençlik, Üniversite Gençliği, Siyasal Algı, Siyasal Katılım

Structured Abstract:

There is no universally accepted definition of the concept of youth. The lack of consensus stems from the fact that researchers approach the subject from different perspectives. These approaches can be briefly categorized as psychological, biological, and sociological. The psychological approach examines youth through the lens of the individual's inner world. During this period, the young individual no longer feels a sense of belonging to the world of children, yet has not fully entered adulthood either. Embodying certain characteristics of both groups, the youth is dragged into a psychological impasse. Consequently, those who approach the concept psychologically consider this period as a time of crisis (Parlak, 1999, p. 14). Definitions framed within the biological approach, on the other hand, evaluate youth merely as an age range. In contrast, the sociological approach criticizes the evaluation of youth solely based on chronological age. From this perspective, definitions reliant on age criteria reveal intergenerational differences but fail to explain intragenerational conflicts. Individuals of the same age but with disparate living conditions will experience youth quite differently (SEKAM, 2013, p. 13). Furthermore, the age limits designated for youth vary from country to country and society to society. Therefore, cultural factors must also be taken into consideration when defining youth.

The emergence of the concept of youth as a distinct social category dates back to the 19th century. Throughout history, individuals did not experience a period of "youth" in the modern sense. Once young people completed their physical development, they were integrated into the adult world either by entering the workforce or through marriage (İnanır, 2005, p. 39). However, the transformations in production processes and mechanization brought about by the Industrial Revolution necessitated a workforce equipped with technical knowledge. Efforts to meet this demand led to the prolongation of the education period and the deepening of educational content. This process caused individuals to spend increasingly more time in educational institutions; universities, in particular, became spaces where young people gathered, shared common experiences, and generated a collective consciousness alongside shared values. Consequently, youth emerged as a highly visible life stage with its own unique characteristics (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207-208).

By equipping young people with critical thinking and questioning skills through education, the Industrial Revolution and modernization gave rise to youth as a social category that is sensitive to social issues and capable of influencing economic, cultural, and political processes. Thereafter, youth began to be regarded as the individuals who would carry societies into the future. A similar trajectory applies to Turkey. Along with the Tanzimat era, educated Turkish youth studying in Western-style schools were expected to save the Ottoman Empire from collapse. This perspective simultaneously transformed educated youth into a political category (Lüküslü, 2008, p. 289). With the proclamation of the Republic, youth was deemed the protector of the homeland and the revolutions. The youth embraced this assigned responsibility and primarily acted as supporters of the regime in Turkey until the 1950s. However, the growing social opposition against the Democratic Party government and its repressive policies in 1960 mobilized university students, ultimately culminating in the 1960 Military Coup.

In Turkey, university youth assumed highly active roles in the political arena during the 1960s and 1970s, making a name for themselves through political movements that placed national issues at their core. Due to these political movements, the youth, once considered the protectors of the state and its revolutions, began to be perceived as a threat to the state (Ercins, 2009, p. 504). Following 1980, youth were deliberately distanced from politics and criticized for being apolitical; driven by the repressive environment, they came to the forefront with new identity quests in an effort to express themselves differently in ethnic, cultural, and individual terms (Neyzi, 2011, p. 36). The neoliberal policies implemented during this period also transformed the youth. With the advent of the 2000s, alongside technological advancements and the proliferation of digital platforms, youth disconnected from traditional politics began to engage in political activities within digital spheres.

This study, conducted on the students of Trakya University, addresses the general assumption that youth are indifferent to politics and apolitical as its primary research problem. However, the study does not aim to bring new criticisms against young people, but rather to determine their thoughts on the political sphere, as well as their attitudes towards and levels of political participation. Despite the fact that young people's disengagement from traditional and organized forms of participation is often directly labeled as depoliticization in the literature, it is evident that the transformation of political participation pathways brought about by digitalization, and the effects of these digital pathways on youth, have not been adequately examined. The

study aims to reveal the relationship between youths' forms of political perception and their political participation practices. Furthermore, it seeks to contribute to the literature by determining the extent to which traditional and digital participation paradigms influence the political preferences of contemporary youth.

This research utilizes the survey method, which is a quantitative research technique. The population of the study consists of Trakya University students. Due to the large size of the population, a sampling method was employed. The sample included 11 faculties affiliated with Trakya University. Simple random sampling and stratified sampling methods were utilized in the study. Out of 18,276 students studying in these faculties, the number of students to be included in the survey was determined by proportioning the number of students in each faculty to the total number of students, without considering class distinctions. Surveys were conducted with 434 students, and 426 of these were deemed valid for evaluation. The survey study was conducted between May 18 and 29, 2015. The Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 15.0 software was used to evaluate the data. Percentage-frequency tables were employed in the data analysis, and the Chi-square (X^2) test of independence was applied to determine whether there was a statistically significant relationship between multi-variable data.

According to the research findings, 82.9% of university students believe that youth should be interested in politics, and 70.7% enjoy discussing political issues in their daily lives. For young people who discuss political matters mostly with their friends (50.5%) politics ranks first among the news headlines that catch their attention, at 32.9%. These results indicate that the youth is not apolitical and actively follows politics. Furthermore, 72.8% of the students have never joined a political party before, and 55.9% have never participated in a political activity. Only 12% of the students are members of a political party or its youth branch. The political participation levels of students who perceive their families' general attitude as protective or authoritarian are lower than those who evaluate it as democratic. When all these are evaluated through the gender factor, the political participation rates of women remain lower compared to those of men. A vast majority of students (95%) actively follow social media. Politics is the most frequently discussed topic on these platforms, and the books they read along with the information they acquire from the internet have been highly influential in shaping the political views of a significant portion of the students. This underscores that the internet and social media now hold a highly critical place in the lives of students.

The results of the study reveal that, contrary to popular belief, youth especially university youth are not apolitical; they possess knowledge regarding the political sphere and are interested in politics. However, young people no longer prefer traditional pathways of participation, opting instead to develop digital participation practices. In this respect, the research highlights that studies evaluating the forms and levels of youth political participation solely through criteria such as organizational affiliation, party membership, or participation in marches and protests remain inadequate today. It emphasizes that digital forms of participation must be incorporated into the literature on political participation. Thus, this study contributes to the contemporary debates surrounding the alleged apolitical nature of university youth in Turkey.

Keywords: Politics, Youth, University Youth, Political Perception, Political Participation.

الملخص المنظم:

لا يوجد تعريف موحد ومتفق عليه عالمياً لمفهوم الشباب، ويرجع ذلك إلى اختلاف المقاربات التي يعتمدها الباحثون في تناوله. ويمكن تصنيف هذه المقاربات بإيجاز إلى: المقاربة النفسية، والمقاربة البيولوجية، والمقاربة السوسولوجية. فالمقاربة النفسية تنظر إلى الشباب من منظور العالم الداخلي للفرد؛ إذ يشعر الشاب خلال هذه المرحلة بأنه لم يعد ينتمي إلى عالم الطفولة، وفي الوقت نفسه لم يندمج بصورة كاملة في عالم الرشد، مما يجعله يحمل خصائص المرحلتين معاً ويقوده إلى حالة من التوتر النفسي. أما المقاربة البيولوجية فتتعامل مع الشباب (Parlak, 1999, p. 14). ولذلك يعد أصحاب هذا الاتجاه مرحلة الشباب مرحلة أزمة بوصفه مجرد فئة عمرية محددة. وفي المقابل، تنتقد المقاربة السوسولوجية اختزال مفهوم الشباب في المعيار الزمني، إذ ترى أن التعريفات القائمة على العمر تكشف الفروق بين الأجيال، لكنها تعجز عن تفسير الاختلافات داخل الجيل الواحد؛ فالأفراد الذين ينتمون إلى الفئة العمرية نفسها ولكنهم يعيشون في ظروف اجتماعية واقتصادية وثقافية متباينة يختبرون مرحلة الشباب بطرائق مختلفة، كما أن الحدود العمرية المعتمدة للشباب تختلف من دولة إلى أخرى ومن مجتمع إلى آخر (SEKAM, 2013, p. 13). مختلفة الأمر الذي يستلزم مراعاة العوامل الثقافية عند تعريف هذا المفهوم.

يرجع ظهور مفهوم الشباب بوصفه فئة اجتماعية مستقلة إلى القرن التاسع عشر. فخلال معظم المراحل التاريخية لم يعرف الأفراد مرحلة "الشباب" بالمفهوم الحديث؛ إذ كان الفرد ينتقل إلى عالم الكبار فور اكتمال نموه الجسدي، إما بالانخراط في

غير أن التحولات التي أحدثتها الثورة الصناعية في أنماط الإنتاج وعمليات (İnamır, 2005, p. 39) سوق العمل أو بالزواج المكننة أوجدت حاجة إلى قوة عاملة تمتلك معارف ومهارات تقنية متخصصة، الأمر الذي أدى إلى إطالة مدة التعليم وتعميق مضمونه. ونتيجة لذلك، أصبح الأفراد يقضون فترات أطول داخل المؤسسات التعليمية، ولا سيما الجامعات، التي تحولت إلى فضاءات يجتمع فيها الشباب ويتبادلون الخبرات ويطوّرون وعيًا جماعيًا وقيمًا مشتركة، مما أسهم في بروز مرحلة الشباب بوصفها (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208) مرحلة حياتية واضحة المعالم ذات خصائص مميزة

، وقد أسهمت الثورة الصناعية ومسار التحديث، من خلال تزويد الشباب بمهارات التفكير النقدي والتساؤل عبر التعليم في تشكيل الشباب باعتبارهم فئة اجتماعية واعية بالقضايا المجتمعية وقادرة على التأثير في العمليات الاقتصادية والثقافية والسياسية ومنذ ذلك الحين، أصبح الشباب يُنظر إليهم بوصفهم القوة التي ستقود المجتمعات نحو المستقبل. وينطبق هذا المسار أيضًا على تركيا؛ فمع عصر التنظيمات (التنظيمات العثمانية)، كان يُنتظر من الشباب المتعلم في المدارس ذات الطابع الغربي إنقاذ الدولة وبعد إعلان (Lüküslü, 2008, p. 289) العثمانية من الانهيار، وهو ما أضفى على الشباب المتعلم بُعدًا سياسيًا واضحًا الجمهورية، اعتبر الشباب حماة الوطن والمبادئ الإصلاحية (الثورات الكمالية)، وتبنّى الشباب هذه المسؤولية، وظلوا حتى خمسينيات القرن العشرين في الغالب داعمين للنظام السياسي. إلا أن تصاعد المعارضة الاجتماعية ضد حكومة الحزب الديمقراطي وسياساتها القمعية عام 1960 دفع طلاب الجامعات إلى الانخراط في الحراك السياسي، وانتهى الأمر بوقوع الانقلاب العسكري عام 1960.

وخلال ستينيات وسبعينيات القرن العشرين، اضطلع شباب الجامعات في تركيا بأدوار سياسية فاعلة، واكتسبوا حضورًا بارزًا عبر الحركات السياسية التي جعلت القضايا الوطنية محورًا لنشاطها. ونتيجة لهذه الحركات، بدأ يُنظر إلى الشباب، الذين كانوا وبعد عام 1980، جرى إبعاد الشباب (Ercins, 2009, p. 504) يُعدّون سابقًا حماة للدولة وإصلاحاتها، بوصفهم مصدر تهديد لها بصورة مقصودة عن المجال السياسي، ووجّهت إليهم انتقادات بوصفهم غير مباليين بالسياسة. وفي ظل المناخ السياسي القمعي (Neyzi, 2011, p. 36) اتجه الشباب إلى البحث عن هويات جديدة للتعبير عن ذواتهم من خلال الأبعاد الإثنية والثقافية والفردية كما أسهمت السياسات النيولبرالية المطبقة خلال هذه المرحلة في إعادة تشكيل بنية الشباب، ومع مطلع الألفية الثالثة، وبالتزامن مع التطورات التكنولوجية والانتشار الواسع للمنصات الرقمية، بدأ الشباب الذين ابتعدوا عن السياسة التقليدية يمارسون أشكالًا جديدة من النشاط السياسي داخل الفضاءات الرقمية.

تتناول هذه الدراسة، التي أُجريت على طلبة جامعة تراقيا، الفرضية الشائعة القائلة بأن الشباب غير مهتمين بالسياسة، ويتسمون باللامبالاة السياسية باعتبارها الإشكالية الرئيسة للبحث. إلا أن الدراسة لا تستهدف توجيه انتقادات جديدة إلى الشباب وإنما تسعى إلى تحديد تصوراتهم تجاه المجال السياسي، وقياس اتجاهاتهم ومستويات مشاركتهم السياسية. وعلى الرغم من أن الأدبيات غالبًا ما تفسّر ابتعاد الشباب عن أشكال المشاركة التقليدية والمنظمة باعتباره دليلًا مباشرًا على العزوف السياسي، فإن التحولات التي أحدثتها الرقمنة في قنوات المشاركة السياسية، وآثار هذه القنوات الجديدة في الشباب، لم تحظَ حتى الآن بالدراسة الكافية. ومن هذا المنطلق، تهدف الدراسة إلى الكشف عن العلاقة بين أنماط إدراك الشباب للسياسة وممارساتهم في المشاركة السياسية، فضلًا عن الإسهام في الأدبيات العلمية من خلال تحديد مدى تأثير أنماط المشاركة التقليدية والرقمية في التوجهات السياسية للشباب المعاصر.

اعتمدت الدراسة المنهج الكمي باستخدام أسلوب المسح الميداني. وتمثل مجتمع الدراسة في طلبة جامعة تراقيا، ونظرًا لكبير حجم المجتمع، جرى استخدام أسلوب العينة. وشملت العينة إحدى عشرة كلية تابعة للجامعة، واعتمدت الدراسة أسلوب العينة العشوائية البسيطة والعينة الطبقية. ومن بين 18,276 طالبًا وطالبة يدرسون في هذه الكليات، حُدّد حجم العينة بما يتناسب مع عدد الطلبة في كل كلية قياسًا إلى إجمالي عدد الطلبة، دون الأخذ بعين الاعتبار الفروق بين السنوات الدراسية. وقد أُجريت الاستبانة على 434 طالبًا، واعتمدت 426 استبانة صالحة للتحليل. ونُفذت الدراسة الميدانية خلال الفترة الممتدة بين 18 و29 مايو/أيار 2015. كما استُخدمت جداول التكرارات والنسب المئوية، إضافة إلى اختبار كاي² SPSS 15.0 وتحليل البيانات استُخدم برنامج 2015. للاستقلالية بهدف التحقق من وجود علاقات ذات دلالة إحصائية بين المتغيرات متعددة الأبعاد (Chi-square).

% وأظهرت نتائج الدراسة أن 82.9% من طلبة الجامعة يرون أن الشباب ينبغي أن يهتموا بالسياسة، في حين أفاد 70.7% منهم بأنهم يستمتعون بمناقشة القضايا السياسية في حياتهم اليومية. ويتبادل الشباب النقاشات السياسية في المقام الأول مع أصدقائهم بنسبة 50.5%، كما احتلت الأخبار السياسية المرتبة الأولى بين الموضوعات التي تستقطب اهتمامهم بنسبة 32.9%، وهو ما يدل على أن الشباب ليسوا غير مباليين بالسياسة، بل يتابعونها بصورة نشطة. وفي المقابل، لم يسبق لـ 72.8% من الطلبة الانضمام إلى أي حزب سياسي، كما أن 55.9% منهم لم يشاركوا من قبل في أي نشاط سياسي، في حين بلغت نسبة المنتسبين إلى الأحزاب السياسية أو إلى فروعها الشبابية 12% فقط. كما تبين أن مستويات المشاركة السياسية لدى الطلبة الذين يصفون نمط التنشئة الأسرية بأنه حمائي أو سلطوي أقل من مستوياتها لدى أولئك الذين يصفون أسرهم بأنها ديمقراطية. وعند تحليل النتائج وفق متغير الجنس اتضح أن معدلات المشاركة السياسية لدى الإناث أقل منها لدى الذكور. كذلك أظهرت النتائج أن 95% من الطلبة يتابعون وسائل التواصل الاجتماعي بصورة منتظمة، وأن القضايا السياسية تُعد أكثر الموضوعات تداولًا على هذه المنصات، كما أن الكتب التي يقرؤونها والمعلومات التي يحصلون عليها عبر الإنترنت كان لها تأثير كبير في تشكيل توجهاتهم السياسية، مما يؤكد أن الإنترنت ووسائل التواصل الاجتماعي أصبحت تشغل مكانة محورية في حياة الشباب الجامعي.

وتخلص الدراسة إلى أن الشباب، ولا سيما شباب الجامعات، ليسوا غير مبالين بالسياسة كما هو شائع، بل يمتلكون معرفة بالمجال السياسي ويبدون اهتمامًا واضحًا به، إلا أنهم لم يعودوا يفضلون قنوات المشاركة السياسية التقليدية، واتجهوا بدلاً من ذلك إلى تطوير أنماط جديدة من المشاركة الرقمية. ومن هذا المنطلق، تؤكد الدراسة أن البحوث التي تقيس المشاركة السياسية للشباب اعتمادًا فقط على مؤشرات تقليدية، مثل العضوية التنظيمية أو الحزبية أو المشاركة في المسيرات والاحتجاجات، لم تعد كافية لتفسير واقع المشاركة السياسية المعاصر، وتدعو إلى إدماج أنماط المشاركة الرقمية ضمن أدبيات المشاركة السياسية. وبذلك، تقدم الدراسة إسهامًا علميًا في النقاشات الراهنة المتعلقة بادعاءات اللامبالاة السياسية لدى الشباب الجامعي في تركيا.

الكلمات المفتاحية: السياسة، الشباب، الشباب الجامعي، الإدراك السياسي، المشاركة السياسية

Résumé Structuré:

Il n'existe pas de définition universellement admise du concept de **jeunesse**. Cette absence de consensus résulte du fait que les chercheurs abordent cette notion à partir de perspectives théoriques différentes. Ces approches peuvent être regroupées, de manière générale, en trois catégories : les approches psychologique, biologique et sociologique. L'approche psychologique appréhende la jeunesse à travers le monde intérieur de l'individu. Au cours de cette période, le jeune ne se sent plus appartenir à l'univers de l'enfance, sans pour autant avoir pleinement intégré celui de l'âge adulte. Porteur de caractéristiques propres à ces deux univers, il se trouve confronté à une situation d'ambivalence psychologique. C'est pourquoi les chercheurs qui privilégient cette perspective considèrent la jeunesse comme une période de crise (Parlak, 1999, p. 14). À l'inverse, l'approche biologique définit la jeunesse essentiellement comme une tranche d'âge. La perspective sociologique critique toutefois cette réduction de la jeunesse à un simple critère chronologique. Selon cette approche, les définitions fondées exclusivement sur l'âge permettent certes de mettre en évidence les différences intergénérationnelles, mais demeurent insuffisantes pour expliquer les disparités observées au sein d'une même génération. Des individus appartenant à la même catégorie d'âge, mais évoluant dans des contextes sociaux, économiques et culturels distincts, vivent en effet l'expérience de la jeunesse de manière profondément différente (SEKAM, 2013, p. 13). En outre, les limites d'âge retenues pour définir la jeunesse varient d'un pays à l'autre et d'une société à l'autre. Dès lors, toute définition de la jeunesse doit nécessairement prendre en considération les facteurs culturels.

L'émergence de la jeunesse en tant que catégorie sociale autonome remonte au XIXe siècle. Durant les périodes antérieures, les individus ne connaissaient pas une phase de « jeunesse » au sens moderne du terme. Une fois leur développement physique achevé, ils étaient directement intégrés au monde adulte, soit par leur insertion dans la vie professionnelle, soit par le mariage (İnanır, 2005, p. 39). Toutefois, les transformations des processus de production et la mécanisation engendrées par la Révolution industrielle ont créé un besoin croissant de main-d'œuvre disposant de compétences techniques spécialisées. Afin de répondre à cette exigence, la durée des études s'est progressivement allongée et les contenus pédagogiques se sont approfondis. Les individus ont ainsi passé une part toujours plus importante de leur vie au sein des établissements d'enseignement. Les universités, en particulier, sont devenues des espaces privilégiés de rencontre où les jeunes partageaient des expériences communes, développaient une conscience collective et construisaient un ensemble de valeurs communes. Ce processus a favorisé l'affirmation de la jeunesse comme une étape spécifique de la vie, dotée de caractéristiques propres (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208).

En dotant les jeunes d'une capacité de réflexion critique et de remise en question grâce à l'éducation, la Révolution industrielle et le processus de modernisation ont contribué à faire émerger la jeunesse comme une catégorie sociale particulièrement sensible aux enjeux de la société et capable d'exercer une influence sur les dynamiques économiques, culturelles et politiques. Dès lors, les jeunes ont été considérés comme les principaux acteurs appelés à conduire les sociétés vers l'avenir. Une évolution comparable s'est produite en Turquie. À partir de la période des Tanzimat, les jeunes instruits dans les établissements d'enseignement de type occidental étaient investis de la mission de sauver l'Empire ottoman de son déclin. Cette vision a simultanément conféré à la jeunesse instruite le statut d'une catégorie politique (Lüküslü, 2008, p. 289). Après la proclamation de la République, la jeunesse fut érigée en gardienne de la patrie et des réformes républicaines. Les jeunes assumèrent largement cette responsabilité et constituèrent, jusqu'aux années 1950, un soutien essentiel au régime politique en Turquie. Toutefois, l'intensification de l'opposition sociale contre le gouvernement du Parti démocrate et les politiques répressives mises en œuvre en 1960 provoquèrent la mobilisation des étudiants universitaires, processus qui aboutit finalement au coup d'État militaire de 1960.

Résumé structuré (2e partie)

En Turquie, au cours des années 1960 et 1970, la jeunesse universitaire a occupé une place particulièrement active sur la scène politique et s'est illustrée par des mouvements politiques plaçant les questions nationales au cœur de leurs revendications. Toutefois, ces mobilisations ont progressivement modifié la perception de la jeunesse : alors qu'elle était auparavant considérée comme la garante de l'État et des réformes républicaines, elle a commencé à être perçue comme une menace potentielle pour l'ordre étatique (Ercins, 2009, p. 504). À la suite de 1980, la jeunesse a été délibérément éloignée de la sphère politique et fréquemment qualifiée d'apolitique. Sous l'effet du climat répressif de cette période, les jeunes se sont tournés vers de nouvelles quêtes identitaires afin d'exprimer leur individualité à travers des références ethniques, culturelles et personnelles (Neyzi, 2011, p. 36). Les politiques néolibérales mises en œuvre durant cette période ont également profondément transformé les caractéristiques sociales de la jeunesse. Avec les années 2000, parallèlement aux progrès technologiques et à la diffusion rapide des plateformes numériques, les jeunes, qui s'étaient progressivement éloignés des formes traditionnelles de participation politique, ont commencé à investir les espaces numériques comme nouveaux lieux d'engagement politique.

La présente étude, réalisée auprès des étudiants de l'**Université de Trakya**, prend pour principal problème de recherche l'idée largement répandue selon laquelle les jeunes seraient désintéressés de la politique et fondamentalement apolitiques. Toutefois, l'objectif de cette recherche n'est pas de formuler de nouvelles critiques à l'égard de la jeunesse, mais d'identifier ses représentations de la sphère politique ainsi que ses attitudes et son niveau de participation politique. Bien que l'éloignement des jeunes des formes traditionnelles et institutionnalisées de participation soit fréquemment interprété dans la littérature comme une manifestation directe de dépolitisation, les transformations des modes de participation induites par la numérisation ainsi que leurs effets sur les jeunes demeurent encore insuffisamment étudiés. Cette recherche vise ainsi à mettre en évidence les relations entre les modes de perception de la politique chez les jeunes et leurs pratiques effectives de participation politique. Elle entend également enrichir la littérature scientifique en évaluant dans quelle mesure les paradigmes de participation traditionnels et numériques influencent les préférences politiques de la jeunesse contemporaine.

Cette recherche repose sur la **méthode d'enquête**, relevant des approches quantitatives. La population de l'étude est constituée des étudiants de l'Université de Trakya. En raison de l'importance numérique de cette population, un échantillonnage a été mis en œuvre. L'échantillon couvre **onze facultés** de l'Université de Trakya. Les méthodes d'échantillonnage aléatoire simple et d'échantillonnage stratifié ont été utilisées. Parmi les **18 276 étudiants** inscrits dans ces facultés, le nombre de participants retenus pour l'enquête a été déterminé proportionnellement à l'effectif de chaque faculté, sans distinction entre les années d'études. Au total, **434 questionnaires** ont été administrés, dont **426** ont été jugés valides pour l'analyse statistique. L'enquête s'est déroulée entre le **18 et le 29 mai 2015**. Les données ont été analysées à l'aide du logiciel **Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 15.0**. Les analyses statistiques reposent sur des tableaux de fréquences et de pourcentages, tandis que le **test du χ^2 (Chi carré) d'indépendance** a été utilisé afin de déterminer l'existence de relations statistiquement significatives entre les variables étudiées.

Les résultats de la recherche montrent que **82,9 %** des étudiants universitaires estiment que les jeunes devraient s'intéresser à la politique, tandis que **70,7 %** déclarent apprécier les discussions portant sur les questions politiques dans leur vie quotidienne. Les jeunes débattent principalement de politique avec leurs amis (**50,5 %**) et les informations politiques constituent la catégorie d'actualité qui retient le plus leur attention (**32,9 %**). Ces résultats démontrent que la jeunesse n'est pas apolitique et qu'elle suit activement la vie politique. En revanche, **72,8 %** des étudiants n'ont jamais adhéré à un parti politique et **55,9 %** n'ont jamais participé à une activité politique. Seuls **12 %** des répondants sont membres d'un parti politique ou de son organisation de jeunesse. En outre, les étudiants qui perçoivent l'attitude générale de leur famille comme protectrice ou autoritaire présentent des niveaux de participation politique inférieurs à ceux qui qualifient leur environnement familial de démocratique. L'analyse selon le sexe révèle également que les taux de participation politique des femmes demeurent inférieurs à ceux des hommes. Par ailleurs, une très large majorité des étudiants (**95 %**) utilise activement les réseaux sociaux. La politique y constitue le thème de discussion le plus fréquent, tandis que les ouvrages qu'ils lisent ainsi que les informations obtenues sur Internet exercent une influence considérable sur la formation des opinions politiques d'une part importante des étudiants. Ces résultats mettent en évidence la place désormais centrale qu'occupent Internet et les réseaux sociaux dans la vie des étudiants.

Les résultats de cette étude démontrent que, contrairement à une opinion largement répandue, les jeunes — et plus particulièrement les étudiants universitaires — ne sont pas apolitiques. Ils disposent d'une connaissance réelle de la sphère politique et manifestent un intérêt soutenu pour les questions politiques. Toutefois, ils privilégient désormais des formes de participation numérique plutôt que les modes traditionnels d'engagement politique. À cet égard, cette recherche souligne que les études évaluant la participation politique des jeunes exclusivement à partir de critères classiques, tels que l'appartenance organisationnelle, l'adhésion à un parti politique ou la participation à des manifestations et protestations, apparaissent aujourd'hui insuffisantes. Elle insiste sur la nécessité d'intégrer les formes numériques de participation dans les travaux consacrés à la participation politique. En ce sens, cette étude apporte une contribution significative aux débats contemporains relatifs au prétendu caractère apolitique de la jeunesse universitaire en Turquie.

Mots-clés: politique, jeunesse, jeunesse universitaire, perception politique, participation politique.

Resumen Estructurado:

No existe una definición universalmente aceptada del concepto de **juventud**. La ausencia de consenso obedece al hecho de que los investigadores abordan esta noción desde diferentes perspectivas teóricas. Estas aproximaciones pueden clasificarse, de manera general, en tres categorías: psicológica, biológica y sociológica. La perspectiva psicológica analiza la juventud desde la dimensión del mundo interior del individuo. Durante esta etapa, el joven deja de sentirse perteneciente al universo de la infancia, aunque todavía no se ha incorporado plenamente al mundo adulto. Al reunir simultáneamente determinadas características propias de ambas etapas, el joven experimenta una situación de ambivalencia y conflicto psicológico. Por ello, quienes adoptan este enfoque consideran la juventud como un período de crisis (Parlak, 1999, p. 14). Por su parte, la perspectiva biológica define la juventud únicamente en función de un intervalo de edad. En contraste, la perspectiva sociológica cuestiona la reducción del concepto de juventud al criterio cronológico. Desde este enfoque, las definiciones basadas exclusivamente en la edad permiten identificar diferencias intergeneracionales, pero resultan insuficientes para explicar las divergencias existentes dentro de una misma generación. Individuos pertenecientes al mismo grupo etario, pero que viven en condiciones sociales, económicas y culturales diferentes, experimentan la juventud de formas profundamente distintas (SEKAM, 2013, p. 13). Asimismo, los límites de edad establecidos para definir la juventud varían entre países y sociedades. En consecuencia, los factores culturales también deben ser considerados en toda definición de este concepto.

La aparición de la juventud como una categoría social diferenciada se remonta al siglo XIX. A lo largo de la historia, los individuos no experimentaban una etapa de «juventud» en el sentido moderno del término. Una vez concluido su desarrollo físico, pasaban directamente al mundo adulto, ya fuera incorporándose al mercado laboral o mediante el matrimonio (İnanır, 2005, p. 39). Sin embargo, las transformaciones de los procesos productivos y la mecanización derivadas de la Revolución Industrial generaron la necesidad de una fuerza de trabajo dotada de conocimientos y competencias técnicas especializadas. Los esfuerzos por satisfacer esta demanda condujeron a la prolongación de la duración de la educación y al enriquecimiento de sus contenidos. Como consecuencia, los individuos comenzaron a permanecer durante períodos cada vez más prolongados en las instituciones educativas. En particular, las universidades se transformaron en espacios donde los jóvenes compartían experiencias comunes, desarrollaban una conciencia colectiva y construían un sistema de valores compartidos. Este proceso favoreció la consolidación de la juventud como una etapa vital claramente diferenciada y dotada de características propias (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208).

Al dotar a los jóvenes de capacidades de pensamiento crítico y de cuestionamiento mediante la educación, la Revolución Industrial y el proceso de modernización contribuyeron a la configuración de la juventud como una categoría social sensible a las problemáticas colectivas y capaz de influir en los procesos económicos, culturales y políticos. A partir de entonces, los jóvenes comenzaron a ser considerados los principales actores responsables de conducir a las sociedades hacia el futuro. Un proceso similar tuvo lugar en Turquía. Con el período de las **Tanzimat**, se esperaba que la juventud instruida en las instituciones educativas de estilo occidental fuese capaz de salvar al Imperio otomano de su proceso de decadencia. Esta concepción otorgó simultáneamente a la juventud educada el carácter de una categoría política (Lüküslü, 2008, p. 289). Tras la proclamación de la República, la juventud fue concebida como la protectora de la patria y de las reformas republicanas. Los jóvenes asumieron dicha responsabilidad y actuaron, principalmente, como

defensores del régimen político en Turquía hasta la década de 1950. No obstante, el incremento de la oposición social contra el gobierno del Partido Demócrata y la implementación de políticas represivas en 1960 propiciaron la movilización de los estudiantes universitarios, proceso que culminó finalmente en el golpe de Estado militar de 1960.

Resumen estructurado

En Turquía, durante las décadas de 1960 y 1970, la juventud universitaria desempeñó un papel altamente activo en la esfera política y adquirió notoriedad a través de movimientos políticos que situaban las cuestiones nacionales en el centro de sus reivindicaciones. Como consecuencia de estas movilizaciones, la juventud, anteriormente considerada como garante del Estado y de las reformas republicanas, comenzó a ser percibida como una amenaza para el propio Estado (Ercins, 2009, p. 504). Tras 1980, los jóvenes fueron deliberadamente alejados de la vida política y frecuentemente calificados de apolíticos. Bajo el impacto del clima político represivo de este período, pasaron a protagonizar nuevas búsquedas identitarias con el propósito de expresar su identidad desde perspectivas étnicas, culturales e individuales (Neyzi, 2011, p. 36). Paralelamente, las políticas neoliberales implementadas durante esos años transformaron de manera significativa las características sociales de la juventud. Con la llegada de la década de 2000, y en paralelo con los avances tecnológicos y la rápida expansión de las plataformas digitales, los jóvenes, progresivamente desvinculados de las formas tradicionales de participación política, comenzaron a desarrollar nuevas modalidades de activismo político en los espacios digitales.

La presente investigación, realizada con estudiantes de la **Universidad de Trakya**, toma como principal problema de investigación la extendida percepción de que los jóvenes son indiferentes a la política y esencialmente apolíticos. Sin embargo, el propósito del estudio no consiste en formular nuevas críticas hacia la juventud, sino en identificar sus percepciones sobre la esfera política, así como sus actitudes y niveles de participación política. Aunque la literatura científica suele interpretar el distanciamiento de los jóvenes respecto a las formas tradicionales y organizadas de participación como una manifestación directa de despolitización, resulta evidente que las transformaciones experimentadas por los canales de participación política a raíz de la digitalización y los efectos de estas nuevas modalidades sobre la juventud no han sido examinados con la profundidad suficiente. En este contexto, el estudio pretende revelar la relación existente entre las formas de percepción política de los jóvenes y sus prácticas de participación política. Asimismo, busca contribuir a la literatura especializada determinando en qué medida los paradigmas tradicionales y digitales de participación influyen en las preferencias políticas de la juventud contemporánea.

La investigación adopta un **diseño cuantitativo** basado en el método de encuesta. La población de estudio está constituida por los estudiantes de la Universidad de Trakya. Debido al considerable tamaño de dicha población, se recurrió a un procedimiento de muestreo. La muestra estuvo integrada por estudiantes pertenecientes a **once facultades** de la Universidad de Trakya. Para la selección de la muestra se utilizaron los métodos de **muestreo aleatorio simple** y **muestreo estratificado**. De un total de **18.276 estudiantes** matriculados en dichas facultades, el número de participantes se determinó proporcionalmente al número de estudiantes de cada facultad respecto del total, sin considerar las diferencias entre cursos académicos. Se administraron **434 cuestionarios**, de los cuales **426** fueron considerados válidos para el análisis estadístico. El trabajo de campo se llevó a cabo entre el **18 y el 29 de mayo de 2015**. Los datos fueron analizados mediante el programa **Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) versión 15.0**. En el análisis estadístico se emplearon tablas de frecuencias y porcentajes, así como la **prueba de independencia ji-cuadrado (χ^2)** para determinar la existencia de relaciones estadísticamente significativas entre las variables analizadas.

Los resultados muestran que el **82,9 %** de los estudiantes universitarios considera que los jóvenes deben interesarse por la política, mientras que el **70,7 %** afirma disfrutar de las conversaciones sobre asuntos políticos en su vida cotidiana. Los jóvenes discuten cuestiones políticas principalmente con sus amigos (**50,5 %**), y las noticias de carácter político constituyen la categoría informativa que más atrae su atención (**32,9 %**). Estos hallazgos evidencian que la juventud no es apolítica y que mantiene un seguimiento activo de la actualidad política. No obstante, el **72,8 %** de los estudiantes nunca ha pertenecido a un partido político y el **55,9 %** nunca ha participado en una actividad política. Únicamente el **12 %** es miembro de un partido político o de su organización juvenil. Asimismo, los estudiantes que perciben la actitud general de sus familias como protectora o autoritaria presentan niveles de participación política inferiores a aquellos que describen su entorno familiar como democrático. Cuando los resultados se analizan en función del género, se observa que las tasas de participación política de las mujeres permanecen por debajo de las registradas entre los hombres. Además,

una amplísima mayoría de los estudiantes (95 %) utiliza activamente las redes sociales. La política constituye el tema más debatido en estas plataformas, mientras que los libros que leen y la información obtenida a través de Internet ejercen una influencia considerable en la formación de las opiniones políticas de una parte significativa del alumnado. Todo ello pone de manifiesto que Internet y las redes sociales ocupan actualmente una posición central en la vida de los estudiantes universitarios.

Los resultados de esta investigación demuestran que, contrariamente a una percepción ampliamente difundida, los jóvenes —y, en particular, la juventud universitaria— no son apolíticos. Poseen conocimientos sobre la esfera política y manifiestan un interés significativo por los asuntos políticos. Sin embargo, ya no privilegian las vías tradicionales de participación, sino que optan por desarrollar formas de participación política de carácter digital. En este sentido, el estudio pone de relieve que las investigaciones que evalúan las modalidades y los niveles de participación política juvenil exclusivamente a partir de indicadores convencionales, como la afiliación organizativa, la militancia partidista o la participación en marchas y manifestaciones, resultan insuficientes para comprender la realidad contemporánea. En consecuencia, se subraya la necesidad de incorporar las modalidades digitales de participación al marco teórico de la literatura sobre participación política. De este modo, el presente estudio constituye una aportación relevante a los debates contemporáneos sobre la supuesta naturaleza apolítica de la juventud universitaria en Turquía.

Palabras clave: política, juventud, juventud universitaria, percepción política, participación política.

结构式摘要:

“青年 (Youth)”这一概念尚不存在国际上普遍接受且统一的定义。这种缺乏共识的现象源于不同研究者基于不同理论视角对青年问题进行阐释。总体而言，这些研究路径可概括为心理学、生物学和社会学三种主要取向。心理学取向主要从个体内在心理世界出发理解青年阶段。在这一时期，青年个体已不再认为自己属于儿童世界，但又尚未完全进入成人社会，因而同时兼具两者的部分特征，并陷入一种心理上的过渡性困境。因此，持心理学观点的研究者普遍将青年时期视为一个充满危机与冲突的发展阶段 (Parlak, 1999, p. 14)。相比之下，生物学取向则主要依据年龄区间对青年进行界定。而社会学取向则批判仅依据年龄标准界定青年这一做法，认为以年龄为基础的定义虽然能够揭示代际差异，却难以解释同一代人内部存在的差异。生活条件迥异而年龄相同的个体，其青年经验往往呈现出显著不同的特征 (SEKAM, 2013, p. 13)。此外，不同国家和不同社会对于青年年龄界限的划分亦存在明显差异。因此，在界定青年概念时，还必须充分考虑文化因素所发挥的重要作用。

青年作为一种独立社会类别 (social category) 的出现可追溯至十九世纪。在此之前的人类历史发展过程中，个体并不存在现代意义上的“青年时期”。当年轻人完成身体发育之后，通常便直接通过进入劳动市场或缔结婚姻而融入成年人的社会生活 (İnanır, 2005, p. 39)。然而，工业革命所带来的生产方式变革及机械化进程，对具备专业技术知识的人力资源提出了新的需求。为了满足这一需求，教育年限不断延长，教育内容亦不断深化。这一过程使个体在教育机构中停留的时间日益增加，尤其是大学逐渐成为青年聚集、共享共同经验、形成集体意识并建构共同价值观的重要社会空间。正因如此，青年逐渐发展成为具有独特社会属性和鲜明特征的人生阶段，并作为一种独立的社会群体获得了前所未有的可见性 (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208)。

工业革命与现代化进程通过教育赋予青年批判性思维与质疑能力，使青年逐渐发展成为一个高度关注社会问题、并能够影响经济、文化及政治进程的重要社会群体。此后，青年开始被视为推动社会迈向未来的核心力量。这一历史发展轨迹同样适用于土耳其。自坦志麦特改革时期 (Tanzimat) 开始，接受西方式教育的土耳其青年被赋予了拯救奥斯曼帝国于危亡之中的历史使命。这种社会期待同时也使受过教育的青年逐渐成为一种具有鲜明政治属性的社会类别 (Lüküslü, 2008, p. 289)。共和国成立之后，青年又被赋予了捍卫祖国和共和国改革成果的重要职责。青年群体积极承担了这一历史使命，并一直到20世纪50年代，主要作为国家政权的重要支持力量而发挥作用。然而，随着社会反对民主党政府及其高压政策的力量不断增强，1960年大学生群体开始广泛参与政治动员，最终促成了1960年军事政变的发生。

结构式摘要（第二部分）

20世纪60年代至70年代，土耳其大学生青年在政治领域发挥了极为积极的作用，并因以国家问题为核心诉求的政治运动而广受关注。然而，正是这些政治运动，使得原本被视为国家及共和国改革守护者的青年，逐渐被国家权力视为一种潜在威胁（Ercins, 2009, p. 504）。1980年以后，青年被有意识地排斥于政治生活之外，并不断受到“非政治化（apolitical）”的批评。在当时高压政治环境的影响下，青年开始通过民族、文化以及个人身份等不同维度寻求新的身份认同，以不同方式表达自身诉求（Neyzi, 2011, p. 36）。与此同时，这一时期推行的新自由主义政策亦深刻改变了青年群体的社会特征。进入21世纪后，伴随着信息技术的快速发展以及数字平台的广泛普及，逐渐远离传统政治形式的青年开始在数字空间中开展新的政治参与实践。

本研究以**特拉基亚大学（Trakya University）**学生为研究对象，将“青年普遍对政治漠不关心并呈现非政治化倾向”这一社会普遍认知作为核心研究问题。然而，本研究并非旨在对青年群体提出新的批评，而是试图考察青年对于政治领域的认知、政治态度以及政治参与水平。尽管现有文献通常将青年远离传统和组织化政治参与形式直接解释为“去政治化（depoliticization）”的表现，但数字化所推动的政治参与渠道转型，以及这些新型数字参与方式对青年所产生的影响，迄今尚未得到充分而系统的学术探讨。因此，本研究旨在揭示青年政治认知方式与其政治参与实践之间的关系，并进一步考察传统参与范式与数字参与范式在多大程度上影响当代青年政治偏好的形成，从而丰富和拓展政治参与领域的相关研究。

本研究采用**定量研究方法（quantitative research）**中的问卷调查法（survey method）。研究总体为特拉基亚大学全体学生。鉴于总体规模较大，研究采用抽样调查方式实施数据收集。研究样本涵盖该校11个学院。抽样过程中同时采用了简单随机抽样（Simple Random Sampling）和分层抽样（Stratified Sampling）方法。在上述学院共计18,276名学生中，根据各学院学生人数占总体学生人数的比例确定调查样本规模，而未区分不同年级。最终共发放问卷434份，其中426份被认定为有效问卷并纳入统计分析。问卷调查于2015年5月18日至29日期间完成。研究采用Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 15.0软件进行数据处理，并利用频数—百分比统计表开展描述性分析，同时采用**卡方独立性检验（Chi-square, χ^2 ）**检验多变量之间是否存在统计学显著关系。

研究结果显示，**82.9%**的大学生认为青年应当关注政治，**70.7%**表示在日常生活中乐于讨论政治议题。青年讨论政治问题最主要的对象是朋友（50.5%），而政治新闻则以32.9%**的比例位居最受关注的新闻类别之首。这些研究结果表明，当代青年并非“非政治化”，而是持续关注政治事务。同时，**72.8%**的受访学生从未加入任何政党，**55.9%从未参与任何政治活动，仅有12%**的学生是政党或其青年组织成员。研究进一步发现，认为家庭教育方式具有保护型或权威型特征的学生，其政治参与水平明显低于认为家庭氛围具有民主特征的学生。从性别维度分析可以发现，女性学生的政治参与水平整体低于男性学生。此外，**95%**的学生积极使用社交媒体。政治已成为社交媒体平台上最常讨论的话题，而学生阅读的书籍以及通过互联网获取的信息，对相当比例学生政治观点的形成产生了重要影响。这充分说明，互联网及社交媒体已经成为大学生生活中不可或缺且具有关键影响力的重要组成部分。

本研究结果表明，与社会普遍认知不同，青年，尤其是大学生群体，并非“非政治化”。他们不仅具备一定的政治认知，而且对政治事务保持着较高的关注度。然而，当代青年已不再优先选择传统意义上的政治参与渠道，而是越来越倾向于采用数字化政治参与方式。因此，本研究指出，仅依据组织归属、政党成员身份以及参与游行示威等传统指标来衡量青年政治参与形式与参与程度的研究范式，已难以充分解释当代青年政治参与的真实状况。未来有关政治参与的学术研究，应将数字化政治参与形式纳入分析框架之中。由此，本研究为当前围绕土耳其大学生青年是否存在“非政治化”倾向的学术讨论提供了新的理论视角和实证依据。

关键词：政治；青年；大学生青年；政治认知；政治参与。

Структурированная Аннотация:

В настоящее время не существует общепринятого и универсального определения понятия «молодёжь». Отсутствие единого подхода обусловлено тем, что исследователи рассматривают данный феномен с различных теоретико-методологических позиций. В наиболее общем виде эти подходы можно классифицировать как психологический, биологический и социологический. Психологический подход интерпретирует молодость через призму внутреннего мира личности. На данном этапе жизненного цикла молодой человек уже не ощущает своей принадлежности к миру детства, однако ещё не становится полноправным членом мира взрослых. Сочетая в себе отдельные характеристики обеих возрастных категорий, он оказывается в состоянии психологической неопределённости и внутреннего конфликта. Именно поэтому представители психологического направления рассматривают молодость как кризисный период развития личности (Parlak, 1999, p. 14). В свою очередь, биологический подход трактует молодость исключительно как определённый возрастной интервал. Социологический же подход подвергает критике сведение понятия молодёжи лишь к хронологическому возрасту. Согласно данной позиции, определения, основанные исключительно на возрастном критерии, позволяют выявить межпоколенческие различия, однако не способны объяснить различия, существующие внутри одного поколения. Лица одного возраста, но находящиеся в различных социальных, экономических и культурных условиях, переживают период молодости принципиально по-разному (SEKAM, 2013, p. 13). Кроме того, возрастные границы, определяющие молодёжь, существенно различаются в зависимости от страны и общества. Следовательно, при определении данного понятия необходимо учитывать также культурные факторы.

Возникновение молодёжи как самостоятельной социальной категории относится к XIX веку. На протяжении предшествующих исторических эпох люди не проходили стадию «молодости» в современном понимании этого термина. После завершения физического развития человек непосредственно включался во взрослую жизнь либо посредством вступления в трудовую деятельность, либо через заключение брака (İnanır, 2005, p. 39). Однако изменения производственных процессов и механизация, вызванные промышленной революцией, обусловили потребность в рабочей силе, обладающей специальными техническими знаниями и навыками. Стремление удовлетворить эту потребность привело к увеличению продолжительности образования и существенному усложнению его содержания. В результате молодые люди стали проводить значительно больше времени в образовательных учреждениях. Университеты, в частности, превратились в пространства, где молодёжь концентрировалась, приобретала общий социальный опыт, формировала коллективное сознание и систему общих ценностей. Именно данный процесс обусловил становление молодёжи как самостоятельного жизненного этапа, обладающего собственными специфическими характеристиками (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208).

Промышленная революция и процессы модернизации, формируя у молодёжи посредством образования навыки критического мышления и способности к осмысленному анализу общественных явлений, способствовали превращению молодёжи в социальную категорию, чувствительную к общественным проблемам и способную оказывать влияние на экономические, культурные и политические процессы. Впоследствии молодёжь стала рассматриваться как основная движущая сила, определяющая будущее общества. Аналогичная динамика наблюдалась и в Турции. Начиная с эпохи **Танзимата**, на турецкую молодёжь, обучавшуюся в учебных заведениях западного образца, возлагалась миссия спасения Османской империи от распада. Подобное понимание одновременно придало образованной молодёжи статус самостоятельной политической категории (Lüküslü, 2008, p. 289). После провозглашения Турецкой Республики молодёжь была объявлена хранителем родины и республиканских реформ. Молодое поколение восприняло эту возложенную на него историческую миссию и вплоть до 1950-х годов преимущественно выступало опорой существующего политического режима. Однако усиление общественной оппозиции правительству Демократической партии и проводимой им репрессивной политике в 1960 году привело к активной политической мобилизации университетского студенчества, что в конечном итоге завершилось военным переворотом 1960 года.

Структурированная аннотация

В 1960–1970-х годах университетская молодёжь Турции играла исключительно активную роль в политической жизни страны и приобрела широкую известность благодаря политическим движениям, в центре которых находились национальные проблемы. Однако именно вследствие этих движений

молодёжь, ранее воспринимавшаяся как гарант государства и республиканских реформ, постепенно стала рассматриваться государственными структурами как потенциальная угроза (Ercins, 2009, p. 504). После 1980 года молодые люди были целенаправленно отстранены от участия в политической жизни и всё чаще характеризовались как «аполитичные». Под воздействием репрессивной политической атмосферы данного периода молодёжь начала искать новые формы самоидентификации, выражая свою идентичность через этнические, культурные и индивидуальные измерения (Neyzi, 2011, p. 36). Одновременно проводимая в этот период неолиберальная политика существенно трансформировала социальные характеристики молодёжной среды. С наступлением XXI века, на фоне стремительного развития информационных технологий и широкого распространения цифровых платформ, молодые люди, постепенно дистанцировавшиеся от традиционных форм политического участия, начали осваивать новые цифровые модели политической активности.

Настоящее исследование, проведённое на материале студентов **Университета Тракья (Trakya University)**, исходит из широко распространённого представления о том, что современная молодёжь безразлична к политике и носит преимущественно аполитичный характер. Вместе с тем целью исследования является не формулирование очередной критики в адрес молодёжи, а выявление особенностей её политического восприятия, политических установок и уровня политического участия. Несмотря на то, что существующая научная литература, как правило, трактует дистанцирование молодёжи от традиционных и институционализированных форм политического участия как непосредственное проявление деполитизации, влияние цифровизации на трансформацию каналов политического участия, а также воздействие новых цифровых форм участия на молодое поколение до настоящего времени не получило достаточного научного освещения. В этой связи исследование направлено на выявление взаимосвязи между особенностями политического восприятия молодёжи и её практиками политического участия. Кроме того, работа ставит целью определить, в какой степени традиционные и цифровые модели политического участия влияют на формирование политических предпочтений современной молодёжи, тем самым внося вклад в развитие соответствующей научной литературы.

Исследование выполнено в рамках **количественной исследовательской методологии** с использованием метода анкетного опроса. Генеральную совокупность составили студенты Университета Тракья. В связи с большим объёмом генеральной совокупности исследование проводилось на выборочной основе. Выборка включала студентов **одиннадцати факультетов** университета. При её формировании были использованы методы **простого случайного отбора (Simple Random Sampling)** и **стратифицированной выборки (Stratified Sampling)**. Из общего числа **18 276 студентов**, обучавшихся на указанных факультетах, объём выборки определялся пропорционально численности студентов каждого факультета без учёта различий между курсами обучения. Всего было распространено **434 анкеты**, из которых **426** были признаны пригодными для статистического анализа. Полевой этап исследования проводился в период **с 18 по 29 мая 2015 года**. Обработка данных осуществлялась с использованием программного пакета **Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) версии 15.0**. В ходе статистического анализа применялись таблицы частот и процентных распределений, а также **критерий независимости χ^2 (хи-квадрат)** для определения статистически значимых взаимосвязей между исследуемыми переменными.

Полученные результаты свидетельствуют о том, что **82,9 %** студентов университетов считают, что молодёжь должна интересоваться политикой, тогда как **70,7 %** заявляют, что им нравится обсуждать политические вопросы в повседневной жизни. Основными собеседниками по политическим темам являются друзья (**50,5 %**), а политические новости занимают первое место среди наиболее внимательно отслеживаемых категорий новостей (**32,9 %**). Эти результаты убедительно демонстрируют, что современная молодёжь не является аполитичной и активно следит за политической повесткой. Вместе с тем **72,8 %** студентов никогда не состояли в политических партиях, **55,9 %** никогда не принимали участия в какой-либо политической деятельности, и лишь **12 %** являются членами политической партии либо её молодёжной организации. Кроме того, установлено, что студенты, воспринимающие стиль воспитания в семье как опекающий либо авторитарный, характеризуются более низким уровнем политического участия по сравнению с теми, кто оценивает семейную атмосферу как демократическую. Гендерный анализ показывает, что уровень политического участия женщин заметно ниже соответствующего показателя среди мужчин. Одновременно **95 %** студентов активно используют социальные сети. Политика является наиболее обсуждаемой тематикой на

цифровых платформах, тогда как прочитанные книги и информация, полученная посредством Интернета, оказывают существенное влияние на формирование политических взглядов значительной части студентов. Эти результаты свидетельствуют о том, что Интернет и социальные сети занимают центральное место в повседневной жизни университетской молодёжи.

Результаты исследования позволяют сделать вывод о том, что вопреки широко распространённым общественным представлениям молодёжь, и особенно студенческая молодёжь, не является аполитичной. Она обладает определённым уровнем политической осведомлённости и проявляет устойчивый интерес к политическим процессам. Однако современная молодёжь всё реже отдаёт предпочтение традиционным каналам политического участия и всё чаще использует цифровые формы политической активности. В связи с этим исследование показывает, что подходы, оценивающие уровень политического участия молодёжи исключительно посредством таких традиционных показателей, как членство в организациях, партийная принадлежность либо участие в митингах и демонстрациях, уже не способны в полной мере объяснить современные модели политического поведения молодого поколения. Следовательно, цифровые формы политического участия должны быть интегрированы в теоретические модели исследований политического участия. Тем самым данная работа представляет собой значимый вклад в современные научные дискуссии, посвящённые вопросу о предполагаемой аполитичности университетской молодёжи Турции.

Ключевые слова: политика; молодёжь; студенческая молодёжь; политическое восприятие; политическое участие.

संरचित सारांशः

‘युवा’ (Youth) की अवधारणा की कोई सार्वभौमिक रूप से स्वीकृत और सर्वमान्य परिभाषा उपलब्ध नहीं है। इस विषय पर विद्यमान असहमति का प्रमुख कारण यह है कि विभिन्न विद्वान युवा अवस्था की व्याख्या भिन्न-भिन्न सैद्धान्तिक दृष्टिकोणों के आधार पर करते हैं। सामान्यतः इन दृष्टिकोणों को मनोवैज्ञानिक, जैविक तथा समाजशास्त्रीय परिप्रेक्ष्यों में वर्गीकृत किया जा सकता है। मनोवैज्ञानिक दृष्टिकोण युवा अवस्था को व्यक्ति के आन्तरिक मनोविश्व के संदर्भ में समझता है। इस अवस्था में व्यक्ति स्वयं को अब बाल्यावस्था का अंग नहीं मानता, किन्तु अभी पूर्णतः वयस्क समाज का सदस्य भी नहीं बन पाता। फलतः वह दोनों अवस्थाओं की कुछ विशेषताओं को एक साथ धारण करते हुए एक मनोवैज्ञानिक संक्रमण और आन्तरिक द्वन्द्व की स्थिति का अनुभव करता है। इसी कारण मनोवैज्ञानिक दृष्टिकोण के विद्वान युवा अवस्था को संकट और संघर्ष से युक्त विकासात्मक चरण के रूप में निरूपित करते हैं (Parlak, 1999, p. 14)। इसके विपरीत, जैविक दृष्टिकोण युवा अवस्था को मुख्यतः आयु-आधारित श्रेणी के रूप में परिभाषित करता है। दूसरी ओर, समाजशास्त्रीय दृष्टिकोण केवल आयु को आधार बनाकर युवा की परिभाषा निर्धारित करने की आलोचना करता है। इस दृष्टिकोण के अनुसार आयु-आधारित परिभाषाएँ यद्यपि पीढ़ियों के बीच विद्यमान भिन्नताओं को स्पष्ट कर सकती हैं, तथापि वे एक ही पीढ़ी के भीतर विद्यमान विविधताओं की पर्याप्त व्याख्या करने में असमर्थ रहती हैं। समान आयु के किन्तु भिन्न सामाजिक, आर्थिक एवं सांस्कृतिक परिस्थितियों में रहने वाले व्यक्तियों के युवा अनुभव भी परस्पर भिन्न होते हैं (SEKAM, 2013, p. 13)। इसके अतिरिक्त, विभिन्न देशों तथा समाजों में युवा की आयु-सीमाएँ भी एक-दूसरे से भिन्न निर्धारित की जाती हैं। अतः युवा की अवधारणा का निर्धारण करते समय सांस्कृतिक कारकों को भी अनिवार्य रूप से ध्यान में रखना आवश्यक है।

एक स्वतंत्र सामाजिक श्रेणी (social category) के रूप में युवा का उद्भव उन्नीसवीं शताब्दी में हुआ। इससे पूर्व के ऐतिहासिक कालों में आधुनिक अर्थों में ‘युवा अवस्था’ जैसी कोई पृथक जीवनावस्था विद्यमान नहीं थी। शारीरिक विकास पूर्ण होने के पश्चात व्यक्ति सामान्यतः श्रम-बाज़ार में प्रवेश अथवा विवाह के माध्यम से सीधे वयस्क जीवन का अंग बन जाता था (İnanır, 2005, p. 39)। किन्तु औद्योगिक क्रान्ति द्वारा उत्पादन प्रणालियों में आए परिवर्तन तथा यंत्रीकरण ने विशिष्ट तकनीकी ज्ञान एवं कौशल से युक्त श्रम-शक्ति की आवश्यकता उत्पन्न की। इस आवश्यकता की पूर्ति के लिए शिक्षा की अवधि में वृद्धि की गई तथा उसके विषय-वस्तु को अधिक व्यापक और गहन बनाया गया। परिणामस्वरूप व्यक्तियों का शैक्षिक संस्थानों में व्यतीत होने वाला समय निरन्तर बढ़ने लगा। विशेष रूप से विश्वविद्यालय ऐसे सामाजिक परिवेश के रूप में विकसित हुए जहाँ युवा एकत्रित होकर साझा अनुभव अर्जित करते, सामूहिक चेतना का निर्माण करते तथा समान मूल्यों का विकास करते थे। इसी प्रक्रिया के परिणामस्वरूप युवा अवस्था अपनी विशिष्ट सामाजिक विशेषताओं से युक्त स्वतंत्र जीवन-चरण के रूप में उभरी तथा एक पृथक सामाजिक समूह के रूप में दृश्यता प्राप्त करने लगी (Çebi & Şahin Akilli, 2011, pp. 207–208)।

औद्योगिक क्रांति और आधुनिकीकरण की प्रक्रियाओं ने शिक्षा के माध्यम से युवाओं में आलोचनात्मक चिन्तन तथा प्रश्नाकुल दृष्टिकोण का विकास किया, जिसके परिणामस्वरूप युवा समाज की समस्याओं के प्रति संवेदनशील तथा आर्थिक, सांस्कृतिक और राजनीतिक प्रक्रियाओं को प्रभावित करने वाली एक महत्वपूर्ण सामाजिक शक्ति के रूप में उभरे। इसके उपरान्त युवाओं को समाज के भविष्य का निर्माण करने वाली प्रमुख शक्ति के रूप में देखा जाने लगा। यही ऐतिहासिक प्रक्रिया तुर्की के संदर्भ में भी परिलक्षित होती है। **तंज़ीमत (Tanzimat)** काल से ही पश्चिमी शैली की शिक्षा प्राप्त करने वाले तुर्की के युवाओं पर ओटोमन साम्राज्य को उसके संकटों से उबारने का ऐतिहासिक दायित्व आरोपित किया गया। इस सामाजिक अपेक्षा ने शिक्षित युवाओं को क्रमशः एक विशिष्ट राजनीतिक श्रेणी के रूप में स्थापित किया (Lüküslü, 2008, p. 289)। तुर्की गणराज्य की स्थापना के पश्चात युवाओं को मातृभूमि तथा गणतांत्रिक सुधारों के संरक्षक के रूप में परिभाषित किया गया। युवाओं ने इस ऐतिहासिक उत्तरदायित्व को सक्रिय रूप से ग्रहण किया और 1950 के दशक तक वे मुख्यतः राज्यसत्ता के समर्थक सामाजिक समूह के रूप में कार्य करते रहे। किन्तु डेमोक्रेटिक पार्टी सरकार तथा उसकी दमनकारी नीतियों के विरुद्ध सामाजिक विरोध के तीव्र होने के साथ ही, 1960 में विश्वविद्यालयी युवाओं ने व्यापक राजनीतिक लामबन्दी में सक्रिय भागीदारी की, जिसका परिणाम अंततः **1960 के सैन्य तख्तापलट (Military Coup)** के रूप में सामने आया।

संरचित सारांश (भाग 2)

1960 और 1970 के दशकों में तुर्की के विश्वविद्यालयी युवाओं ने राजनीतिक जीवन में अत्यंत सक्रिय भूमिका निभाई तथा राष्ट्रीय प्रश्नों पर केंद्रित राजनीतिक आंदोलनों के कारण व्यापक सार्वजनिक पहचान प्राप्त की। तथापि, इन्हीं राजनीतिक आंदोलनों के परिणामस्वरूप वह युवा वर्ग, जिसे पहले राज्य तथा गणतांत्रिक सुधारों का संरक्षक माना जाता था, धीरे-धीरे राज्यसत्ता द्वारा एक संभावित खतरे के रूप में देखा जाने लगा (Ercins, 2009, p. 504)। 1980 के पश्चात युवाओं को योजनाबद्ध ढंग से राजनीतिक जीवन से दूर रखा गया तथा उन्हें निरंतर 'अराजनीतिक' (apolitical) होने के आधार पर आलोचना का विषय बनाया गया। उस काल के दमनकारी राजनीतिक वातावरण के प्रभाव में युवाओं ने जातीय, सांस्कृतिक तथा व्यक्तिगत पहचानों के माध्यम से अपनी अस्मिता को पुनर्परिभाषित करने और विभिन्न रूपों में अभिव्यक्त करने का प्रयास किया (Neyzi, 2011, p. 36)। इसी अवधि में लागू की गई नवउदारवादी (neoliberal) नीतियों ने भी युवा वर्ग की सामाजिक संरचना में गहरे परिवर्तन उत्पन्न किए। इक्कीसवीं शताब्दी में सूचना प्रौद्योगिकी के तीव्र विकास तथा डिजिटल मंचों के व्यापक प्रसार के साथ, पारंपरिक राजनीतिक भागीदारी से क्रमशः दूर होते जा रहे युवाओं ने डिजिटल माध्यमों पर आधारित राजनीतिक सहभागिता के नए रूप विकसित किए।

यह अध्ययन **त्राक्या विश्वविद्यालय (Trakya University)** के विद्यार्थियों को अनुसंधान का विषय बनाते हुए इस व्यापक सामाजिक धारणा को अपने मुख्य अनुसंधान प्रश्न के रूप में ग्रहण करता है कि समकालीन युवा सामान्यतः राजनीति के प्रति उदासीन तथा अराजनीतिक हैं। तथापि, इस अध्ययन का उद्देश्य युवाओं की पुनः आलोचना करना नहीं है, बल्कि उनके राजनीतिक बोध, राजनीतिक दृष्टिकोण तथा राजनीतिक सहभागिता के स्तर का विश्लेषण करना है। यद्यपि वर्तमान साहित्य में युवाओं द्वारा पारंपरिक एवं संस्थागत राजनीतिक सहभागिता के रूपों से दूरी बनाए जाने को प्रायः प्रत्यक्ष रूप से 'राजनीतिक विमुखता' (depoliticization) के रूप में व्याख्यायित किया जाता है, तथापि डिजिटलीकरण द्वारा राजनीतिक सहभागिता के माध्यमों में उत्पन्न परिवर्तन तथा इन नवीन डिजिटल सहभागिता रूपों के युवाओं पर प्रभाव का अब तक पर्याप्त और व्यवस्थित अध्ययन नहीं हुआ है। अतः यह अध्ययन युवाओं की राजनीतिक धारणाओं और उनकी राजनीतिक सहभागिता के व्यवहारों के मध्य संबंध का विश्लेषण करने तथा यह निर्धारित करने का प्रयास करता है कि पारंपरिक और डिजिटल राजनीतिक सहभागिता के प्रतिमान समकालीन युवाओं की राजनीतिक प्राथमिकताओं को किस सीमा तक प्रभावित करते हैं। इस प्रकार यह अध्ययन राजनीतिक सहभागिता संबंधी साहित्य में एक महत्वपूर्ण अकादमिक योगदान प्रदान करता है।

यह अनुसंधान **मात्रात्मक अनुसंधान पद्धति (quantitative research)** के अंतर्गत **प्रश्नावली सर्वेक्षण (survey method)** का उपयोग करते हुए सम्पन्न किया गया। अध्ययन की समष्टि (population) त्राक्या विश्वविद्यालय के समस्त विद्यार्थियों से निर्मित थी। समष्टि का आकार अत्यधिक बड़ा होने के कारण अध्ययन नमूना-आधारित (sample-based) रूप में संचालित किया गया। अनुसंधान के नमूने में विश्वविद्यालय के **11 संकायों (faculties)** के विद्यार्थी सम्मिलित किए गए। नमूना चयन के दौरान **सरल यादृच्छिक नमूनाकरण (Simple Random Sampling)** तथा **स्तरीकृत नमूनाकरण (Stratified Sampling)** दोनों विधियों का प्रयोग किया गया। इन संकायों में अध्ययनरत कुल **18,276 विद्यार्थियों** की संख्या के अनुपात के आधार पर प्रत्येक संकाय से नमूना निर्धारित किया गया, जबकि अध्ययन के विभिन्न वर्षों (grades) के बीच कोई पृथक वर्गीकरण नहीं किया गया। कुल **434 प्रश्नावलियाँ** वितरित की गईं, जिनमें से **426** को वैध मानते हुए सांख्यिकीय विश्लेषण में सम्मिलित किया गया। सर्वेक्षण **18-29 मई 2015** के बीच सम्पन्न हुआ। आँकड़ों के विश्लेषण के लिए

Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 15.0 का उपयोग किया गया। वर्णनात्मक विश्लेषण हेतु आवृत्ति एवं प्रतिशत सारणियों का प्रयोग किया गया तथा विभिन्न चर (variables) के मध्य सांख्यिकीय रूप से सार्थक संबंधों की जाँच के लिए **काई-वर्ग (Chi-square, χ^2) स्वतंत्रता परीक्षण** लागू किया गया।

अनुसंधान के निष्कर्षों से ज्ञात हुआ कि विश्वविद्यालय के **82.9%** विद्यार्थियों का मत है कि युवाओं को राजनीति में रुचि लेनी चाहिए, जबकि **70.7%** ने बताया कि वे दैनिक जीवन में राजनीतिक विषयों पर चर्चा करना पसंद करते हैं। राजनीतिक विषयों पर चर्चा करने के लिए सबसे प्रमुख समूह मित्र हैं (**50.5%**), जबकि राजनीतिक समाचार **32.9%** के साथ सर्वाधिक अनुसरण की जाने वाली समाचार श्रेणी है। ये निष्कर्ष स्पष्ट रूप से संकेत करते हैं कि समकालीन युवा अराजनीतिक नहीं हैं, बल्कि वे राजनीतिक घटनाक्रमों के प्रति सतत जागरूक रहते हैं। दूसरी ओर, **72.8%** उत्तरदाताओं ने कभी किसी राजनीतिक दल की सदस्यता ग्रहण नहीं की, **55.9%** ने किसी भी प्रकार की राजनीतिक गतिविधि में भाग नहीं लिया, और केवल **12%** विद्यार्थी किसी राजनीतिक दल अथवा उसके युवा संगठन के सदस्य पाए गए। अध्ययन से यह भी ज्ञात हुआ कि जिन विद्यार्थियों ने अपने पारिवारिक पालन-पोषण को संरक्षणवादी अथवा अधिनायकवादी (authoritarian) बताया, उनकी राजनीतिक सहभागिता का स्तर उन विद्यार्थियों की तुलना में कम था जिन्होंने अपने पारिवारिक वातावरण को लोकतांत्रिक बताया। लैंगिक विश्लेषण से यह भी स्पष्ट हुआ कि महिला विद्यार्थियों की राजनीतिक सहभागिता पुरुष विद्यार्थियों की अपेक्षा अपेक्षाकृत निम्न स्तर पर है। साथ ही, **95%** विद्यार्थी सक्रिय रूप से सामाजिक मीडिया का उपयोग करते हैं। सामाजिक मीडिया पर राजनीति सर्वाधिक चर्चित विषयों में से एक है, जबकि विद्यार्थियों द्वारा पढ़ी जाने वाली पुस्तकों तथा इंटरनेट के माध्यम से प्राप्त जानकारी ने बड़ी संख्या में विद्यार्थियों के राजनीतिक विचारों के निर्माण में महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। इससे स्पष्ट होता है कि इंटरनेट और सामाजिक मीडिया विश्वविद्यालयी युवाओं के जीवन का एक केंद्रीय और प्रभावशाली अंग बन चुके हैं।

अध्ययन के निष्कर्ष यह दर्शाते हैं कि प्रचलित सामाजिक धारणा के विपरीत, विशेषतः विश्वविद्यालयी युवा अराजनीतिक नहीं हैं। वे न केवल पर्याप्त राजनीतिक चेतना रखते हैं, बल्कि राजनीतिक घटनाओं के प्रति निरंतर रुचि भी प्रदर्शित करते हैं। तथापि, समकालीन युवा अब पारंपरिक राजनीतिक सहभागिता के साधनों की अपेक्षा डिजिटल राजनीतिक सहभागिता के रूपों को अधिक प्राथमिकता देने लगे हैं। इसलिए यह अध्ययन प्रतिपादित करता है कि केवल संगठनात्मक सदस्यता, राजनीतिक दलों से संबद्धता अथवा रैलियों और प्रदर्शनों में भागीदारी जैसे पारंपरिक संकेतकों के आधार पर युवा राजनीतिक सहभागिता का मूल्यांकन करने वाली अनुसंधान-परंपरा वर्तमान परिस्थितियों में अपर्याप्त है। भविष्य के राजनीतिक सहभागिता संबंधी अध्ययनों में डिजिटल राजनीतिक सहभागिता के रूपों को भी विश्लेषणात्मक ढाँचे का अभिन्न अंग बनाया जाना चाहिए। इस प्रकार यह अध्ययन तुर्की के विश्वविद्यालयी युवाओं की तथाकथित 'अराजनीतिकता' पर चल रही समकालीन अकादमिक बहस को एक नवीन सैद्धान्तिक दृष्टिकोण तथा अनुभवजन्य (empirical) साक्ष्य प्रदान करता है।

कुंजी शब्द: राजनीति; युवा; विश्वविद्यालयी युवा; राजनीतिक बोध; राजनीतिक सहभागिता।

Yapılandırılmış Özet:

Genç kavramı ile ilgili ortak bir tanım mevcut değildir. Bir görüş birliğinin olmamasının sebebi konuyu inceleyenlerin farklı yaklaşımlardan hareket etmeleridir. Bu yaklaşımlar kısaca psikolojik, biyolojik ve sosyolojik yaklaşımlardır. Psikolojik yaklaşım gençliği iç dünyası ile ele almaktadır. Bu dönemde genç kendini artık çocukların dünyasına ait hissetmez fakat henüz yetişkinlerin dünyasına da girmiş değildir. Her iki grubun da bazı özelliklerini taşıdığı bu dönemde genç psikolojik olarak bir çıkmaza sürüklenmektedir. Bu nedenle kavrama psikolojik olarak yaklaşanlar bu dönemi bir kriz dönemi olarak değerlendirmektedir (Parlak, 1999, s. 14). Biyolojik yaklaşım çerçevesinde yapılan tanımlar ise gençliği bir yaş aralığı olarak değerlendirmektedir. Sosyolojik yaklaşım ise gençliğin sadece bir yaş aralığı olarak değerlendirilmesini eleştirmektedir. Çünkü onlara göre yaş ölçütüne bağlı olarak yapılan tanımlar kuşaklararası farklılıkları ortaya koymakla beraber kuşak içi çatışmaları açıklayamaz. Aynı yaşlarda olan fakat farklı yaşam koşullarına sahip bireyler gençliği birbirlerinden farklı deneyimleyecektir (SEKAM, 2013, s. 13). Bununla beraber gençlik için belirlenen yaş sınırları ülkeden ülkeye toplumdan topluma farklılık göstermektedir. Dolayısıyla gençliği tanımlarken kültürel etkenler de göz önüne alınmalıdır.

Gençlik kavramının bir sosyal kategori olarak kullanılmaya başlanması ise 19. Yüzyıla rastlamaktadır. Tarih boyunca bireyler bugün bildiğimiz anlamda bir gençlik süreci yaşamamıştır. Gençler fiziksel gelişimlerini tamamlayınca iş gücüne dahil edilerek veya evlendirilerek yetişkinlerin dünyasına dahil

edilmişlerdir (İnanır, 2005, s. 39). Ancak Sanayi Devrimi ile üretim süreçlerinde yaşanan değişimler ve makineleşme teknik bilgi sahibi iş gücüne ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyacı karşılamak adına yapılan çalışmalar eğitim süresinin uzamasına ve eğitim içeriklerinin derinleşmesine sebep olmuştur. Bu süreç bireylerin eğitim kurumlarında giderek daha fazla zaman geçirmesine neden olmuş ve özellikle üniversiteler gençlerin bir araya geldiği, ortak deneyimler paylaştığı, kolektif bilinç ve ortak değerler ürettiği yerler haline gelmiştir. Böylece gençlik kendine has özelliklere sahip ve görünür bir dönem haline gelmiştir (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, s. 207-208).

Sanayi Devrimi ve modernleşme eğitim yoluyla gençlere eleştirel düşünme ve sorgulama becerileri kazandırarak toplumsal meselelere duyarlı, ekonomik, kültürel ve siyasal süreçleri etkileyen toplumsal bir kategori olarak gençliği doğurmuştur. Bundan sonra gençler toplumları geleceğe taşıyacak bireyler olarak değerlendirilmeye başlamıştır. Benzer süreç Türkiye için de geçerlidir. Tanzimat ile birlikte batı tarzı okullarda okuyan eğitilmiş Türk gençlerinden Osmanlı Devleti'ni çöküşten kurtarmaları beklenmiştir. Bu bakış açısı eğitilmiş gençliğe aynı zamanda siyasal bir kategori haline de getirmiştir (Lüküslü, 2008, s. 289). Cumhuriyetle birlikte ise gençlik vatanın ve devrimlerin koruyucusu olarak değerlendirilmiştir. Kendilerine yüklenen bu sorumluluğu gençlik de benimsemiş ve Türkiye'de 1950'li yıllara kadar çoğunlukla rejimin destekçisi olmuşlardır. Ancak 1960'ta Demokrat Parti iktidarına ve baskıcı politikalarına karşı artan toplumsal muhalefet üniversite öğrencilerini eyleme sevk etmiş ve süreç sonunda 1960 Askeri Müdahalesi yaşanmıştır.

Türkiye'de üniversite gençliği 1960'lı ve 1970'li yıllarda siyasal arenada oldukça aktif roller üstlenmiş ve merkezine ülke sorunlarını koydukları siyasal hareketlerle adından sıkça söz ettirmiştir. Bu siyasal hareketler sebebiyle devletin ve devrimlerin koruyucusu olarak değerlendirilen gençlik artık devlet için bir tehlike olarak algılanmaya başlamıştır (Ercins, 2009, s. 504). 1980 sonrası bilinçli olarak siyasetten uzaklaştırılan ve apolitik olmakla eleştirilen gençlik, baskıcı ortam sebebiyle etnik, kültürel ve bireysel anlamda farklı bir ifade çabasıyla yeni kimlik arayışları ile ön plana çıkmıştır (Neyzi, 2011, s. 36). Bu dönemde uygulanan neoliberal politikalar da gençliği dönüştürmüştür. 2000'li yıllarla beraber ise teknolojinin gelişmesi ve dijital platformların yaygınlaşması ile geleneksel siyasetten koparılan gençlik dijital mecralarda siyaset yapmaya başlamıştır.

Trakya Üniversitesi öğrencileri üzerine yapılan bu çalışma gençliğin siyasete ilgisiz ve apolitik olduğu yönündeki genel kabulü temel problem olarak ele almaktadır. Ancak çalışmada gençlere yeni eleştiriler getirmek değil, gençlerin siyasal alana ait düşüncelerini, siyasal katılım tutum ve derecelerini belirlemek amaçlanmaktadır. Literatürde gençlerin geleneksel ve örgütlü katılım yollarından uzaklaşmasının doğrudan apolitikleşme olarak etiketlenmesine rağmen, dijitalleşme ile birlikte dönüşen siyasal katılım yollarının ve bu dijital siyasal katılım yollarının gençler üzerindeki etkilerinin yeterince incelenmediği görülmektedir. Çalışma gençlerin siyasal algı biçimleri ile siyasal katılım pratikleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymayı ve geleneksel ve dijital katılım anlayışlarının günümüz gençliğinin siyasal alana dair tercihlerini ne ölçüde etkilediğini belirleyerek bu anlamda literatüre katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Araştırmamızda nicel araştırma yöntemlerinden biri olan anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmamızın evrenini Trakya Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin büyüklüğü sebebi ile örnekleme yapılmıştır. Örnekleme Trakya Üniversitesi'ne bağlı 11 fakülte dahil edilmiştir. Çalışmada basit tesadüfi örnekleme ve tabakalı örnekleme metodları kullanılmıştır. Fakültelerde eğitim gören 18.276 öğrenciden sınıf farkı gözötilmeden her fakültenin sahip olduğu öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranlanması ile anket çalışmasına dahil edilecek öğrenci sayıları belirlenmiştir. 434 öğrenci ile anket yapılmış ve bu anketlerin 426 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Anket çalışması 18-29 Mayıs 2015 tarihleri arasında yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Statistical Packet For The Social Sciences 15.0 programından faydalanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde yüzde-frekans tabloları kullanılmış ve birden fazla değişkenli veriler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını anlamak için Ki-Kare (X^2) bağımsızlık testi uygulanmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin %82,9'u gençliğin siyasetle ilgilenmesi gerektiğini düşünmekte ve %70,7'si günlük hayatında siyasal konuları konuşmaktan hoşlanmaktadır. Siyasal konuları %50,5 ile en çok arkadaşları ile konuşan gençlerin dikkatini çeken haber başlıkları arasında %32,9 ile siyaset ilk sırada yer almaktadır. Bu sonuçlar bize gençliğin apolitik olmadığını, siyaseti takip ettiğini göstermektedir. Öğrencilerin %72,8'i daha önce bir siyasal partiye girmemiştir. Öğrencilerin %55,9'u ise daha önce bir siyasal faaliyette bulunmamıştır. Öğrencilerin sadece %12'si bir siyasal parti ya da parti gençlik kolları üyesidir. Ailelerinin genel tutumunu koruyucu ya da otoriter olarak değerlendiren öğrencilerin siyasal katılım düzeyleri demokratik olarak değerlendiren öğrencilerden daha düşük düzeydedir. Tüm bunlar cinsiyet faktörü

üzerinden değerlendirildiğinde ise kadınların siyasal katılım oranları erkeklerin oranlarına kıyasla daha düşük seyretmektedir. Öğrencilerin %95'i sosyal medyayı takip etmektedir. Sosyal medyada en çok tartıştıkları konu siyasettir ve öğrencilerin büyük bir kısmının siyasal görüşlerinin şekillenmesinde okudukları kitaplar ve internetten edindikleri bilgiler etkili olmuştur. Buradan internetin ve sosyal medyanın öğrencilerin hayatında artık çok önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir.

Çalışmanın sonuçları, gençliğin, özellikle üniversite gençliğinin yaygın kanaatin aksine apolitik olmadığını, siyasal alana dair bilgi sahibi olduğunu, gençlerin siyasete ilgi duyduğunu ancak gençlerin artık geleneksel katılım yollarını tercih etmediğini bunun yerine dijital katılım pratikleri geliştirdiklerini ortaya koymaktadır. Bu yönüyle araştırma, gençliğin siyasal katılım biçim ve düzeylerinin yalnızca örgütlü olmak, parti üyeliği, yürüyüş ya da eylemlere katılmak gibi kriterler üzerinden değerlendiren çalışmaların günümüzde yetersiz kaldığına dikkat çekmekte ve dijital katılım biçimlerinin siyasal katılıma dair yazına dahil edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Böylece çalışma, Türkiye’de üniversite gençliğinin apolitikliği üzerine yapılan güncel tartışmalara katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Gençlik, Üniversite Gençliği, Siyasal Algı, Siyasal Katılım

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

Political Perception and Political Orientations Among University Youth: The Case of Trakya University

Introduction

Although numerous definitions of youth have been proposed in the literature, no universally accepted definition exists. The meaning attributed to youth varies across countries and societies. This variation largely stems from differences in cultural and social structures. Furthermore, even within the same society, the concept of youth may be interpreted differently among regions characterized by distinct cultural codes (Kışlalı, 1974, p. 15).

The absence of a consensus regarding the definition of youth originates from the fact that researchers approach the subject from different theoretical and methodological perspectives. These perspectives can broadly be classified as psychological, biological, and sociological approaches.

Within the framework of the psychological approach, youth is primarily examined through the individual's inner world. During this period, young people often feel that they belong neither to the world of adults nor to that of children, despite exhibiting characteristics associated with both groups. As a result, they may experience a state of psychological conflict. Consequently, scholars adopting a psychological perspective frequently characterize youth as a period of crisis (Parlak, 1999, p. 14). According to this approach, youth represents a stage dominated by emotional intensity and marked by increasing contradictions within the individual's cognitive and emotional world. Emotional needs such as the desire for independence, the need for belonging, the aspiration for freedom, and the search for security are experienced simultaneously. This complexity may encourage young people to challenge authority and adopt a questioning attitude, which is generally regarded as a natural component of psychological development (Burcu, 1998, p. 113; Fadiloğlu, 1989, pp. 69-70).

The biological approach defines youth primarily through age-based criteria. The United Nations identifies individuals between the ages of 15 and 24 as youth (UNESCO, 2020). Similarly, the Turkish Statistical Institute adopted the same age range in its 2024 Youth Statistics Report published on 16 May 2025 (TÜİK, 2025). In contrast, the Ministry of Youth and Sports defines youth as individuals aged between 14 and 29 in the National Youth and Sports Policy Document (Official Gazette, 2013). Youth has also been defined within various national development plans. While the Second Five-Year Development Plan considered individuals aged 14–25 as youth, the Third Development Plan adopted the age range of 14–22. Likewise, the Fourth and Fifth Development Plans accepted the range of 12–24 years, whereas the Sixth Development Plan identified youth as individuals between the ages of 15 and 24 (SEKAM, 2013, p. 11).

The sociological approach opposes the reduction of youth to a simple age category. Scholars adopting this perspective argue that definitions based solely on age are incomplete and insufficient. Although age-based classifications may reveal differences between generations, they often fail to

account for diversity and conflict within the same generation. Individuals of the same age may experience youth in fundamentally different ways depending on whether they are university students, factory workers, urban residents, rural inhabitants, or parents. Therefore, such individuals cannot be adequately grouped within a single category on the basis of age alone (SEKAM, 2013, p. 13). Since age boundaries associated with youth differ across countries and societies, defining youth solely through chronological age is inadequate. Cultural context must also be taken into consideration. Accordingly, youth should be understood as a multidimensional and complex social phenomenon shaped by historical, cultural, and social dynamics that vary across societies and cannot be explained solely through age-based criteria (Marshall, 1999, p. 249).

Political participation can be defined as the set of voluntary activities through which individuals seek to influence political decision-making processes, contribute to the selection of political leaders, or shape public policies. Voting, participating in political parties, taking part in protest movements, submitting petitions, and expressing political opinions through digital platforms are among the various forms of political participation. As one of the fundamental pillars of democratic systems, political participation holds particular significance for young people. Since youth is a formative period during which political identities, values, and civic consciousness are developed, it constitutes a critical stage in the emergence of political attitudes and behaviors. Consequently, the level of political participation among young people is considered important not only for strengthening democratic representation but also for determining the future direction of political systems and social change (Giugni & Grasso, 2022, pp. 3-4).

The emergence of youth as a distinct social category dates back to the nineteenth century. Prior to this period, individuals did not experience youth in the sense understood today. Except for privileged social groups, most young people entered adulthood immediately after completing their physical development, either by joining the workforce or through marriage (İnanır, 2005, p. 39).

However, the Industrial Revolution brought about profound transformations in production processes. Labour-intensive production gradually gave way to mechanized systems, resulting in an increasing division of labour and a growing demand for specialization. Consequently, societies required a workforce equipped with technical knowledge and professional skills. To meet these demands, governments expanded compulsory education systems and established vocational schools and universities. As scientific and technological developments accelerated and production processes became more complex, both the duration and content of education expanded. As a result, individuals began spending longer periods within educational institutions, and education became one of the principal mechanisms shaping the transition from childhood to adulthood. This historical transformation, initiated by the Industrial Revolution and reinforced through the expansion of modern educational systems, transformed youth from a mere age category into a distinct social group. Whereas the transition between childhood and adulthood had previously been relatively short and ambiguous, prolonged educational trajectories extended this transitional phase, making youth a visible and socially recognized stage of life characterized by its own distinctive features (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, pp. 207–208). The extension of educational processes delayed young people's integration into the labour market (Şahin, 2007, p. 158). At the same time, it enabled them to develop within relatively autonomous intellectual, cultural, and ideological environments despite their continued economic dependence on their families. Educational institutions, and universities in particular, became spaces where young people gathered, shared common experiences, developed collective consciousness, and produced shared values. Consequently, youth became increasingly visible as a distinct cultural category.

Modern educational institutions have further contributed to this process by equipping young people with critical thinking and analytical skills, thereby encouraging them to engage with social and political issues. As a result, youth have increasingly come to be viewed not merely as future

adults but also as active social actors capable of questioning and critically evaluating existing political and social structures. As a consequence of industrialization and modernization, youth emerged as a distinct social category that attracted growing institutional and intellectual attention and came to be recognized as an important actor in economic, cultural, and political processes.

Through this historical transformation, modern societies created a new social category characterized by critical thinking, intellectual engagement, and social awareness. Educated youth increasingly came to be perceived as individuals who not only followed social and political developments but also possessed the capacity to influence them. This perception led to the attribution of specific responsibilities to young people. They were expected to act as dynamic and active citizens capable of contributing to social progress and carrying society into the future.

A similar process can be observed in the Turkish context. Beginning with the Tanzimat reforms, young people educated in Western-style institutions were expected to serve as intellectuals capable of preventing the decline of the Ottoman Empire. This perspective not only defined educated youth as intellectuals but also transformed them into a political category by assigning them a historical mission (Lüküslü, 2008, p. 289). This mentality continued during the republic period, when educated youth were regarded as the guardians of the Republic and its reforms. Mustafa Kemal Atatürk clearly articulated this perspective in his Address to Turkish Youth, stating: “O Turkish Youth! Your first duty is to preserve and defend Turkish independence and the Turkish Republic forever. This is the sole foundation of your existence and future” (Atatürk, 1989, p. 1197).

Turkish youth largely embraced this mission of protecting the nation. Until the 1950s, young people generally supported the political regime. However, during this period, they increasingly opposed the authoritarian policies of the Democrat Party government and expressed their dissatisfaction through various forms of political action. Rising social opposition, combined with student activism, contributed to the military intervention that removed the Democrat Party from power in 1960 (Neyzi, 2011, p. 32).

The period between 1960 and 1980 represents the most politically active era of university youth in Türkiye. The liberal atmosphere created by the 1961 Constitution facilitated the discussion of social problems and alternative political ideas, thereby accelerating the politicization and political consciousness of university students. Initially, student movements focused on issues directly related to university life, including educational conditions, relationships with academic staff, examination regulations, and demands for participation in university governance. By the late 1960s, however, these movements had expanded their focus to encompass broader national issues and gradually evolved into political movements (Yücedağ & Çetin, 2016, p. 8). Beginning in 1968, student activism intensified and gradually moved beyond legal and institutional frameworks. During the 1970s, university students became more politically mobilized than ever before. Student movements increasingly engaged in radical forms of action ranging from demonstrations to armed activities, leading to the perception of university youth as a potential threat to political stability. Even political parties that had previously expressed sympathy toward youth movements began to characterize such activities as manifestations of social disorder and anarchy (Yılmaz, 1997, p. 133).

According to Lüküslü, although youth movements between the 1960s and 1980 appeared at first glance to be in conflict with the state, a closer examination reveals that many participants perceived their actions as consistent with the mission of protecting the Republic and its founding principles (Lüküslü, 2012, p. 50). Young activists established a symbolic connection between their political struggles and Kemalist ideals, portraying their actions as a continuation of the struggle to safeguard the homeland entrusted to them by Mustafa Kemal Atatürk. Consequently, they frequently described their movement as a “Second War of Independence” (Feyizoğlu, 1998, p. 226; Baykam, 2002, pp. 67–68).

Following the military coup of 1980, particularly in response to the political violence of the 1970s, youth ceased to be viewed as pioneers of social progress and increasingly came to be perceived as potential threats to political stability (Ercins, 2009, p. 504). Consequently, the military administration introduced a series of legal and institutional measures designed to depoliticize society in general and university youth in particular. New constitutional arrangements restricted political organization and active political participation, reducing political engagement largely to periodic electoral practices (Öncü, 1991, pp. 42–43). In addition, the Council of Higher Education (YÖK) was established to centralize control over universities and the student population.

As a result of these restrictions, youth increasingly sought alternative forms of self-expression in ethnic, cultural, and individual spheres. Throughout the 1980s and 1990s, environmental movements, feminist organizations, human rights advocates, LGBTQ+ activists, and various ethnic groups became increasingly visible within the public sphere (Neyzi, 2011, p. 36). At the same time, neoliberal policies transformed youth identities by replacing collective political engagement with individualism, competition, and personal achievement. With the rapid expansion of digital technologies and social media in the 2000s, many young people who felt excluded from conventional political institutions began expressing themselves through digital platforms.

Contemporary debates concerning youth and politics frequently emphasize the alleged apolitical character of post-1980 generations. Rather than reproducing such criticisms, this study seeks to understand how university students perceive politics and to examine their attitudes toward and levels of political participation within the political sphere¹.

Method

A survey was employed as the primary data collection method within the framework of a quantitative research design.

Study Population and Sample

The population of this study, entitled Political Perceptions and Political Orientations Among University Youth: The Case of Trakya University, consisted of students enrolled at Trakya University. Due to the large size of the population, a sampling procedure was employed. The sample included students from 11 faculties affiliated with Trakya University, while schools and vocational schools were excluded from the study. The faculties included in the sample were the Faculty of Pharmacy, Faculty of Science, Faculty of Letters, Faculty of Education, Faculty of Fine Arts, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Faculty of Theology, Faculty of Architecture, Faculty of Engineering, Faculty of Health Sciences, and Faculty of Medicine.

¹ For further studies examining youth and young adulthood from social, cultural, economic, psychological, and educational perspectives, including family and attachment relationships, social values, social media and digitalization, internet and gaming addiction, youth centers and social participation, religious beliefs and deism, migration and xenophobia, gender and violence, marriage and intergenerational transmission, youth unemployment and employment expectations, economic crises, anxiety and stress, dating and eating attitudes, young people's digital consumption and investment behaviors, vocational education, innovative thinking, perceptions of play, children's and young adult literature, as well as the crisis experiences and sources of support among young adults, see also: Kırış ve Dilek (2019), Yusufoglu (2021), Altun (2021), Harmanlı (2022), Karadağ ve Koç (2023), Gencer (2023), Avan (2026), Akkuş (2026), Nair (2019), Arğin (2019), Koç (2024), Ertürkmen ve İslah (2024), Kubar (2025), Çıkmaz (2025), Genç ve Pak (2019), Davulcu (2019), Akçay Bekiroğlu ve Şahin (2019), Sezgin (2019), Öztürk ve Tire (2019), Dursun (2020), Öztürk (2020), Yıldız ve Kırtepe (2020), Ak Akyol (2020), Tutar et al. (2020), Güner (2021), Duman (2023), Vezne ve Günbayı (2019), Öztopal ve Tomal (2019), Ozdemir et al. (2020), Sevinç ve Uyangör (2020), Özok ve Aka (2021), Okan et al. (2021) Erdemir Göze ve Yılmaz (2021), Özmen (2022), Öz Soysal et al. (2022), Meşe Yavuz ve Başyigit (2023), Akaroglu (2023), Karakuş ve Bilgin Aksoy (2021), Aydın et al. (2021), Şahan (2022).

Data Collection Procedures

The survey method was employed as the primary data collection technique. To conduct the field study, both simple random sampling and stratified sampling methods were utilized. The number of students to be included from each faculty was determined proportionally according to the total number of students enrolled in the faculties, regardless of class level. The population consisted of 18,276 students. In order to compensate for the possibility of incomplete or incorrectly completed questionnaires, a slightly larger number of students than initially required was included in the survey process. A total of 434 questionnaires were administered, of which 426 were considered valid and included in the final analysis. The distribution of respondents across faculties is presented in Table 1.

Table 1: Distribution of Participants by Faculty

Faculty	Number of Students	Percentages
Faculty of Letters	62	14.6
Faculty of Education	82	19.2
Faculty of Economics and Administrative Sciences	110	25.8
Faculty of Engineering	50	11.7
Faculty of Health Sciences	29	6.8
Faculty of Fine Arts	7	1.6
Faculty of Theology	5	1.2
Faculty of Medicine	29	6.8
Faculty of Science	28	6.6
Faculty of Architecture	16	3.8
Faculty of Pharmacy	8	1.9
Total	426	100

The field survey was conducted between 18 and 29 May 2015. Prior to participation, respondents were informed about the purpose and scope of the study. Additional explanations were provided to students who expressed reservations regarding participation, particularly concerning issues of anonymity and confidentiality. Participants were assured that no personal identification information would be requested. Following these brief explanations, students appeared more comfortable with the research process and demonstrated a greater willingness to participate in the survey.

Data Analysis

The data obtained through the survey were analyzed using the Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) Version 15.0. Percentage and frequency distributions were used to summarize the data. While univariate data were presented through simple frequency tables, cross-tabulations were employed to analyze relationships among multiple variables. To determine whether statistically significant relationships existed between categorical variables, the Chi-square (X^2) test of independence was applied (Karagöz, 1995, p. 294).

In the tables presented throughout the study, the symbol (X^2) denotes the Chi-square test statistic, "df" represents the degrees of freedom, and p indicates the level of statistical significance. Relationships between variables were considered statistically significant when the p-value was less than 0.05 ($p < 0.05$). Conversely, p-values greater than 0.05 indicated that no statistically significant relationship existed between the variables under examination.

Results and Discussion

Before moving on to the interpretation of the research findings, it is necessary to state that the study is based on field data collected in 2015. This situation constitutes an important limitation that should be kept in mind when evaluating the findings, especially considering the rapid changes that have occurred in recent years in social media usage habits, digital communication technologies, and forms of online political participation. Therefore, the findings presented below reflect the political participation trends and attitudes of university youth under the conditions of 2015, and this situation must be taken into account when making evaluations regarding the political behaviors of today's youth.

Table 2: Socio-Demographic Characteristics of the Students

		Number of Students	Percentages
Gender	Female	212	49.8
	Male	214	50.2
Age Ranges	17-20	128	30.0
	21-23	249	58.5
	24-27	46	10.8
	28-31	3	0.7
Regions	Marmara Region	329	77.2
	Black Sea Region	28	6.6
	Mediterranean Region	10	2.3
	Aegean Region	24	5.6
	Central Anatolia Region	13	3.1
	Eastern Anatolia Region	13	3.1
	Southeastern Anatolia Region	9	2.1
Total		426	100

When the distribution of the students according to gender is examined, it is seen that 49.8% of the participants are female and 50.2% are male. While conducting the questionnaire application during the research process, special care was taken to ensure that the numbers of female and male students were balanced and close to each other.

Looking at the age distribution, it was determined that 30% of the students are in the 17-20 age range, 58.5% are in the 21-23 age range, 10.8% are in the 24-27 age range, and 0.7% are in the 28-31 age range. These findings indicate that the sample is heavily concentrated in the 21-23 age range. When the data regarding the regions where the students lived the longest before starting university are examined, it is seen that 77.2% of the participants resided in the Marmara Region, 6.6% in the Black Sea Region, 5.6% in the Aegean Region, 3.1% in the Central Anatolia Region, 3.1% in the Eastern Anatolia Region, 2.3% in the Mediterranean Region, and 2.1% in the Southeastern Anatolia Region.

The high proportion of students coming from the Marmara Region is closely related to the fact that Trakya University is located in the same region. The university's geographical proximity to the students' places of residence and its carrying of similar socio-cultural characteristics can be considered among the determining factors in the preference process.

On the other hand, the relatively low proportion of students coming from the Central Anatolia, Eastern Anatolia, and Southeastern Anatolia Regions can be explained by the university's geographical distance to these regions and the socio-cultural differences between the regions.

Table 3: Students' Views on the General Attitudes of Their Families

		Number of Students	Percentages
General Attitude of the Family Towards the Students	Protective	231	54.2
	Democratic	143	33.6
	Authoritarian	35	8.2
	Indifferent	17	4
Total		426	100

54.2% of the students stated that they found their family structure protective, while 33.6% found it democratic. The rate of those who describe their family as authoritarian or indifferent is lower. Another point that drew attention during the field study is that students interpret some parental attitudes that are essentially authoritarian as protective. The failure to ask questions to clarify this distinction is one of the shortcomings of the research.

Table 4: Students' Practices Regarding Social Media

		Number of Students	Percentages
Rates of Following Social Media	Yes	407	95.5
	No	19	4.5
Topics They Discuss Most Using Social Media Accounts	Sports	103	24.2
	Economy	20	4.7
	Politics	159	37.3
	Art	94	22.1
	I do not discuss	50	11.7
News Headlines That Attract the Attention of Students	Sports	115	27.0
	Economy	33	7.7
	Politics	140	32.9
	Art	68	16.0
	Magazine	70	16.4
Total		426	100

The impact of social media and social networks on our daily lives has gradually increased in recent years, and in parallel with this, the number of users and followers has gained a constantly rising momentum. Today's youth are born into a world where technology is accelerating, developing more every day, and the internet is an indispensable part of our daily lives. For this reason, the rate at which young people follow social media and the topics they are interested in on social media become a particularly important issue for us. As understood from the table above, 95.5% of the students follow social media.

Social media has increasingly become an alternative source of news and information in contemporary society. A significant proportion of young people follow national and international developments through these platforms. In the study entitled "*A Study on the Digital Political Participation of Youth in Türkiye*" published in 2024, Zekeriya Sarıhan and Raci Taşcıoğlu asked young people about their primary purposes for using social media. The results showed that 45% used social media to keep up with current developments, 21.2% for entertainment, 15.9% to spend their leisure time, 7.1% to communicate with relatives and friends, 5.4% to share their opinions and create content, 2.5% for other purposes, 1.9% to meet people with similar interests, and 0.9% to express protest or criticism (Sarıhan & Taşcıoğlu, 2024, p. 57). Similarly, in their 2024 study entitled "*Young People's Political Participation in Digital Environments*," Güler Cender and Zafer Kuş reported that young people preferred to follow current affairs through digital platforms (Cender & Kuş, 2024, p. 136). Another important study examining the influence of social media on young people is Erhan

Örselli and Zekeriya Bilici's 2024 research entitled "*Young People's Views on Politics and Their Levels of Political Interest: Who Influences Them and How?*" In response to the question regarding the factor that most influences their political preferences during election periods, 63.1% of the participants identified social media as the primary influence (Örselli & Bilici, 2024, p. 426).

While the most intensely discussed topic by the students is politics with 37.3%, sports follows this area with a rate of 24.2%. At the bottom of the list is the economy with 4.7%. On the other hand, a segment of 11.7% of the students stated that they do not engage in discussions on any topic. The findings indicate that political topics hold an important place in the social media interactions of the students.

Looking at the news headlines that attract the students' attention, it is seen that politics ranks first with 32.9%, sports ranks second with 27%, and economy news is the least interesting headline with 7.7%. These findings exhibit a complete overlap when compared with the finding of the topics that students discuss the most using their social media accounts. The fact that politics ranks first, sports second, and economy last in both areas proves that students have a consistent orientation of interest.

Table 5: Students' Views on Politics

		Number of Students	Percentages
Should Youth be Interested in Politics?	Yes, they should	353	82.9
	Only on issues concerning youth	47	11.0
	Only when voting	4	0.9
	No, they should not	12	2.8
	I have no idea	10	2.3
Enjoying talking about political issues in daily life	Yes	301	70.7
	No	125	29.3
Who do you talk about political issues with the most?	With my family	79	18.5
	With my friends	215	50.5
	With my relatives	7	1.6
	With everyone around me	90	21.1
	I do not talk	35	8.2
Who influenced your political views?	From my family and relatives	163	38.3
	From my friends	41	9.6
	From school/places where I am for educational purposes	38	8.9
	From the books I read and the internet	184	43.2
Total		426	100

According to the findings of the research, a significant majority of the students, such as 82.9%, argue that young people should be interested in politics. The rate of those who find political interest unnecessary and think that young people should not be interested in politics is 2.8%, those who argue that political interest should be limited only to youth issues are at 11%, and those who think that they should only be interested during voting periods are at a level of 0.9%. The rate of those who have no idea is 2.3%. These data clearly reveal that the youth are willing to be involved in political processes and to take part in politics.

While 70.7% of the students state that they enjoy talking about political and social issues, 29.3% approach such conversations and discussions from a distance. While only nearly 40% of the

students say that they discuss political issues on their social media accounts, more than 70% stated that they like to talk about political and social issues in their daily lives. From this, we can deduce that students like to discuss political issues one-on-one.

When we look at who the students prefer to talk about political issues with, the circle of friends takes the first place with 50.5%. The option "with everyone around me" takes the second place with a rate of 21.1%. While the family option takes the third place with a rate of 18.5%, relatives are at the bottom with a rate of 1.6%. The rate of those who state that they do not talk with anyone is 8.2%.

The findings of the present study are consistent with those reported by Kemal Kılıç (2010) in his study entitled "*Factors Influencing the Political Orientations of Young People: Evidence from the Urban Youth Survey*." In response to a question similar to the one used in the current research namely, with whom young people most frequently discuss political issues the participants in Kılıç's study provided answers that closely parallel the findings of this study. The results indicate that young people are relatively less likely to discuss political matters with family members and relatives, whereas they tend to engage in such discussions more frequently within their friendship networks and peer groups (Kılıç, 2010, p. 61).

In addition, while the vast majority of students like to talk about political and social issues in their daily lives, only nearly 40% said that they discuss political issues on social media platforms, and they stated that they prefer to talk about these issues mostly with their circle of friends and family. That is, the answers given by the students to these three questions show internal consistency. 43.2% of the students said that the books they read and the information they obtained from the internet were effective in the formation and shaping of their political views and awareness. This result shows that the internet and social media have a huge impact on young people. In the shaping of their political views, the "from my family and relatives" option comes second with a rate of 38.3%. The striking point here is that the students, who state that they enjoy talking about political issues mostly with their friends, declare the "from my friends" option at a low rate of 9.6% in the shaping of their political views.

Table 6: Information Regarding Students' Political Participation

		Number of Students	Percentages
Have you ever been a part of a political party before?	Yes, I have	116	27.2
	No, I have not	310	72.8
Are you a member of any association or organization?	I am a member of a social organization	139	32.6
	I am a member of a political party/youth branches	51	12.0
	I am a member of a health-related organization	38	8.9
	I am a member of an education-related organization	45	10.6
	No, I am not	153	35.9
Reasons why students are not members of a political party/youth branches	Not marked	52	12.2
	I am not interested in politics	63	14.8
	No party reflects my views	105	24.6
	I do not see it as necessary	81	19.0
	I am afraid of the negative consequences it may create	69	16.2
	Good things can be done without being a member of a party	56	13.1
Have you ever engaged in any political activity before?	I participated in a demonstration march	99	23.2
	I participated in rallies	68	16.0
	I took a role in the election campaign of a political party	21	4.9
	No, I have not engaged in any political activity	238	55.9
Total		426	100

According to the findings of the study; 27.2% of the students said that they had gone to a political party before, while 72.8% stated that they had never gone to any political party before. This finding indicates that students approach establishing direct contact with political parties from a distance.

When the students' membership status in any association or organization is examined, it is seen that a large part of them are not included in organized structures. While the rate of those who are members of associations or organizations whose fields of activity are social or cultural areas is 32.6%, the rate of those who are members of political parties or political party youth branches is 12%. The rate of those who are members of associations or organizations operating in the field of health is 8.9%, and the rate of those who are members of associations or organizations operating for educational purposes is 10.6%. In contrast, 35.9% of the students stated that they are not a member of any association or organization.

Due to the presence of students who are party members among the answers to the question investigating the reasons why students are not members of political parties or party youth branches, the "not marked" option was added. 12% of the students did not answer this question because they were members of a political party or party youth branches. The primary reason for students who are not party members to avoid membership is the option "no party reflects my views" with a rate of 24.6%. While 19% of the students state that they do not find membership in a political party necessary, 16.2% express that they are worried about the negative consequences that party

membership may entail. The rate of those who think that good things can be done without being a member of a party is 13.1%. 14.8% of the students declared that they are not interested in politics.

These findings reveal young people's relatively distant attitudes toward and limited trust in political parties and traditional institutional mechanisms of politics. In support of this argument, the study entitled "*Istanbul Youth: Does Membership in Civil Society Organizations Make a Difference?*" conducted by the Youth Studies Unit of Istanbul Bilgi University in 2006 found that the institutions most trusted by young people were, respectively, the military, civil society organizations, and the government. When participants were asked to identify a second institution they trusted, the military again ranked first, followed by the presidency and health/social security institutions. These were followed by civil society organizations and the Turkish Grand National Assembly (TBMM). The findings indicated that young people's trust in the TBMM was relatively low (Youth Studies Unit, 2006, p. 8). Similar results were obtained in a more recent study. In the research entitled "*Youth in Türkiye: Characteristics, Problems, Identities, and Expectations of Young People*" conducted by the Center for Social, Economic, and Cultural Studies (SEKAM) in September 2013, the military was identified as the most trusted institution in response to the question, "Which institution do you trust most regarding the future of Türkiye?" The parliament and the government ranked second and third, respectively. When respondents were asked to identify a second institution they trusted, the military again ranked first. Another noteworthy finding of the study was the remarkably low level of trust in political parties and the media. The level of trust in political parties was reported as 2.9%, while trust in the media was only 1.2%. Similar patterns emerged in the second-level responses, where the media (2.2%) and political parties (5.8%) were identified as the least trusted institutions in Türkiye (SEKAM, 2013, pp. 424–427). Furthermore, the low level of trust in traditional media may help explain why students attach such importance to social media as a source of information and communication.

The study titled "*Youth's Relationship with Politics Through the Eyes of Youth in Higher Education*" published by H. Büşra Ekinçi Sağlam in 2021 also shows parallelism with this study. Young people stated that regarding their non-membership in any political party, a political party does not fully reflect their views, they adopt some of the parties' views while not adopting others, and merely a partial consensus is not sufficient for them to become members.

To the question investigating whether the students had engaged in any political activity before, 23.2% of the students answered by saying they participated in demonstration marches, 16% participated in rallies, and 4.9% declared that they took an active role in the election campaign of a political party. In contrast, a large portion of the students stated that they had not engaged in any political activity, with a rate of 55.9%. Although the vast majority of the students think that young people should be interested in politics and state that they enjoy discussing political issues in their daily lives, it is noteworthy that the rate of those who have not participated in any political activity is high. This situation suggests that there is a certain incongruity between the political attitudes and behaviors of young people and that they experience indecision or hesitation regarding political participation. On the other hand, the fact that only traditional participation methods were included in the options on the questionnaire form, and that university students, who have high internet skills and express that they discuss political issues the most on social media platforms, were not asked whether they participated in any internet-based group, digital campaign, or online action, is seen as one of the shortcomings of the study.

Table 7: Distribution of Students' Views on Politics and Their Political Participation by Gender

		Female	Percentage	Male	Percentage	Total
Should Youth be Interested in Politics?	Yes, they should	182	42.7	171	40.1	82.9
	Only on issues concerning youth	22	5.2	25	5.9	11.0
	Only when voting	1	0.2	3	0.7	0.9
	No, they should not	2	0.5	10	2.3	2.8
	I have no idea	5	1.2	5	1.2	2.3
Total		212	49.8	214	50.2	100
X²: 6,858; df: 4; p: 0.114						
Have you ever been to a political party before?	Yes	40	9.4	76	17.8	27.2
	No	172	40.4	138	32.4	72.8
Total		212	49.8	214	50.2	100
X²: 14,892; df: 1; p: 0.000						
Are you a member of any association or organization?	I am a member of a social organization	59	13.8	80	18.8	32.6
	I am a member of a political party/youth branches	18	4.2	33	7.7	11.9
	I am a member of a health-related organization	17	4.0	21	4.9	8.9
	I am a member of an education-related organization	34	8.0	11	2.6	10.6
	No, I am not	84	19.7	69	16.2	35.9
Total		212	49.7	214	50.3	100
X²: 21,223; df: 4; p: 0,000						
Have you ever engaged in any political activity before?	I participated in a demonstration march	35	8.2	64	15.0	23.2
	I participated in rallies	29	6.8	39	9.2	16.0
	I took a role in the election campaign of a political party	7	1.6	14	3.3	4.9
	No, I have not engaged in any political activity	141	33.1	97	22.8	55.9
Total		212	49.8	214	50.2	100
X²: 20,424; df: 3; p: 0,000						

To determine whether students' levels of political interest were independent of gender, a Chi-square test of independence was conducted, and the results are presented in Table 7 above. According to the findings, 42.7% of female students and 40.1% of male students stated that young people should be interested in politics. The proportion of respondents who believed that political interest should be limited to issues directly concerning young people was 5.2% among female students and 5.9% among male students. The percentage of students who argued that young people should only be interested in politics during election periods was 0.2% among females and 0.7% among males. While 0.5% of female students believed that young people should not be interested in politics, this proportion increased to 2.3% among male students. The proportion of respondents who were undecided or reported having no opinion was 1.2% for both genders. The Chi-square test result was found to be statistically non-significant ($p > 0.05$). Accordingly, the findings indicate that political interest is independent of gender. In other words, no statistically significant relationship was identified between gender and students' attitudes toward political interest.

A Chi-square test of independence was also conducted to examine the relationship between gender and previous involvement in a political party. The results revealed a statistically significant relationship between the two variables ($p < 0.05$). Among the respondents, 9.4% of female students and 17.8% of male students reported having previously been involved in a political party. In contrast,

40.4% of female students and 32.4% of male students stated that they had never been involved in any political party. These findings suggest that male students have had greater contact with and experience in political parties than female students.

Considering the overall number of students, the proportion of respondents who had never visited a political party was considerably higher than that of those who had previous experience with a political party. Furthermore, within the relatively small group of students who had been involved with a political party, the proportion of female students was lower than that of male students. This finding supports the widely accepted view in the literature that women generally exhibit lower levels of political participation than men.

A Chi-square test of independence was conducted to determine whether there was a significant relationship between students' membership in any organization and gender. The results indicated a statistically significant relationship between the two variables ($p < 0.05$). Accordingly, the proportion of students who were not members of any organization was higher among female students. Likewise, membership in political parties or party-affiliated youth branches was found to be lower among female students than among male students.

To examine the relationship between participation in political activities and gender, a Chi-square test of independence was performed. The results revealed a statistically significant relationship between these two variables ($p < 0.05$). The highest proportion in both gender groups consisted of students who reported that they had never participated in any political activity. Participation in demonstrations and protest marches represented the second most common form of political activity, accounting for 16.5% of female students and 29.9% of male students. In contrast, actively participating in an election campaign for a political party was the least common form of political activity for both genders, with rates of 3.3% among female students and 6.5% among male students.

The findings of the present study are consistent with those reported by Hakan Candan and Ali Tosun in their research entitled "*Perceptions of Political Participation Among Youth: The Case of University Students*" conducted at Karamanoğlu Mehmetbey University and published in 2019. Similar to the results of the current study, female students in their research exhibited lower levels of political participation than male students. Furthermore, among both female and male respondents, the highest proportion consisted of individuals who reported that they had never participated in any political activity (Candan & Tosun, 2019, p. 2595). These findings once again demonstrate that women's levels of political participation remain more limited than those of men.

Table 8: Distribution of Students' Political Participation and Shaping of Their Political Views According to Their Families' Attitudes

		Protective		Democratic		Authoritarian		Indifferent		Total
		N	%	N	%	N	%	N	%	(N)
Have you ever engaged in any political activity before?	I participated in a demonstration march	39	39.4	46	46.5	9	9.1	5	5.1	99
	I participated in rallies	31	45.6	29	42.6	6	8.8	2	2.9	68
	I took a role in the election campaign of a political party	11	52.4	5	23.8	3	14.3	2	9.5	21
	No, I have not engaged in any political activity	150	63.0	63	26.5	17	7.1	8	3.4	238
Total		231	54.2	143	33.6	35	8.2	17	4.0	426
$X^2: 22,818; df: 9; p: 0.007$										
Who influenced your political views?	From my family and relatives	105	64.4	46	28,2	9	5.5	3	1.8	163
	From my friends	17	41.5	14	34,1	6	14.6	4	9.8	41
	From school/places where I am for educational purposes	25	65.8	11	28,9	2	5.3	0	0	38
	From the books I read and the internet	84	45.7	72	39,1	18	9.8	10	5.4	184
Total		231	54.2	143	33.6	35	8.2	17	4.0	426
$X^2: 23,346; df: 9; p: 0.005$										

According to the results of the Chi-square test conducted to determine whether there was a significant relationship between family attitudes and students' previous participation in political activities, a statistically significant relationship was identified between the two variables ($p < 0.05$). The findings indicate that the highest rates of non-participation in political activities were observed among students who characterized their families as protective or authoritarian. Among the students who reported that they had never participated in any political activity, 63.0% described their families' attitudes as protective, while 26.5% characterized them as democratic.

A Chi-square test was also performed to examine whether there was a significant relationship between family attitudes and the formation of students' political views. The results revealed a statistically significant relationship between these variables ($p < 0.05$). Among students who described their families' attitudes as protective, 64.4% stated that their political views were primarily shaped by family members and relatives, while books and the internet were identified as the second most influential factors. In contrast, among students who characterized their families as democratic, authoritarian, or indifferent, books and the internet emerged as the most influential factors in shaping political opinions. As this study seeks to examine the political perceptions, orientations, and behaviors of university students in the 2000s, the prominent influence of books and, in particular, the internet highlights the increasingly important role of digital environments in young people's political socialization and participation processes. These findings suggest that digital media have become a major source of political information and opinion formation among contemporary university students.

According to the findings of this study, the majority of university students believe that young people should be interested in politics and enjoy discussing political issues in their daily lives. Politics also emerged as the most prominent topic among the news stories that attract students' attention, while political issues are most frequently discussed with friends. These findings suggest that, contrary to the widespread belief that young people have become increasingly detached from

politics and politically apathetic since the 1980s, they remain interested in political affairs and continue to follow political developments and current events. Recent studies support this conclusion. For example, in the study conducted by Ekinçi Sağlam (2021), young people stated that they were not apolitical; rather, they possessed political views but preferred not to engage through traditional forms of political participation (Ekinçi Sağlam, 2021, p. 107). Similarly, in the study entitled “*Perceptions of Political Participation Among Youth: The Case of University Students*” conducted by Candan and Tosun (2019), the level of political interest among university students was found to be considerably high (Candan & Tosun, 2019, p. 2593).

Another important finding of the present study is that although university students demonstrate a clear interest in politics, their participation through traditional forms of political engagement remains relatively low. A large majority of the respondents reported that they had never visited a political party, while more than half stated that they had never participated in any political activity. Only 12% of the students were members of a political party or a party-affiliated youth organization. Participation levels were found to be lower among students who described their families’ attitudes as protective or authoritarian. Furthermore, when the findings are evaluated in relation to gender, female students consistently exhibit lower levels of political participation than their male counterparts.

The findings of Demet Lüküslü’s study entitled “*Young People’s Perceptions and Experiences of Politics: Rethinking a New Model of Politics and Organization*” provide important insights into why young people are reluctant to become involved in politics. According to the study, young people tend to perceive politics as a corrupt and problematic sphere. Rather than viewing engagement in political life as “doing politics,” they often describe it as “getting involved in politics” in a negative sense. Furthermore, they perceive the political sphere as a rigid structure characterized by strict rules and limited opportunities for change (Lüküslü, 2010, pp. 193-196). Similar findings were reported by Acar and Becel in their 2021 study entitled “*Voluntary Political Participation of University Youth: An Empirical Study on the Students of the Faculty of Economics and Administrative Sciences at Kütahya Dumlupınar University*.” In this research, students were asked about their sense of political participation and political efficacy. The results revealed that 65.4% of the respondents believed that they were not effective actors in political life, while 18% reported being undecided on the issue (Acar & Becel, 2021, p. 27). These findings support Lüküslü’s argument by suggesting that young people often perceive politics as a sphere in which they have limited influence and, consequently, remain hesitant to engage through conventional forms of political participation.

Another important finding of this study is that the internet in general, and social media in particular, now play a crucial role in shaping young people’s political perceptions, opinions, and even their patterns of political participation. A total of 95.5% of the students reported actively using social media. Politics was identified as the most frequently discussed topic on these platforms, and books together with information obtained from the internet were among the most influential factors shaping students’ political views. The internet and social media are frequently preferred by young people as sources for following political developments, acquiring political information, and developing political awareness due to the ease of access they provide and their ability to deliver information and current events instantaneously. These digital platforms have become important channels through which young people engage with political issues, form opinions, and remain informed about social and political developments. Consequently, the internet and social media have emerged as key components of contemporary political socialization among university students.

Conclusion

Generations that emerged after 1980 are often contrasted with the politically conscious and socially engaged university youth of the 1960s and 1970s. These generations have frequently been criticized for their perceived political indifference. Such criticisms generally portray them as

individualistic, self-centered, consumption-oriented, and lacking a strong sense of social responsibility. However, these generations grew up in a country governed by neoliberal policies and under a constitutional framework designed to preserve the restrictive political order established after the military coup. In a social environment where competition and individual interests were prioritized above all else and where individualism was strongly encouraged through neoliberal policies, it is understandable that young people have remained distant from organized politics and have shown limited interest in joining political parties or party-affiliated youth organizations.

Youth, once regarded as the driving force of society and the guardians of the state and its reforms, gradually came to be perceived as a threat due to the high level of political mobilization witnessed during the 1970s. Following 1980, young people were deliberately distanced from politics. Many of those who had participated in organized political activities during the 1970s faced various forms of punishment and repression. In later years, these individuals often sought to keep their own children away from political involvement. This attitude has been transmitted across generations and continues to function as a barrier to political participation among young people. The finding that students who described their families as protective or authoritarian exhibited lower levels of political participation supports this argument.

The level of youth participation through traditional forms of political engagement remains relatively low. However, technological developments have brought about a significant transformation in the ways young people participate in politics. Traditional forms of participation, which were largely based on organized structures and collective face-to-face activities, are increasingly being replaced by more individualized, flexible, and digitally mediated forms of engagement that do not require membership in formal organizations. Young people no longer view participation in political processes as something confined to street demonstrations or physical political spaces. Instead, they increasingly engage in political discussions, express their opinions, and participate in campaigns through social media platforms, benefiting from the speed, accessibility, and immediacy of digital communication while remaining in the relative comfort and safety of their homes.

In light of this transformation, rather than characterizing young people as politically disengaged or passive, it may be more appropriate to explore ways of integrating this digitally native generation more effectively into political life through internet-based tools and innovative political strategies. Identifying mechanisms that encourage university students—the future leaders and decision-makers of society—to become more actively involved in political processes is particularly important for the sustainability of democratic societies. University students represent the future actors of political systems, and their disengagement from political life may, in the long term, contribute to the weakening of democratic representation and political legitimacy. Therefore, creating new opportunities, channels, and participation mechanisms that encourage greater political engagement among university students remains of critical importance.

Based on the findings of this study, future research could examine in greater detail the relationship between university students' digital political participation practices and various socioeconomic and cultural variables. In addition, longitudinal studies investigating how young people's experiences of online political participation influence their engagement in traditional forms of political participation over time could contribute to a more comprehensive understanding of the relationship between youth and political participation. Furthermore, comparative studies conducted across different types of universities and regions may provide deeper insights into the factors shaping political participation among young people and allow for a more detailed analysis of the determinants of youth political engagement.

www.turkishstudies.net/turkishstudies**Turkish Studies**

eISSN: 1308-2140

**ANKARA SCIENCE
UNIVERSITY**

Üniversite Gençliğinde Siyaset Algısı ve Siyasal Yönelimler: Trakya Üniversitesi Örneği

Giriş

Genç kavramı ile ilgili farklı tanımlamalar olmasına rağmen herkesin ortak olarak kabul ettiği bir tanım mevcut değildir. Kavramın tanımı ülkeden ülkeye değişmektedir. Bu farklılığın kaynağı toplumların kültürel ve yapısal çeşitliliğidir. Dahası, bu kavram aynı toplumsal yapı içerisinde bile farklı kültürel kodlara sahip bölgelerde farklı değerlendirilebilmektedir (Kışlalı, 1974, s. 15).

Gençlik tanımında bir görüş birliğinin olmaması, konuyu ele alan araştırmacıların farklı kuramsal ve metodolojik yaklaşımlardan hareket etmelerinden kaynaklanmaktadır. Bu yaklaşımlar kısaca psikolojik yaklaşım, biyolojik yaklaşım ve sosyolojik yaklaşımdır.

Psikolojik yaklaşım çerçevesinde yapılan tanımlamalar genci daha çok iç dünyası ile ele almıştır. Bu dönemde genç kendini hem yetişkinlerin dünyasına hem de çocukların dünyasına ait hissedemez. Ancak her iki grubun da bazı özelliklerini taşımaktadır. Bu dönemde genç, bir psikolojik çıkmaza sürüklenmektedir. Bu nedenle kavrama psikolojik olarak yaklaşanlar bu dönemi yani gençlik dönemini bir kriz dönemi olarak değerlendirmişlerdir (Parlak, 1999, s. 14). Bu yaklaşıma göre gençlik duygusal yoğunluğun hüküm sürdüğü ve bireyin zihin dünyasında çelişkilerin belirgin hale geldiği bir süreçtir. Bağımsızlık isteği ile aidiyet ihtiyacı ve özgür olma arzusu ile güvenlik gereksinimi gibi duygusal istekler aynı anda hissedilmektedir. Bu karmaşa bireyi otoriteye başkaldırma ve sorgulama eğilimine sevk edebilir. Bu sorgulama eğilimi psikolojik gelişimin doğal bir parçasıdır (Burcu, 1998, s. 113; Fadiloğlu, 1989, s. 69-70).

Biyolojik yaklaşım çerçevesinde yapılan tanımlar gençliği bir yaş aralığı çerçevesinde incelemektedir. Birleşmiş Milletler 15-24 yaş aralığında bulunan bireyleri genç olarak tanımlamaktadır (UNESCO, 2020). Türkiye İstatistik Kurumu da 16 Mayıs 2025 tarihinde 2024 yılına ait gençlik istatistiklerini yayınlamış ve istatistiklerde yaş aralığını Birleşmiş Milletler ile aynı aralıkta kabul etmiştir (TÜİK, 2025). Buna karşılık Gençlik ve Spor Bakanlığı Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi'nde gençliği 14-29 yaş aralığı olarak belirlemiştir (Resmi Gazete, 2013). Bunların dışında gençliğin tanımına kalkınma planlarında da yer verilmiş ve II. Beş Yıllık Kalkınma Planında gençlik 14-25 yaş aralığında bulunan bireyler olarak değerlendirilirken III. Kalkınma Planında 14-22 yaş aralığında bulunan bireyler genç olarak kabul edilmiştir. Yine IV. Ve V. Kalkınma Planlarında 12-24 yaş arası baz alınırken VI. Kalkınma Planında 15-24 yaş aralığı gençlik dönemi olarak benimsenmiştir (SEKAM, 2013, s. 11).

Sosyolojik yaklaşım gençliğin sadece bir yaş aralığı olarak değerlendirilmesine karşı çıkmaktadır. Bu yaklaşımı benimseyenler gençliğin sadece yaş ölçütüne dayalı olarak tanımlanmasının eksik ve yetersiz kalacağını ileri sürmektedir. Zira salt yaş kriterine dayanan tanımlamalar kuşaklararası farklılıkları ortaya koysa da aynı kuşak içindeki çeşitlilikleri ya da çatışma dinamiklerini göz ardı edecektir. Aynı yaşlarda olan fakat biri üniversitede, biri fabrikada,

biri kentte bir diğeri ise kırsalda ve çocuk sahibi olan bireyler gençlik sürecini başka hayat deneyimleri içerisinde yaşayacaklardır. Bu sebeple tek bir ölçüte bağlı olarak söz konusu bireyleri aynı kategori altında değerlendirilemezler. (SEKAM, 2013, s. 13). Gençlik için belirlenen yaş aralıkları, ülkeler ve toplumlar arasında farklılık göstermektedir. Bu nedenle gençliğin tanımlanmasında yalnızca kronolojik yaş ölçütüne dayanmak yeterli olmayıp, kültürel bağlamın da dikkate alınması gerekmektedir. Bu çerçevede gençlik; farklı ülke ve toplumlarda değişkenlik gösteren toplumsal, kültürel ve tarihsel dinamiklerle şekillenen, kendine özgü nitelikler ve anlamlar barındıran ve salt yaş kriteri üzerinden açıklanamayacak ölçüde çok boyutlu ve karmaşık bir kavramdır. (Marshall, 1999, s. 249).

Gençlik kavramının bir sosyal kategori olarak kullanılmaya başlaması ise 19. yüzyıla rastlamaktadır. Bundan önce tarih boyunca bireyler bugün anladığımız anlamda bir gençlik süreci geçirmemiştir. Toplumların ayrıcalıklı azınlıklarının dışında kalan geniş halk kitlelerinde gençler fiziksel gelişimlerini tamamlar tamamlamaz ya üretime dahil edilerek ya da evlendirilerek yetişkinlerin dünyasına dahil edilmişlerdir (İnanır, 2005, s. 39).

Ancak Sanayi Devrimi ile birlikte üretim süreçlerinde köklü değişimler yaşanmış, kol gücüne dayanan üretim modeli yerini makineleşmeye bırakmıştır. Makineleşme ile birlikte üretim süreçleri bölünmüş, iş bölümü derinleşmiş bu durum da uzmanlaşmayı gerekli kılmıştır. Bu durum da teknik bilgiye ve mesleki beceriye sahip yetişmiş insan gücüne ihtiyacı doğurmuştur. Devletler zorunlu temel eğitim uygulamaları, mesleki ve teknik liseler ve üniversiteler aracılığı ile işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmeye çalışmıştır. Zamanla bilimin ve teknolojinin ilerlemesi, üretim süreçlerinin karmaşıklaşması eğitim süresinin uzamasına ve eğitimin içeriğinin çeşitlenmesine neden olmuştur. Bu tarihsel süreç sonunda bireyler eğitim kurumlarında giderek daha fazla zaman geçirmeye başlamış ve eğitim çocukluk ile yetişkinlik arasında geçişi belirleyen etkenlerden biri haline gelmiştir. Sanayi Devrimi ile başlayan ve modern eğitim sistemlerinin yaygınlaşması ile köklenen bu süreç gençliği sadece bir yaş aralığı olmaktan çıkarmış ve ayrı bir toplumsal kategori haline getirmiştir. Geleneksel toplumlarda çocukluk ile yetişkinlik arasındaki geçiş kısa ve belirsiz olurken, üretim süreçlerinin değişmesi ve uzmanlaşma nedeniyle uzayan eğitim süreci çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecini uzatmış böylece gençlik toplumsal yapı içerisinde kendine has özelliklere sahip ve görünür bir evre haline gelmiştir (Çebi & Şahin Akıllı, 2011, s. 207-208). Eğitim süresinin uzaması gençlerin üretim sürecine dahil olmalarını geciktirmiştir (Şahin, 2007, s. 158). Ancak ekonomik olarak hala ailelerine bağımlı iken zihinsel, kültürel ve ideolojik açıdan bağımsız bir alan içerisinde gelişimlerini tamamlamalarına da olanak sağlamıştır. Eğitim kurumları ve bunların içerisinde de özellikle üniversiteler gençlerin bir araya geldiği ve ortak deneyimler paylaştığı, kolektif bir bilinç ve ortak değerler ürettiği yerler haline gelmişlerdir. Bu durum gençleri kültürel olarak da görünür hale getirmiştir.

Toplumsal alanda hem belirgin bir aktör olan hem de görünür olmaya başlayan gençlik zamanla yalnızca kendi yaşam pratikleri üzerinde değil toplumu ilgilendiren meselelerde de karar alma süreçlerine dahil olmayı istemiştir. Toplumsal konularda söz sahibi olma isteği ise gençlerin çeşitli siyasal katılım kanallarına yönelmelerini ve ilerleyen süreçte siyasal hayatın önemli unsurlarından bir olmalarını sağlamıştır. Siyasal katılım, bireylerin siyasal karar alma süreçlerini etkilemek, yöneticilerin belirlenmesine katkıda bulunmak veya kamu politikalarının şekillenmesinde rol oynamak amacıyla gerçekleştirdikleri gönüllü faaliyetlerin bütünü olarak tanımlanmaktadır. Oy verme, siyasi partilerde görev alma, protesto eylemlerine katılma, dilekçe verme ya da dijital platformlar aracılığıyla siyasal görüşlerini ifade etme gibi davranışlar siyasal katılımın farklı biçimleri arasında yer almaktadır. Demokratik sistemlerin işleyişinde temel bir unsur olarak kabul edilen siyasal katılım, özellikle gençler açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Gençlik dönemi, bireylerin siyasal kimliklerinin, değerlerinin ve vatandaşlık bilincinin şekillendiği bir süreç olması nedeniyle siyasal tutum ve davranışların gelişiminde kritik bir evre olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle gençlerin siyasal katılım düzeyleri yalnızca demokratik temsilin güçlenmesi açısından değil,

aynı zamanda siyasal sistemlerin geleceği ve toplumsal değişimin yönü açısından da önemli görülmektedir (Giugni & Grasso, 2022, s. 3-4).

Ayrıca modern eğitim kurumları ve sistemleri gençlere eleştirel düşünme ve sorgulama becerileri kazandırarak toplumsal meselelere ilgili bireyler haline getirmiştir. Böylece gençler sadece geleceğin yetişkinleri olarak değil aynı zamanda mevcut toplumsal ve siyasal sistemleri eleştiren aktif bir özne olarak algılanmaya başlamıştır. Sanayileşme ve modernleşme sürecinin bir sonucu olarak gençlik kurumsal ve düşünsel anlamda dikkate alınan bir toplumsal kategori haline gelmiş, ekonomik, kültürel ve siyasal süreçlerde dikkate alınması gereken özgün bir aktör olarak değerlendirilmeye başlanmıştır.

Bu tarihsel süreç sonunda modern toplum, yeni ve düşünen, sorgulayan bir toplumsal kategori oluşturmuştur. Eğitimli gençlik artık toplumsal ve siyasal olayları takip eden ve hatta yön veren bir konumda algılanmaya başlamıştır. Bu durum gençlere bazı sorumlulukların yüklenmesine neden olmuştur. Gençler aktif ve dinamik düşünce yapılarıyla geleceğin yurttaşları olarak toplumu daima ileriye taşıması gerekenler şeklinde değerlendirilmiştir.

Benzer süreç Türkiye için de geçerlidir. Bu süreç Tanzimat ile başlamış ve batı tarzı okullarda eğitim alan gençlerin birer aydın olarak Osmanlı Devleti'ni çöküşten kurtarmaları beklenmiştir. Bu bakış açısı eğitimli gençliği bir aydın olarak tanımlarken aynı zamanda ona yüklediği misyon ile siyasal bir kategori haline de getirmiştir (Lüküslü, 2008, s. 289). Bu süreç ve gençlik algısı Cumhuriyet ile devam etmiş ve eğitimli gençlik devrimlerin ve vatanın koruyucusu olarak değerlendirilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk Gençliğe Hitabe'sinde *"Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen Türk istiklalini Türk Cumhuriyeti'ni ilelebet muhafaza ve müdafâ etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur."* diyerek gençliğe olan bakışını açık bir şekilde ortaya koymuştur (Atatürk, 1989, s. 1197).

Gençlik kendilerine yüklenen vatani korumak misyonunu benimsemiştir. 1950'lere kadar çoğunlukla siyasi rejimin yanında ve destekçisi olan gençler bu yıllarda Demokrat Parti'nin baskıcı politikalarına karşı çıkarak eylemleriyle hayır demişlerdir. 1960 yılında artan toplumsal muhalefet sebebiyle ve üniversite öğrencilerinin eylemlerinin de etkisiyle Demokrat Parti bir askeri darbe ile iktidardan uzaklaştırılmıştır (Neyzi, 2011, s. 32).

Türkiye'de üniversite gençliğinin siyasal arenada en etkin olduğu yıllar 1960 ile 1980 yılları arasında olmuştur. 1961 Anayasası'nın sağladığı özgürlük ortamı sayesinde sorunların tartışılabilmesi ve alternatif siyasal görüşlerin konuşulabilmesi üniversite gençliğinin hızla bilinçlenmesine ve siyasallaşmasına imkân tanımıştır. İlk etapta öğrencilerin içinde bulundukları koşullar, öğretim elemanları ile ilişkileri, sınav yönetmelikleri ve üniversitedeki karar alma süreçlerine katılım talepleri ile başlayan hareket 1960'lı yılların sonunda merkezine ülke sorunlarını koyarak siyasal bir harekete dönüşmüştür (Yücedağ & Çetin, 2016, s. 8). 1968'den itibaren tırmanışa geçen öğrenci hareketleri günden güne marjinalleşmiş, yasal zeminden uzaklaşmıştır. 1970'lerde ise öğrenciler daha önce olmadıkları kadar politizedir. Banka soymaktan silahlı eylemlere kadar uzanan hareket ve üniversite gençliği artık bir tehdit unsuru olarak algılanmaya başlamıştır. Dana önce gençlik eylemlerini destekler nitelikte davranan siyasal partiler bile artık bu eylemleri anarşi olarak değerlendirmeye başlamıştır (Yılmaz, 1997, s. 133).

Lüküslü'ye göre 1960'lı yıllardan 1980'e gelinen süreçte gençlik hareketleri ilk bakışta devlete savaş açmış gibi görünse de hareket derinden incelendiğinde gençlerin devleti ve cumhuriyet değerlerini koruma misyonuna uygun hareket ettikleri görülmektedir (Lüküslü, 2012, s. 50). Gençler hareketleri ile Kemalizm arasında bir köprü kurmuşlar, Mustafa Kemal Atatürk'ün emaneti olan vatani savunduklarını ve daima savunacaklarını belirterek hareketlerini İkinci Kurtuluş Savaşı olarak nitelendirmişlerdir (Feyizoğlu, 1998, s. 226; Baykam, 2002, s. 67-68).

Özellikle 1970’li yıllarda üniversite öğrencilerinin de yer aldığı şiddet olaylarından sonra yaşanan 1980 Askeri Darbesi sonrasında gençler toplumun öncüleri değil, siyasal sistem için tehlike oluşturan unsurlar olarak görülmüştür (Ercins, 2009, s. 504). Bu sebeple darbeyi gerçekleştirenler genelde toplumu özelde ise üniversite gençliğini bir anlamda siyasetten uzaklaştıracak birtakım önlemler almışlardır. Bu amaçla yeni hukuksal düzenlemeler getirilmiş, yeni bir anayasa yapılmıştır. Örgütlenme ve aktif olarak siyasal hayata katılma sınırlandırılmış ve bu depolitizasyon süreci sonunda siyasal katılım yalnızca belirli dönemlerde pratiğine indirgenmiştir (Öncü, 1991, s. 42-43). Üniversiteleri ve üniversite gençliğini kontrol edebilmek için Yükseköğretim Kurulu kurulmuş ve tüm üniversiteler bu kurula bağlanmıştır.

1980’den sonra siyasetten uzaklaştırılan gençlik bu baskı ortamının yarattığı sınırlar sebebiyle etnik, kültürel ve bireysel alanda kendini ifade etme yönünde yeni arayışlara yönelmiş ve yeni kimlikler üreterek ön plana çıkmıştır. 1980’ler ve 1990’lar boyunca ise çevreci hareketler, feminist oluşumlar, insan hakları savunucuları, eşcinsel hakları aktivistleri ve çeşitli etnik gruplar gibi farklı sivil toplum aktörleri kamusal alanda daha belirgin bir şekilde yer almaya başlamıştır (Neyzi, 2011, s. 36). Ayrıca bu dönemde yani 1980’den sonra uygulanan neoliberal politikalar gençliği dönüştürmüş örgütlü mücadelenin yerini bireysellik, rekabet ve kişisel başarı almıştır. 2000’li yıllarda dijital teknolojilerin ve sosyal medyanın yaygınlaşması ile birlikte geleneksel siyaset kurumlarında kendilerine yer verilmeyen gençler bu mecralarda kendilerini ifade etmeye başlamışlardır.

Gençlerin siyasallığı ile ilgili yapılan tartışmalar genellikle 1980 sonrası gençliğin apolitik olduğuna vurgu yapmaktadır. Bu çalışma üniversite gençliğine bu tarz bir eleştiri getirmeyi değil gençlerin siyasal alana ait algılarını anlamayı, siyasal katılım tutum ve derecelerini belirlemeyi amaçlamaktadır².

Yöntem

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan anket çalışması kullanılmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Üniversite Gençliğinde Siyaset Algısı ve Siyasal Yönelimler: Trakya Üniversitesi Örneği adlı çalışmamızın evreni Trakya Üniversitesi öğrencileridir. Evreni oluşturan öğrenci sayısının yüksek olması sebebi ile örnekleme tekniği uygulanmıştır. Örnekleme Trakya Üniversitesi’ne bağlı 11 fakülte dahil edilirken yüksek okullar ve meslek yüksek okulları dahil edilmemiştir. Örnekleme dahil edilen fakülteler Eczacılık Fakültesi, Fen Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesi’dir.

² Gençlik ve genç yetişkinlik dönemini sosyal, kültürel, ekonomik, psikolojik ve eğitsel boyutlarıyla ele alan; aile ve bağlanma ilişkileri, toplumsal değerler, sosyal medya ve dijitalleşme, internet ve oyun bağımlılığı, gençlik merkezleri ve sosyal katılım, dini inanç ve deizm, göç ve yabancı düşmanlığı, toplumsal cinsiyet ve şiddet, evlilik ve kuşaklararası aktarım, genç işsizliği ve istihdam beklentileri, ekonomik krizler, kaygı ve stres, flört ve yeme tutumları, gençlerin dijital tüketim ve yatırım davranışları, mesleki eğitim, yenilikçi düşünme, oyun algısı, çocuk ve gençlik edebiyatı ile genç yetişkinlerin kriz yaşantıları ve destek kaynakları gibi konuları farklı disiplin ve yöntemler çerçevesinde inceleyen çalışmalar için ayrıca bk. Kırış ve Dilek (2019), Yusufoglu (2021), Altun (2021), Harmancı (2022), Karadağ ve Koç (2023), Gencer (2023), Avan (2026), Akkuş (2026), Nair (2019), Arğin (2019), Koç (2024), Ertürkmen ve İslah (2024), Kubar (2025), Çıkmaz (2025), Genç ve Pak (2019), Davulcu (2019), Akçay Bekiroğlu ve Şahin (2019), Sezgin (2019), Öztürk ve Tire (2019), Dursun (2020), Öztürk (2020), Yıldız ve Kırtepe (2020), Ak Akyol (2020), Tutar et al. (2020), Güner (2021), Duman (2023), Vezne ve Günbayı (2019), Öztöpal ve Tomal (2019), Ozdemir et al. (2020), Sevinç ve Uyungör (2020), Özok ve Aka (2021), Okan et al. (2021) Erdemir Göze ve Yılmaz (2021), Özmen (2022), Öz Soysal et al. (2022), Meşe Yavuz ve Başyigit (2023), Akaroglu (2023), Karakuş ve Bilgin Aksoy (2021), Aydın et al. (2021), Şahan (2022).

Veri Toplama Teknikleri

Araştırmada metodolojik olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın saha çalışması kısmını uygulamak üzere basit tesadüfî örnekleme ve tabakalı örnekleme metotları kullanılmıştır. Fakültelerde eğitim gören toplan 18.276 öğrenciden sınıf farkı gözetmeksizin, her fakültenin sahip olduğu öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısına oranlanması ile anket çalışmasına dahil edilecek öğrenci sayıları belirlenmiş ve anketlerin yarım bırakılma ya da yanlış doldurulma ihtimali göz önüne alınarak bu sayıların biraz üzerinde öğrenci ile anket çalışması yapılmıştır. 434 öğrenci ile anket çalışması gerçekleştirilmiş ve anketlerin 426 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Anket çalışması uygulanan öğrencilerin fakülte bazındaki sayıları tabloda aktarılmaktadır.

Tablo 1: Fakülte Bazında Öğrenci Sayı ve Oranları

Fakülteler	Öğrenci Sayıları	Oranları
Edebiyat Fakültesi	62	14,6
Eğitim Fakültesi	82	19,2
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	110	25,8
Mühendislik Fakültesi	50	11,7
Sağlık Bilimleri Fakültesi	29	6,8
Güzel Sanatlar Fakültesi	7	1,6
İlahiyat Fakültesi	5	1,2
Tıp Fakültesi	29	6,8
Fen Fakültesi	28	6,6
Mimarlık Fakültesi	16	3,8
Eczacılık Fakültesi	8	1,9
Toplam	426	100

Alan araştırması gereği yapılan anket çalışması 18-29 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anket çalışmasına dahil olan öğrencilere araştırmanın hangi amaçla yapıldığı konusunda bilgilendirme yapılmış, çekinceli yaklaşan öğrencilere daha detaylı bilgilendirme yapılarak kimlik bilgileri ile alakalı bilgilerin istenmediği aktarılmıştır. Öğrencilere verilen bu kısa brifinglerden sonra öğrencilerin anket çalışması hakkındaki çekincelerinin ortadan kalktığı ve çalışmaya katılma konusunda daha istekli oldukları gözlenmiştir.

Verileri Değerlendirme Yöntemleri

Anket araştırması ile elde edilen verilerin değerlendirilmesi için Statistical Packet For The Social Sciences (SPSS-Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paketi) 15.0 programından faydalanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde yüzde-frekans tabloları kullanılmıştır. Tek değişkenli veriler değerlendirilirken düz tablolar, birden fazla değişkenin bulunduğu verileri değerlendirirken çapraz tablolar kullanılmıştır. Birden fazla değişkenli veriler arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını anlamak için de Ki-Kare (X^2) bağımsızlık testinden faydalanılmıştır (Karagöz, 1995, s. 294).

Çalışmada yer alan tablolarda " X^2 " ile gösterilen değer Ki-Kare Testi ile ilgili değeri, "sd" ile gösterilen değer test sonucu çıkan serbestlik derecesini ve "p" ile gösterilen değer ise önem seviyesini göstermektedir. Değişkenler arasındaki ilişkinin anlamlı olabilmesi için p değerinin 0,05'ten küçük ($p < 0,05$) bir değer alması gerekmektedir. "p" değerinin 0,05'ten büyük bir değer alması değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını göstermektedir.

Bulgular ve Tartışma

Araştırma bulgularının yorumlanmasına geçmeden önce, çalışmanın 2015 yılında toplanan saha verilerine dayandığının belirtilmesi gerekmektedir. Bu durum, özellikle sosyal medya kullanım alışkanlıkları, dijital iletişim teknolojileri ve çevrimiçi siyasal katılım biçimlerinde son yıllarda

meydana gelen hızlı değişimler dikkate alındığında, bulguların değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulması gereken önemli bir sınırlılık oluşturmaktadır. Dolayısıyla aşağıda sunulan bulgular, üniversite gençliğinin 2015 yılı koşullarındaki siyasal katılım eğilimlerini ve tutumlarını yansıtmakta olup günümüz gençliğinin siyasal davranışlarına ilişkin değerlendirmeler yapılırken bu durumun dikkate alınması gerekmektedir.

Tablo 2: Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri

		Öğrenci Sayıları	Yüzdeler
Cinsiyet	Kadın	212	49,8
	Erkek	214	50,2
Yaş Aralıkları	17-20	128	30,0
	21-23	249	58,5
	24-27	46	10,8
	28-31	3	0,7
Bölgeler	Marmara Bölgesi	329	77,2
	Karadeniz Bölgesi	28	6,6
	Akdeniz Bölgesi	10	2,3
	Ege Bölgesi	24	5,6
	İç Anadolu Bölgesi	13	3,1
	Doğu Anadolu Bölgesi	13	3,1
	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	9	2,1
Toplam		426	100

Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde, katılımcıların %49,8'inin kadın, %50,2'sinin ise erkek olduğu görülmektedir. Araştırma sürecinde anket uygulaması gerçekleştirilirken kadın ve erkek öğrencilerin sayılarının birbirine dengeli biçimde yakın olmasına özellikle özen gösterilmiştir.

Yaş dağılımına bakıldığında öğrencilerin %30'unun 17-20 yaş aralığında, %58,5'inin 21-23 yaş aralığında, %10,8'inin 24-27 yaş aralığında ve %0,7'sinin 28-31 yaş aralığında yer aldığı tespit edilmiştir. Bu bulgular, örneklemin ağırlıklı olarak 21-23 yaş aralığında yoğunlaştığını göstermektedir.

Öğrencilerin üniversiteye başlamadan önce en uzun süre yaşadıkları bölgelere ilişkin veriler incelendiğinde, katılımcıların %77,2'sinin Marmara Bölgesi'nde, %6,6'sının Karadeniz Bölgesi'nde, %5,6'sının Ege Bölgesi'nde, %3,1'inin İç Anadolu Bölgesi'nde, %3,1'inin Doğu Anadolu Bölgesi'nde, %2,3'ünün Akdeniz Bölgesi'nde ve %2,1'inin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ikamet ettiği görülmektedir.

Marmara Bölgesi'nden gelen öğrencilerin yüksek oranı, Trakya Üniversitesi'nin aynı bölgede konumlanmış olmasıyla yakından ilişkilidir. Üniversitenin öğrencilerin yerleşim yerlerine coğrafi olarak yakın olması ve toplumsal-kültürel açıdan benzer özellikler taşıması, tercih sürecinde belirleyici faktörler arasında değerlendirilebilir.

Buna karşılık İç Anadolu, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'nden gelen öğrencilerin oranlarının görece düşük düzeyde kalması, üniversitenin bu bölgelere coğrafi uzaklığı ve bölgeler arasındaki toplumsal-kültürel farklılıklar ile açıklanabilir.

Tablo 3: Öğrencilerin Ailelerinin Genel Tutumlarına Dair Görüşleri

		Öğrenci Sayıları	Yüzdelere
Ailenin Öğrencilere Karşı Genel Tutumu	Koruyucu	231	54,2
	Demokratik	143	33,6
	Otoriter	35	8,2
	İlgisiz	17	4,0
Toplam		426	100

Öğrencilerin %54,2'si aile yapısını koruyucu, %33,6'sı ise demokratik bulunduğunu belirtmiştir. Ailesini otoriter veya ilgisiz olarak tanımlayanların oranı ise daha düşüktür. Saha çalışması esnasında dikkat çeken bir diğer husus, öğrencilerin esasen otoriter olan bazı ebeveyn tavırlarını koruyucu olarak yorumlamalarıdır. Bu ayrımı netleştirecek soruların sorulmamış olması, araştırmanın eksik yönlerinden biridir

Tablo 4: Öğrencilerin Sosyal Medya ile İlgili Pratikleri

		Öğrenci Sayıları	Yüzdelere
Sosyal Medyayı Takip Etme Oranları	Evet	407	95,5
	Hayır	19	4,5
Sosyal Medya Hesaplarını Kullanarak En Çok Tartıştıkları Konu Başlıkları	Spor	103	24,2
	Ekonomi	20	4,7
	Siyaset	159	37,3
	Sanat	94	22,1
	Tartışmam	50	11,7
Öğrencilerin Dikkatini Çeken Haber Başlıkları	Spor	115	27,0
	Ekonomi	33	7,7
	Siyaset	140	32,9
	Sanat	68	16,0
	Magazin	70	16,4
Toplam		426	100

Sosyal medyanın ve sosyal ağların gündelik hayatımızdaki etkisi son yıllarda giderek artmıştır ve buna paralel olarak kullanıcı ve takipçi sayıları da sürekli yükselen bir ivme kazanmıştır. Günümüz gençliği teknolojinin hızlandığı, her geçen gün daha da geliştiği ve internetin gündelik hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olduğu bir dünyaya doğmuştur. Bu sebeple gençlerin sosyal medyayı takip oranı ve sosyal medyada ilgilendikleri konu başlıkları bizler için ayrıca öneme sahip bir konu haline gelmektedir. Yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı üzere öğrencilerinin %95,5'i sosyal medyayı takip etmektedir.

Sosyal medya günümüzde alternatif bir haber kaynağı niteliği de taşımaktadır. Gençlerin önemli bir kesimi ülke gündemine dair gelişmeleri bu platformlar aracılığı ile takip etmektedir. Zekeriya Sarıhan ve Raci Taşcıoğlu'nun 2024 yılında yayınlanan "*Türkiye'de Gençlerin Dijital Siyasal Katılımlarına Yönelik Bir Araştırma*" adlı çalışmada sosyal medyayı daha çok hangi amaçla kullandıklarına dair sorulan soruya gençlerin %45'inin güncel gelişmelerden haberdar olmak, %21,2'sinin eğlenmek, %15,9'unun boş zamanlarını değerlendirmek, %7,1'inin yakınlarıyla iletişim kurmak, %5,4'ünün fikirlerini paylaşmak- içerik üretmek, %2,5'inin diğer amaçlarla %1,9'unun ortak ilgi alanlarına sahip kişilerle tanışmak, %0,9'unun protesto etmek ve eleştirmek ve şeklinde cevap verdikleri görülmüştür (Sarıhan & Taşcıoğlu, 2024, s. 57). Bunun yanında Güler Cender ve Zafer Kuş'un yine 2024 yılında yayınlanan "*Gençlerin Dijital Ortamlarda Siyasal Katılımları*" adlı çalışmalarında da gençler gündemi dijital ortamda takip etmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir (Cender & Kuş, 2024, s. 136). Bunlardan başka sosyal medyanın gençler üzerindeki etkisini anlamak açısından Erhan Örselli ve Zekeriya Bilici'nin 2024 yılında yayınlanan "*Gençlerin Siyasete Bakışı*"

ve *İlgi Düzeyleri: Kimden Nasıl Etkileniyor?*” adlı çalışması değerlidir. Çalışmada seçim döneminde siyasal tercihlerinizi en çok ne etkiler sorusuna %63,1 oranıyla gençlerin çoğu sosyal medya cevabını vermiştir (Örselli & Bilici, 2024, s. 426).

Öğrencilerin en yoğun tartıştığı başlık %37,3 ile siyaset olurken, bu alanı %24,2’lik bir oranla spor izlemektedir. Listenin son sırasında ise %4,7 ile ekonomi yer almaktadır. Diğer taraftan, öğrencilerin %11,7’lik bir kesimi hiçbir konuda tartışma yürütmediğini belirtmiştir Bulgular; siyasal konuların öğrencilerin sosyal medya etkileşimlerinde önemli bir yer tuttuğuna işaret etmektedir.

Öğrencilerin dikkatini çeken haber başlıklarına bakıldığında %32,9 ile siyasetin ilk sırada %27 ile sporun ikinci sırada yer aldığı; ekonomi haberlerinin ise %7,7 ile en az ilgi gören başlık olduğu görülmektedir. Bu bulgular, öğrencilerin sosyal medya hesaplarını kullanarak en çok tartıştıkları konu başlıkları bulgusu ile karşılaştırıldığında tam bir örtüşme sergilemektedir. Her iki alanda da siyasetin birinci, sporun ikinci ve ekonominin son sırada yer alması, öğrencilerin tutarlı bir ilgi yönelimine sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Tablo 5: Öğrencilerin Siyasetle İlgili Görüşleri

		Öğrenci Sayıları	Yüzdelər
Gençlik Siyasetle İlgilenmeli midir?	Evet ilgilenmelidir	353	82,9
	Sadece gençliği ilgilendiren konularda	47	11,0
	Sadece oy vereceği zaman ilgilenmelidir	4	0,9
	Hayır ilgilenmemelidir	12	2,8
	Fikrim yok	10	2,3
Günlük hayatta siyasal konuları konuşmaktan hoşlanma	Evet	301	70,7
	Hayır	125	29,3
Siyasal konuları en çok kiminle konuşursunuz?	Ailemle	79	18,5
	Arkadaşlarımla	215	50,5
	Akrabalarımla	7	1,6
	Çevremdeki herkesle	90	21,1
	Konuşmam	35	8,2
Siyasal görüşlerinizde kimlerden etkilendiniz	Ailemden ve akrabalarımın	163	38,3
	Arkadaşlarımdan	41	9,6
	Okuldan/egitim amaçlı bulunduğum yerlerden	38	8,9
	Okuduğum kitaplardan ve internetten	184	43,2
Toplam		426	100

Araştırmanın bulgularına göre öğrencilerin %82,9’u gibi önemli bir çoğunluğu gençlerin siyasetle ilgilenmesi gerektiğini savunmaktadır. Siyasi ilgiyi gereksiz bularak gençlerin siyasetle ilgilenmemesi gerektiğini düşünenlerin oranı %2,8’dir, siyasi ilginin yalnızca gençlik meseleleri ile sınırlı kalması gerektiğini savunanlar %11’i ve sadece oy verme dönemlerinde ilgilenilmesi gerektiğini düşünenler %0,9 düzeyindedir. Fikri olmayanların oranı ise %2,3’tür. Bu veriler, gençliğin siyasal süreçlere dahil olma ve siyasetin içinde yer alma konusunda istekli olduklarını açıkça ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin %70,7’si siyasal ve sosyal konuları konuşmaktan keyif aldığını belirtirken %29,3’ü ise bu tür konuşmalara ve tartışmalara mesafeli yaklaşmaktadır. Öğrencilerin sadece %40’a yakını sosyal medya hesaplarında siyasal konuları tartıştıklarını söylerken %70’ten fazlası günlük hayatında siyasal ve sosyal konuları konuşmaktan hoşlandığını belirtmiştir. Bundan öğrencilerin siyasal konuları birebir tartışmaktan hoşlandığını çıkarabiliriz.

Öğrencilerin siyasi konuları kimlerle konuşmayı tercih ettiğine baktığımızda %50,5 ile arkadaş çevresi ilk sırayı almaktadır. %21,1 oranı ile çevremdeki herkesle seçeneği ikinci sırayı almaktadır. Aile seçeneği %18,5 oranı ile üçüncü sırayı alırken, akrabalar %1,6 oranıyla en alt sırada yer almaktadır. Hiç kimse ile konuşmadığını belirtenlerin oranı ise %8,2'dir.

Kemal Kılıç'ın (2010) "*Kentsel Gençlik Araştırması Anketi Bağlamında: Gençlerin Siyasal Eğilimlerini Etkileyen Faktörler*" adlı araştırmasında katılımcılara yöneltilen ve bu çalışmada da yer alan siyasi konuları en çok kiminle konuşursunuz sorusuna benzer nitelikteki soruya katılımcıların verdikleri cevaplar mevcut çalışmamızın bulguları ile paralellik göstermektedir. Kılıç'ın araştırması da gençlerin siyasi meseleleri aile üyeleri ve akrabalar gibi yakın çevreleriyle konuşmayı sınırlı ölçüde tercih ettiklerini; buna karşılık bu tür konuları daha çok arkadaş grupları içerisinde tartıştıklarını ortaya koymaktadır (Kılıç, 2010, s. 61).

Ayrıca öğrencilerin büyük çoğunluğu günlük hayatında siyasi ve sosyal konuları konuşmaktan hoşlanırken yalnızca %40'a yakını sosyal medya platformlarında siyaset içerikli konuları tartıştıklarını söylemiş ve bu konuları daha çok arkadaş çevresi ve ailesi ile konuşmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Yani öğrencilerin bu üç soruya verdiği cevap kendi içerisinde tutarlılık göstermektedir.

Öğrencilerin %43,2'si siyasi görüş ve bilinçlerinin oluşması ve şekillenmesinde okudukları kitapların ve internetten edindikleri bilgilerin etkili olduğunu söylemiştir. Bu sonuç internetin ve sosyal medyanın gençler üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Siyasal görüşlerinin şekillenmesinde ailem ve akrabalarım seçeneği %38,3 oranıyla ikinci sırada gelmektedir. Burada dikkat çekici nokta siyasi konuları en çok arkadaşları ile konuşmaktan hoşlandıklarını söyleyen öğrencilerin siyasi görüşlerinin şekillenmesinde arkadaşlarından seçeneğini %9,6 gibi düşük bir oranda beyan etmeleridir.

Tablo 6: Öğrencilerin Siyasal Katılımlarına İlişkin Bilgiler

		Öğrenci Sayıları	Yüzde
Daha önce bir siyasal partiye gittiniz mi?	Evet gittim	116	27,2
	Hayır gitmedim	310	72,8
Herhangi bir dernek ya da kuruluşa üye misiniz?	Sosyal bir kuruluşa üyeyim	139	32,6
	Siyasal parti/gençlik kollarına üyeyim	51	12,0
	Sağlıkla ilgili bir kuruluşa üyeyim	38	8,9
	Eğitimle ilgili bir kuruluşa üyeyim	45	10,6
	Hayır değilim	153	35,9
Öğrencilerin siyasal parti/gençlik kollarına üye olmama nedenleri	İşaretlenmedi	52	12,2
	Siyasetle ilgilenmiyorum	63	14,8
	Hiçbir parti benim görüşümü yansıtmıyor	105	24,6
	Gerekli görmüyorum	81	19,0
	Yaratabileceği olumsuz sonuçlardan korkuyorum	69	16,2
	Bir partiye üye olmadan da güzel şeyler yapılabilir	56	13,1
Daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulundunuz mu	Gösteri yürüyüşüne katıldım	99	23,2
	Mitinglere katıldım	68	16,0
	Bir siyasal partinin seçim kampanyasında rol aldım	21	4,9
	Hayır, hiçbir siyasal faaliyette bulunmadım	238	55,9
Toplam		426	100

Çalışmanın bulgularına göre; öğrencilerin %27,2'si daha önce bir siyasal partiye gitmiş olduğunu söylemiş, %72,8'i ise daha önce hiçbir siyasal partiye gitmediğini belirtmiştir. Bu bulgu öğrencilerin siyasal partiler ile doğrudan temas kurmaya mesafeli yaklaşıtlarını göstermektedir.

Öğrencilerin herhangi bir dernek ya da kuruluşa üyelik durumları incelendiğinde büyük bir bölümünün örgütlü yapılara dahil olmadıkları görülmektedir. Faaliyet alanları sosyal ya da kültürel alanlar olan dernek ya da kuruluşlara üye olanların oranı %32,6 iken, siyasal parti veya siyasal parti gençlik kollarına üye olanların oranı %12'dir. Sağlık alanında faaliyet gösteren dernek ya da kuruluşlara üye olanların oranı %8,9, eğitim amaçlı faaliyet gösteren dernek ya da kuruluşlara üye olanların oranı %10'6'dır. Buna karşılık öğrencilerin %35,9'u herhangi bir derneğe ya da kuruluşa üye olmadığını belirtmiştir.

Öğrencilerin siyasal parti ya da parti gençlik kollarına üye olmamalarının nedenlerinin araştırıldığı sorunun yanıtlarının arasına parti üyesi olan öğrencilerin de varlığı sebebi ile işaretlenmedi seçeneği koyulmuştur. Öğrencilerin %12'si siyasal parti ya da parti gençlik kolları üyesi oldukları için bu soruya cevap vermemişlerdir. Parti üyesi olmayan öğrencilerin üyelikten kaçınma gerekçelerinin başında %24,6 oranı ile hiçbir parti benim görüşümü yansıtmıyor seçeneği gelmektedir. Öğrencilerin %19'u ise siyasal partiye üyeliği gerekli görmediğini belirtirken, %16,2'si parti üyeliğinin doğurabileceği olumsuz sonuçlardan endişe duyduğunu dile getirmiştir. Herhangi bir partiye üye olmadan da güzel şeyler yapılabileceğini düşünenlerin oranı %13,1'dir. Öğrencilerin %14,8'i ise siyasetle ilgilenmediğini beyan etmiştir.

Bu veriler öğrencilerin siyasal partilere ve geleneksel/kurumsal siyaset mekanizmasına yönelik mesafeli tutumlarını ve güvensizliklerini ortaya koymaktadır. Nitekim 2006 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Gençlik Çalışmaları Birimi'nin yapmış olduğu "*İstanbul Gençliği: STK Üyeliği Bir Fark Yaratıyor mu?*" adlı araştırmada gençlerin en çok güven duydukları kurumların sırasıyla "ordu", "sivil toplum kuruluşları" ve "hükümet" olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada ikinci düzeyde verilen yanıtlarda da "ordu" ilk sırada yer almış bunu sırasıyla "cumhurbaşkanlığı" ve "sağlık/sosyal güvenlik kurumları" izlemiştir. Bu cevapları "sivil toplum kuruluşları" ve "TBMM" izlemektedir. Bu çalışmada gençlerin TBMM'ye duydukları güvenin görece düşük olduğu belirlenmiştir. (Gençlik Çalışmaları, 2006, s. 8). Daha yakın bir tarihte yapılan bir başka araştırmanın sonuçları incelendiğinde benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Araştırmalar Merkezi'nin Eylül 2013'te yaptığı "*Türkiye'de Gençlik: Gençliğin Özellikleri, Sorunları, Kimlikleri ve Beklentileri*" adlı araştırmada "Türkiye'nin geleceği açısından en güvendiğiniz kurum hangisidir?" sorusuna verilen yanıtlarda "ordu" en güvenilir kurum olarak ilk sırada yer almaktadır. En güvenilen diğer kurumlar ise sırasıyla "meclis" ve "hükümettir". Söz konusu çalışmada yine aynı soruya ikinci düzeyde istenen yanıtlarda da en güvenilir kurum olarak ilk sırada "ordu" yer almaktadır. Araştırmada dikkat çeken bir başka husus ise siyasal partilere ve medyaya duyulan güvenin oldukça düşük düzeylerde kalmasıdır. Siyasal partilere duyulan güven oranı %2,9 ve medyaya duyulan güven oranı ise %1,2'dir. Aynı soruya verilen ikinci düzey yanıtlarda da medya %2,2, siyasal partiler ise %5,8 oranıyla Türkiye'nin en az güven duyulan kurumları olmuşlardır (SEKAM, 2013, s. 424-427). Ayrıca medyanın almış olduğu güven oranı öğrencilerin neden sosyal medyaya bu kadar önem verdikleri sorusunun cevabı niteliğindedir.

2021 yılında yayınlanan H. Büşra Ekinci Sağlam'ın "*Yükseköğretimdeki Gençlerin Gözünden Gençlerin Politika ile İlişkisi*" adlı çalışma da bu çalışma ile paralellik göstermektedir. Gençler kendilerinin herhangi bir siyasal partiye üye olmamaları konusunda bir siyasal partinin görüşlerini tam olarak yansıtmadığını, partilerin görüşlerinin bir kısmını benimserken bazılarını benimsemediklerini ve üye olmaları için sadece bir kısım görüş birliğinin yeterli olmadığını belirtmişlerdir (Ekinci Sağlam, 2021, s. 107).

Öğrencilerin daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulunup bulunmadıklarının araştırıldığı soruya öğrencilerin %23,2'si gösteri yürüyüşlerine katıldığını söyleyerek, %16'si

mitinglere katıldığını ve %4,9'u ise bir siyasal partinin seçim kampanyasında aktif rol aldığını beyan ederek cevap vermiştir. Buna karşılık öğrencilerin büyük bir bölümü %55,9 oranı ile hiçbir siyasal faaliyette bulunmadığını ifade etmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun gençlerin siyasetle ilgilenmesi gerektiğini düşündüğünü ve gündelik yaşamlarında siyasal konuları tartışmaktan hoşlandıklarını belirtmelerine rağmen, hiçbir siyasal faaliyete katılmamış olanların oranının yüksek çıkması dikkat çekicidir. Bu durum, gençlerin siyasal tutum ve davranışları arasında belirli bir uyumsuzluk bulunduğunu ve siyasal katılım konusunda kararsızlık ya da tereddüt yaşadıklarını düşündürmektedir. Öte yandan anket formundaki seçeneklerde yalnızca geleneksel katılım yollarının bulunması, internet kullanım becerileri yüksek olan ve sosyal medya platformlarında en çok siyasal konuları tartıştıklarını ifade eden üniversite öğrencilerine, internet temelli herhangi bir gruba, dijital kampanyaya ya da çevrimiçi eyleme katılıp katılmadıklarının sorulmamış olması, çalışmanın eksik yönlerinden biri olarak görülmektedir.

Tablo 7: Öğrencilerin Siyasetle İlgili Görüşlerinin ve Siyasal Katılımlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

		Kadın	Yüzde	Erkek	Yüzde	Toplam
Gençlik Siyasetle İlgilenmeli midir?	Evet ilgilenmelidir	182	42,7	171	40,1	82,9
	Sadece gençliği ilgilendiren konularda	22	5,2	25	5,9	11,0
	Sadece oy vereceği zaman ilgilenmelidir	1	0,2	3	0,7	0,9
	Hayır ilgilenmemelidir	2	0,5	10	2,3	2,8
	Fikrim yok	5	1,2	5	1,2	2,3
Toplam		212	49,8	214	50,2	100
X²: 6,858; sd: 4; p: 0.114						
Daha önce bir siyasal partiye giyiniz mi?	Evet	40	9,4	76	17,8	27,2
	Hayır	172	40,4	138	32,4	72,8
Toplam		212	49,8	214	50,2	100,0
X²: 14,892; sd: 1; p: 0,000						
Herhangi bir dernek ya da kuruluşa üye misiniz?	Sosyal bir kuruluşa üyeyim	59	13,8	80	18,8	32,6
	Siyasal parti/gençlik kollarına üyeyim	18	4,2	33	7,7	11,9
	Sağlıkla ilgili bir kuruluşa üyeyim	17	4,0	21	4,9	8,9
	Eğitimle ilgili bir kuruluşa üyeyim	34	8,0	11	2,6	10,6
	Hayır değilim	84	19,7	69	16,2	35,9
Toplam		212	49,7	214	50,3	100,0
X²: 21,223; sd: 4; p: 0,000						
Daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulundunuz mu?	Gösteri yürüyüşüne katıldım	35	8,2	64	15,0	23,2
	Mitinglere katıldım	29	6,8	39	9,2	16,0
	Bir siyasal partinin seçim kampanyasında rol aldım	7	1,6	14	3,3	4,9
	Hayır, hiçbir siyasal faaliyette bulunmadım	141	33,1	97	22,8	55,9
Toplam		212	49,8	214	50,2	100,0
X²: 20,424; sd: 3; p: 0,000						

Öğrencilerin siyasetle ilgilenme durumlarının cinsiyet değişkeninden bağımsız olup olmadığını belirlemek amacı ile Ki-Kare bağımsızlık testi uygulanmış ve sonuçlar yukarıda tablo 7'de sunulmuştur. Sonuçlara göre; siyasetle ilgilenenlerde kadın öğrencilerin oranı %42,7 iken erkek öğrencilerde ise %40,1'dir. Sadece gençleri ilgilendiren konularda siyasetle ilgilenilmesi gerektiğini düşünenlerin oranı kadın öğrencilerde %5,2 ve erkek öğrencilerde %5,9'dur. Gençlerin sadece oy verme zamanı siyasetle ilgilenmeleri gerektiğini düşünenlerin oranı kadınlarda %0,2 iken erkeklerde bu oran %0,7 olarak tespit edilmiştir. Gençlerin siyasetle ilgilenmemesi gerektiğini düşünen kadın öğrencilerin oranı %0,5 olarak tespit edilirken erkek öğrencilerde bu oran %2,3 olarak tespit

edilmiştir. Kararsız ya da fikri olmadığını belirtenlerin oranı ise her iki cinsiyette de %1,2'dir. Ayrıca Ki-Kare test sonucu ($p>0,05$) olarak tespit edilmiştir. Böylece test sonucuna göre siyasal ilginin cinsiyet değişkeninden bağımsız olduğu ortaya konmuştur.

Öğrencelerin daha önce herhangi bir siyasal partide bulunup bulunmama durumlarının cinsiyet değişkeni ile ilişkisini incelemek amacıyla yapılan Ki-kare bağımsızlık test sonuçlarına göre ($p<0,05$) olarak tespit edilmiş ve iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin varlığı tespit edilmiştir. Daha önce bir siyasal partide bulunduğunu belirtenlerin oranı kadınlarda %9,4 iken erkeklerde %17,8'dir. Buna karşılık herhangi bir siyasal partide bulunmadığını ifade edenlerin oranı kadınlarda %40,4, erkeklerde ise %32,4'tür. Bu bulgular, siyasal partilerle temas ve deneyim bakımından erkek öğrencilerin kadın öğrencilere kıyasla daha yüksek orana sahip olduğunu göstermektedir.

Toplam öğrenci sayısı dikkate alındığında, siyasal partiye hiç gitmemiş olanların oranı, gitmiş olanlara kıyasla daha yüksektir. Ayrıca siyasal parti deneyimi olan görece küçük grup içerisinde kadın öğrencilerin oranının erkeklere göre daha düşük olması, literatürde sıklıkla dile getirilen kadınların siyasal katılım düzeylerinin erkeklere kıyasla daha sınırlı olduğu yönündeki genel değerlendirmeleri destekler niteliktedir.

Öğrencilerin herhangi bir kuruluşa üye olma durumları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını ortaya koymak için yapılan Ki-Kare bağımsızlık test sonuçlarına göre ($p<0,05$) olarak tespit edilmiştir. Buna göre bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki mevcuttur. Bu bağlamda herhangi bir kuruluşa üye olmayanların oranı kadın öğrencilerde daha yüksek düzeydedir. Siyasal parti veya parti gençlik kolları üyeliği de kadın öğrencilerde daha düşük düzeylerde tespit edilmiştir.

Öğrencilerin siyasal faaliyette bulunmaları ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymak için yapılan Ki-Kare test sonuçlarına göre ($p<0,05$) olarak tespit edilmiş ve söz konusu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin varlığı ortaya konmuştur. Hiçbir siyasal faaliyette bulunmadığını belirtenlerin oranı her iki cinsiyette de en yüksek orana sahiptir. Kadınlarda %16,5 ve erkeklerde %29,9 oranı ile ikinci en yaygın siyasal faaliyet türü gösteri yürüyüşlerine katılım olmuştur. Bir siyasal partinin seçim kampanyasında aktif rol aldım seçeneği ise kadınlarda %3,3 ve erkeklerde %6,5 ile her iki cinsiyette de en düşük düzeyde kalmıştır.

Hakan Candan ve Ali Tosun'un Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde yürüttükleri ve 2019 yılında yayınlanan "*Gençliğin Siyasal Katılıma İlişkin Algısı: Üniversite Öğrencileri Örneği*" adlı çalışma öğrencilerin katılımının cinsiyet üzerine dağılımı konusunda bizim çalışmamız ile benzerlik göstermektedir. Söz konusu çalışmada da kadınların katılımı erkeklere göre oransal olarak daha aşağıda kalırken hem kadınlarda hem de erkeklerde hiçbir siyasal faaliyette bulunmayanların oranı en yüksek değerde saptanmıştır (Candan & Tosun, 2019, s. 2595). Bu sonuçlar kadınların siyasal katılım düzeylerinin erkelere kıyasla daha sınırlı olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

Tablo 8: Öğrencilerin Siyasal Katılımlarının ve Siyasal Görüşlerinin Şekillenmesinin Ailelerinin Tutumuna Göre Dağılımı

		Koruyucu		Demokratik		Otoriter		İlgisiz		Toplam (N)
		N	%	N	%	N	%	N	%	
Daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulundunuz mu?	Gösteri yürüyüşüne katıldım	39	39,4	46	46,5	9	9,1	5	5,1	99
	Mitinglere katıldım	31	45,6	29	42,6	6	8,8	2	2,9	68
	Bir siyasal partinin seçim kampanyasında rol aldım	11	52,4	5	23,8	3	14,3	2	9,5	21
	Hayır, hiçbir siyasal faaliyette bulunmadım	150	63,0	63	26,5	17	7,1	8	3,4	238
Toplam		231	54,2	143	33,6	35	8,2	17	4,0	426
$X^2: 22,818; sd: 9; p: 0,007$										
Siyasal görüşlerinizde kimlerden etkilendiniz?	Ailemden ve akrabalarımın	105	64,4	46	28,2	9	5,5	3	1,8	163
	Arkadaşlarımdan	17	41,5	14	34,1	6	14,6	4	9,8	41
	Okuldan/egitim amaçlı bulunduğum yerlerden	25	65,8	11	28,9	2	5,3	0	0	38
	Okuduğum kitaplardan ve internetten	84	45,7	72	39,1	18	9,8	10	5,4	184
Toplam		231	54,2	143	33,6	35	8,2	17	4,0	426
$X^2: 23,346; sd: 9; p: 0,005$										

Ailenin genel tutumu ve öğrencilerin daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulunma durumları arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymak amacıyla yapılan Ki-Kare testi sonuçlarına göre ($p < 0,05$) olarak belirlenmiş ve bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Buna göre ailelerinin tutumlarını koruyucu ve otoriter olarak nitelendiren öğrencilerde daha önce herhangi bir siyasal faaliyette bulunmama durumu en yüksek düzeydedir. Daha önce hiçbir siyasal faaliyette bulunmadığını belirten öğrencilerin %63'ü ailelerinin tutumlarını koruyucu, %26,5'i ise demokratik olarak nitelendirmektedir.

Ailenin genel tutumu ve öğrencilerin siyasal görüşlerinin şekillenmesi arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığının araştırılması amacıyla yapılan Ki-Kare test sonuçlarına göre ($p < 0,05$) olarak tespit edilmiş ve söz konusu değişkenler arasında anlamlı bir ilişki gözlemlenmiştir. Ailelerinin genel tutumunu koruyucu olarak değerlendiren öğrencilerin %64,4'ü siyasal düşüncelerinin şekillenmesinde aile ve akrabalarının etkili olduğunu ifade etmiş, ikinci sırada ise okudukları kitaplar ve internetin etkili olduğunu söylemişlerdir. Buna karşılık ailelerinin genel tutumunu demokratik, otoriter ve ilgisiz olarak nitelendiren öğrencilerde ise ilk sırayı okuduğum kitaplar ve internet seçeneği almaktadır. 2000'li yılların üniversite gençliğinin siyasal algı, yönelim ve davranışlarını incelemeyi amaçlayan bu çalışmada, kitaplar ve özellikle internetin yüksek oranlarda etkili faktör olarak öne çıkması, gençlerin siyasal sosyalleşme ve katılım süreçlerinde dijital mecraların belirleyici bir konuma yerleştiğini ortaya koymaktadır.

Araştırmamızın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin çoğu gençliğin siyasetle ilgilenmesi gerektiğini düşünmekte, sosyal yaşamında siyasal konuları konuşmaktan hoşlanmaktadır. Siyasal konuları en çok arkadaşları ile konuşan gençlerin dikkatini çeken haber başlıklarının başında da siyaset gelmektedir. Buradan hareketle özellikle 1980'den sonra gençlerin siyasetten uzaklaştığını, apolitik olduğunu söyleyen genel kanının aksine gençlerin siyasetle ilgili olduğunu, siyaseti ve gündemi takip ettiğini söyleyebiliriz. Son yıllarda yapılan çalışmalar da bunu desteklemektedir. Örneğin daha önce sözünü ettiğimiz Ekinci Sağlam'ın 2021 yılında yayınlanan çalışmasında, gençler apolitik olmadıklarını aksine politik görüşlerinin olduğunu ancak geleneksel katılım yollarını tercih etmediklerini dile getirmişlerdir (Ekinci Sağlam, 2021, s. 107). Yine Candan ve Tosun'un 2019 tarihli *Gençliğin Siyasal Katılıma İlişkin Algısı: Üniversite Öğrencileri Örneği* adlı çalışmada gençlerin siyasete ilgi düzeyi oldukça yüksek orandadır (Candan & Tosun, 2019, s. 2593).

Araştırmamızın bir diğer sonucu üniversite öğrencilerinin siyasete her ne kadar ilgili olsalar da geleneksel siyasal katılım yöntemleri ile siyasal alana dahil olma tutumlarının oldukça düşük olmasıdır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu daha önce herhangi bir siyasal partiye gitmediğini, yarısından fazlası da daha önce hiçbir siyasal faaliyette bulunmadığını dile getirmiştir. Öğrencilerin sadece %12'si bir siyasal parti veya parti gençlik kolları üyesidir. Ailelerinin genel tutumunu koruyucu veya otoriter olarak değerlendiren öğrencilerin katılımları daha düşük düzeydedir. Tüm bunlar cinsiyet faktörü üzerinden değerlendirildiğinde de kadınların katılımları erkeklere kıyasla daha düşük oranlarda kalmaktadır.

Gençlerin siyasal alana dahil olmayı niçin tercih etmediklerine dair Demet Lüküslü'nün yaptığı *Gençlerin Siyaset Algıları ve Deneyimleri: Yeni Bir Siyaset ve Örgütlenme Modeli Üzerine Düşünmek* adlı çalışmanın bulgularına göre, gençler siyaseti kirli bir alan olarak algılamaktadır. Siyasal alana dahil olmayı siyaset yapmak olarak değil siyasete bulaşmak olarak değerlendirmektedir. Siyasal alanı değiştirilmesi zor ve katı kuralları olan bir alan olarak algılamaktadır (Lüküslü, 2010, s. 193-196). Acar ve Becel'in 2021 yılında yayınlanan *Üniversite Gençliğinin Gönüllü Siyasal Katılımı: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İİBF Öğrencileri Üzerine Uygulamalı Bir Çalışma* adlı araştırmalarında öğrencilere, siyasal katılma ile siyasal hayatta etkin olma duygularını sormuş ve öğrencilerin %65,4'ü etkin olmadıklarını düşündüklerini beyan etmişlerdir. Öğrencilerin %18'i ise kararsız olduklarını söylemiştir (Acar & Becel, 2021, s. 27). Araştırmanın bulguları Lüküslü'nün çalışmasını destekler niteliktedir.

Araştırmamızın bir başka sonucu gençlerin siyasal algı ve görüşlerinin şekillenmesinde ve hatta siyasal katılımlarında genelde internetin özelde sosyal medyanın artık çok önemli bir yere sahip olduğudur. Öğrencilerin %95,5'i sosyal medyayı takip etmektedir. Sosyal medyada en çok tartıştıkları konu siyasettir ve öğrencilerin büyük bir kısmının siyasal görüşlerinin şekillenmesinde okudukları kitaplar ve internetten edindikleri bilgiler etkili olmuştur. İnternet ve sosyal medya erişim kolaylıkları ve gelişmelerden anlık olarak haberdar olma gibi sağladığı imkanlar sebebiyle gençler tarafından siyaseti takip etme, öğrenme ve siyasal bir bilinç oluşturma konularında sıklıkla tercih edilmektedir.

Sonuç

Politik duruş anlamında genellikle 1960'lı ve 1970'li yılların duyarlı üniversite gençliğinin karşısına konumlandırılan 1980 sonrası kuşaklar genellikle siyasal duyarsızlıkları sebebiyle çeşitli eleştirilere maruz kalmışlardır. Bu eleştiriler genellikle bireysel, bencil, tüketim odaklı oldukları ve toplumsal sorumluluk duygularının gelişmemiş olduğu yönündedir. Ancak bu kuşaklar neo-liberal politikaların uygulandığı ve askeri darbe sonrası kurulan baskı rejimini koruyan bir anayasa ile yönetilen bir ülkede büyümüşlerdir. Rekabeti ve bireysel çıkarları her şeyin önüne koyan neo-liberal politikalarla bireyciliğin yüceltildiği bir dünyada büyüyen gençlerin siyasal parti ya da parti gençlik kollarına üye olmamaları yani örgütlü siyasete mesafeli yaklaşmaları anlaşılabilir bir durumdur.

Toplumun öncüsü, devletin ve devrimlerin koruyucusu olarak değerlendirilen gençliğin 1970'li yıllarda aşırı politize olması sebebiyle devlet için bir tehlike olarak algılanmaya başlanmış ve 1980'den sonra bilinçli olarak siyasetten uzaklaştırılmıştır. 1970'li yıllarda örgütlü eylemler içinde bulunan gençler bu eylemleri sebebi ile devlet tarafından cezalandırılmış ve ilerleyen yıllarda kendi çocuklarını da siyasetten uzak tutmaya çalışmışlardır. Ailelerin bu davranışı günümüze kadar aktarılmıştır ve gençlerin siyasal katılımlarının önüne bir engel olarak çıkmaktadır. Ailesinin genel tutumunu koruyucu veya otoriter olarak değerlendiren gençlerin siyasal katılımlarının daha düşük oranlarda çıkması bu durumu desteklemektedir.

Gençliğin geleneksel yöntemlerle siyasal katılım oranları oldukça düşüktür. Ancak teknolojik gelişmeler ile gençliğin siyasal katılım biçimlerinde belirgin bir dönüşüm yaşanmıştır. Geleneksel anlamda örgütlü yapılar ve yüz yüze hep birlikte yapılan eylemler etrafında şekillenen

siyasal katılım pratikleri yerini günden güne bireysel olarak yapılan, örgütlü bir yapıya bağlı olmadan esnek bir biçimde ve dijital mecralarda gerçekleştirilen katılım pratiklerine bırakmaktadır. Gençler siyasal süreçlere dahil olmayı sadece sokak eylemleri ya da fiziksel mekanlarla sınırlı görmemekte, görece konforlu ve güvenli evlerinde oturarak hızlı ve anlık etkileşim imkânı sunan sosyal medya platformları üzerinden tartışmalara girerek, fikir beyan ederek ya da kampanyalara katılarak gerçekleştirmektedir.

Söz konusu dönüşüm sebebi ile gençleri siyasetten uzak ve siyasal katılım noktasında pasif olarak değerlendirmek yerine teknoloji dünyası içine doğmuş bu gençleri internet temelli yeni araçlar ve siyasal politikalar ile siyasal alana daha fazla dahil etmenin yolları düşünmek daha doğru olacaktır. Özellikle üniversitede okuyan ülkenin yarınlarını emanet edeceğimiz gençliğin siyasal süreçlere dahil edilecek yolların aranması demokratik toplumun devamlılığı açısından son derece önemlidir. Çünkü üniversite gençliği siyasal sistemin gelecekteki aktörleri olacaktır. Bu sebeple üniversite gençliğinin siyasal alanda pasif hale gelmesi uzun vadede demokratik temsil ve siyasal meşruiyet mekanizmalarının zayıflaması sorunlarını gündeme getirebilir. Bu nedenle üniversite gençliğinin siyasal katılımını teşvik etmek, katılım düzeylerini arttırmak için yeni araç ve kanallar yaratmak son derece önemlidir.

Bu çalışmanın bulgularından hareketle gelecekte yapılacak araştırmalarda, üniversite gençliğinin dijital siyasal katılım pratiklerinin farklı sosyoekonomik ve kültürel değişkenlerle ilişkisi daha ayrıntılı biçimde incelenebilir. Ayrıca gençlerin çevrimiçi siyasal katılım deneyimlerinin zaman içerisinde geleneksel siyasal katılım biçimlerine nasıl yansıdığını ortaya koyacak boylamsal çalışmalar, gençlik ve siyasal katılım ilişkisine dair daha kapsamlı bir anlayış geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Bunun yanında farklı üniversite türleri ve bölgeler arasında gerçekleştirilecek karşılaştırmalı araştırmalar, gençlerin siyasal katılımını etkileyen faktörlerin daha derinlemesine analiz edilmesine imkân tanıyabilir.

References

- Acar, E. & Becel, Y. (2021). Üniversite gençliğinin gönüllü siyasal katılımı: Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İİBF öğrencileri üzerine uygulamalı bir çalışma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Çalışmalar Dergisi*, 1(2), 15-35.
- Ak Akyol, F. (2020). Evliliğin nesiller arası aktarım aracılığıyla toplumsal yeniden üretimi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(5), 2801–2813. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.45465>
- Akaroğlu, G. (2023). Sürekli kaygı, başa çıkma ve internet bağımlılığı arasındaki ilişkiye yönelik bir çalışma. *Turkish Studies – Social Sciences*, 18(1), 1–19. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.65025>
- Akçay Bekiroğlu, H., & Şahin, E. (2019). Üniversite öğrencilerinin sosyal medya kullanım yoğunluğu ve saldırganlık davranışı gösterme ilişkisi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 14(2), 215–236. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22906>
- Akkuş, H. İ. (2026). Üniversite gençliğinde sekülerlik ve dinselliğin hibrit (bağlamsal) örüntüleri: Bir tipoloji denemesi. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 21(2), 1999–2069. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.90000>
- Altun, V. K. (2021). Üniversite öğrencilerinin dindarlık algılarıyla ahlaki yargıları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 16(4), 477–492. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.52473>
- Arğın, E. (2019). Dijital oyun bağımlılığının narsisizm kültürüne etkileri. *Turkish Studies – Information Technologies and Applied Sciences*, 14(4), 519–537. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.30271>
- Atatürk, M. K. (1989). *Nutuk*. Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Avan, O. (2026). Genç yetişkin bireylerde ölüm kaygısı ile inançsızlık eğilimi arasındaki ilişki. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 21(1), 321–363. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.88934>
- Aydın, S., Avar Vayvay, N., Yaray, Y., Tok, Y., & Sağlam, M. (2021). Farklı yaş grubundaki bireylerin oyun algılarının metaforik olarak incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(3), 1401–1428. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.51120>
- Baykam, B. (2002). *68’li yıllar: eylemciler*. İmge Kitabevi.
- Burcu, E. (1998). Gençlik teorilerinin sınıflandırılmasına ilişkin bir çalışma. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 105-136.
- Candan, H. & Tosun, A. (2019). Gençliğin siyasal katılıma ilişkin algısı: üniversite öğrencileri örneği. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 6(42), 2586-2599. <https://doi.org/10.26450/jshsr.1350>
- Cender, G. & Kuş, Z. (2024). Gençlerin dijital ortamda siyasal katılımları. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 9(2), 126-146.
- Çebi, S. & Şahin Akıllı, Y. (2011). Türkiye’de gençliğin internet üzerinden katılımı özelinde genç siyasallığı ve müzakereci demokrasi. *Katılımın “e-hali” Gençlerin Sanal Alemi*, (Der.) Aslı Telli Aydemir, Alternatif Bilişim, 198-232.
- Çıkmaz, E. (2025). Yerel yönetimlerin gençlere yönelik sunduğu politikalar: Gaziantep ili örneği. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 20(1), 217–236. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.81838>

- Davulcu, E. (2019). Siyasallaşan çevre hareketleri ve alternatif medya: Yeşilgazete üzerinden bir değerlendirme. *Turkish Studies – Social Sciences*, 14(3), 427–446. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22897>
- Duman, M. F. (2023). Gerçek(ten) küçük yatırımcı: Kripto para piyasasının, genç piyasa oyuncularının dijital medya, dijital beğeni ve dijital oyun alışkanlıkları üzerindeki etkisi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 18(1), 105–134. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.65044>
- Dursun, İ. (2020). Çevreci tüketime yönelik sosyal pazarlama kampanyalarında bölümlendirme kriteri olarak yaş. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(2), 185–200. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40036>
- Ekinci Sağlam, H. B. (2021). Yüksek öğretimdeki gençlerin gözünden gençlerin politika ile ilişkisi. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 9(24), 100-123.
- Ercins, G. (2008). Türkiye’de popüler kültürün görünüşleri ve gençliğe yansımaları. *VI. Ulusal Sosyoloji Kongresi Bildiri Kitabı*, 490-511.
- Erdemir Göze, F., & Yılmaz, E. (2021). Neoliberalizm, genç işsizliği ve sosyal güvensizlik bağlamında sinemada gençliğin temsili. *Turkish Studies – Social Sciences*, 16(4), 1509–1532. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.51525>
- Ertürkmen, G., & İslah, S. E. (2024). İşsizlik kaygısı üzerinden genç işsizliğe bakış: Yükseköğretim öğrencilerine yönelik alan araştırması. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 19(1), 155–175. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.79050>
- Fadıloğlu, Ç. (1989). Gençlik ve sorunları. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 5(2), 69-79.
- Feyizoğlu, T. (1998). *Bizim Deniz*. Doruk Yayınları.
- Gencer, N. (2023). Üniversite öğrencilerinde motivasyonel dindarlık ve pozitiflik ilişkisi. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 18(3), 367–390. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.70872>
- Genç, Y., & Pak, M. (2019). Korunma ihtiyacı olan çocukların erken gelişim döneminde bakım elemanlarıyla kurdukları bağlanma ilişkisi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 14(3), 567–587. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22622>
- Giugni, M., & Grasso, M. (Eds.). (2022). *The Oxford handbook of political participation*. Oxford University Press.
- Güner, B. (2021). Gençlerin dini inançları ve deizme yönelim durumları: Aydın Adnan Menderes Üniversitesi örneği. *Turkish Studies – Social Sciences*, 16(5), 1825–1840. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.50805>
- Harmancı, H. (2022). Arapça öğretim sürecine Z kuşağı üzerinden yeni bir bakış denemesi. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 17(1), 51–64. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.57421>
- İnanır, S. (2005). Bildiğimiz gençliğin sonu. *Birikim Aylık Sosyalist Kültür Dergisi*, (196), 37-51.
- Karadağ, M., & Koç, A. (2023). Liselerde paranormal inançlar ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi arasındaki ilişki. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 18(3), 287–310. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.68049>
- Karagöz, M. (1995). *İstatistiki Yöntemler*, İnönü Üniversitesi Yayınları.

- Karakuş, E., & Bilgin Aksoy, G. (2021). Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının çocuk ve gençlik edebiyatına yönelik metaforik algıları. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(2), 921–933. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.50012>
- Kılıç, K. (2010). Kentsel gençlik araştırması anketi bağlamında gençlerin siyasal eğilimlerini etkileyen faktörler. *Gençler Tartışıyor: Siyasete Katılım ve Çözüm Önerileri*, (Der.) Boyraz Cemil, TÜSES Yayınları, 29-68.
- Kırış, Ş., & Dilek, S. (2019). Dindarlık tipolojileri bağlamında üniversite gençliğinin dindarlık algıları. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 14(3), 497–519. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.24819>
- Kışlalı, A. T. (1974). *Öğrenci ayaklanmaları*. Bilgi Yayınevi.
- Koç, İ. (2024). Genç neslin imha/inşasında çizgi filmler: Kamu malları teorisi bağlamında TRT Çocuk üzerine değerlendirme. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 19(2), 507–531. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.75083>
- Kubar, Y. (2025). Afrika’da genç işsizlik ve rassal etkiler: Ekonomik dinamikler üzerine bir model çalışması. *Turkish Studies – Economics, Finance, Politics*, 20(2), 829–843. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.80508>
- Lüküslü, D. (2008). Günümüz Türkiye gençliği: ne kayıp bir kuşak ne de ülkenin aydınlık geleceği. İçinde, *Türkiye’de gençlik çalışması ve politikaları*, (Der.) Y. Kurtaran, G. Nemutlu, N. Yentürk, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 287-297.
- Lüküslü, D. (2010). Gençlerin siyaset algıları ve deneyimleri: yeni bir siyaset ve örgütlenme modeli üzerine düşünmek. *Gençlik Tartışıyor: Siyasete Katılım, Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, (Der.) Boyraz Cemil, TÜSES Yayınları, 189-215.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü*. Bilim ve Sanat Yayınları.
- Meşe Yavuz, C., & Başıyigit, N. (2023). Üniversite öğrencilerinde yeme tutumu ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 18(1), 225–236. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.64295>
- Nair, G. (2019). Lise öğrencilerinin akıllı cep telefonu kullanma alışkanlıkları ve sıklığının, aile ve okul ortamına etkileri açısından incelenmesi. *Turkish Studies – Information Technologies and Applied Sciences*, 14(2), 251–274. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22663>
- Neyzi, L. (2011). Türkiye’de kamusal söylemde gençlik kurgusunun değişimi. *Katılımın “e-hali” Gençlerin Sanal Alemi*, (Der.) Aslı Telli Aydemir, Alternatif Bilişim, 25-47.
- Okan, N., Güner, H., & Kardaş, S. (2021). Genç olumsuz ve olumlu stres ölçeğinin Türkçeye uyarlanması ve psikometrik yönden incelenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(1), 491–503. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.48450>
- Ozdemir, P., Yıldız, M., & Oral, G. (2020). Lise öğrencilerinin Covid-19 hijyen farkındalık düzeyinin belirlenmesi. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(5), 3553–3566. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.44431>
- Öncü, A. (1991). Sivil toplum ve katılım, *Sivil Toplum*, (Der.) Fidancı Yılmaz, Tüses Yayınları, 41-48.
- Örselli, E. & Bilici, Z. (2024). Gençlerin siyasete bakışı ve ilgi düzeyleri: kimden nasıl etkileniyor. içinde, *Sosyal bilimler alanında akademik araştırma ve değerlendirmeler-III*, (Ed.) Doç. Dr. Emrah Sıtkı Yılmaz, Özgür Yayınları, 415-428. <https://doi.org/10.58830/ozgur.pub604>

- Öz Soysal, F. S., Bakalım, O., & Ogan, S. (2022). Flört kaygısı ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies – Social Sciences*, 17(2), 287–301. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.63568>
- Özmen, S. (2022). 2008 küresel ekonomik krizin gençlerde istihdam beklentileri üzerine etkileri, Tekirdağ ili örneği. *Turkish Studies – Social Sciences*, 17(2), 427–453. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.62378>
- Özok, H. İ., & Aka, P. (2021). Pandemi nedeniyle evde kalan genç yetişkinlerin bilinçli farkındalık ve stres kontrolü ile ilgili görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 16(2), 1087–1104. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.48264>
- Öztopal, S., & Tomal, N. (2019). Lise siyasi coğrafya konularında öğrenci başarılarına yönelik öğretmen görüşleri. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(5), 2581–2600. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.30198>
- Öztürk, M. (2020). Gençlerin Suriyelilere yönelik yabancı düşmanlığına (zenofobi) etki eden sosyodemografik faktörler. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(1), 559–576. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.40505>
- Öztürk, M., & Tire, O. (2019). Sosyodemografik değişkenler ve namus adına kadına uygulanan şiddete yönelik tutum: Üniversite gençliği üzerine bir araştırma. *Turkish Studies – Social Sciences*, 14(6), 3383–3400. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.39837>
- Parlak İ. (1999). *Türkiye’de gençlik ve siyaset: H.Ü. Beytepe kampüsü örneği*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Resmi Gazete, (2013). *Ulusal gençlik ve spor politikası belgesi*. 27/01/2013 tarih ve 28541 sayılı Resmi Gazete. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130127-8-1.pdf>
- Sarıhan, Z. & Taşcıoğlu, R. (2024). Türkiye’de gençlerin dijital siyasal katılımlarına yönelik bir araştırma. *Etkileşim Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, (14), 46-80. <https://doi.org/10.32739/etkilesim.2024.7.14.260>
- SEKAM (Sosyal Ekonomik ve Kültürel Araştırmalar Merkezi), (2013). *Türkiye’de gençlik gençliğin özellikleri, sorunları, kimlikleri, beklentileri*, SEKAM Yayınları.
- Sevinç, Y. S., & Uyangör, N. (2020). İnovatif düşünme becerileri meslek liseleri öğrencilerine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 15(5), 3669–3690. <https://doi.org/10.47423/TurkishStudies.46222>
- Sezgin, M. (2019). İletişim ortamı olarak sosyal medya: Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesine yönelik bir araştırma. *Turkish Studies – Social Sciences*, 14(6), 3433–3457. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.30220>
- Şahan, B. (2022). Genç yetişkinlik dönemi bireylerin kriz yaşantıları ve destek kaynakları. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 17(6), 1553–1577. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.63138>
- Şahin, M. C. (2007). Sanayi toplumundan sanayi sonrası topluma farklılaşan gençlik hallerinin sosyolojik görünümü. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, (2), 157-177.
- Tutar, Ö. F., Kırtepe, A., & Nacar, E. (2020). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin bilgisayar oyun bağımlılığı düzeylerinin incelenmesi. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(7), 3197–3206. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.46080>
- TÜİK Bülten (Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni), (2025). *İstatistiklerle gençlik, 2024*, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Genclik-2024-54077>

- UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), (2020). UNESCO gençlerle, gençler tarafından ve gençler için, <https://www.unesco.org.tr/Home/Page/1957?slug=UNESCO%20Gen%C3%A7lerle,%20Gen%C3%A7ler%20Taraf%C4%B1ndan%20ve%20Gen%C3%A7ler%20%C4%B0%C3%A7in>
- Vezne, R., & Günbayı, İ. (2019). Gençlerin aşçılık meslek eğitimine ilişkin görüşleri: Bir durum çalışması. *Turkish Studies – Educational Sciences*, 14(3), 925–935. <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22791>
- Yıldız, M., & Kırtepe, A. (2020). Bireylerin gençlik merkezi faaliyetlerine yönelik tutum düzeylerinin incelenmesi: Elazığ ili örneği. *Turkish Studies – Social Sciences*, 15(5), 2757–2768. <https://doi.org/10.47356/TurkishStudies.44110>
- Yusufoğlu, A. E. (2021). Ergenlik çağındaki öğrencilerde değerler sisteminin oluşum ortamı olarak aile ve okul. *Turkish Studies – Comparative Religious Studies*, 16(3), 435–457. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.50711>
- Yücedağ, İ. & Çetin, A. (2016). Politik aktör olarak 1960’lar Türkiye gençliği ve toplumsal profili. *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, 7(1), 1-15. <https://izlik.org/JA33FK36XD>

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

The authors declare that this manuscript is an original scholarly work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The study is derived from the master's thesis entitled “*Political Perception and Political Tendencies of Youth: Case on Students of Trakya University*” completed by Yeliz Şahinbaş at Trakya University, Institute of Social Sciences, Department of Public Administration. The manuscript has not been previously published and is not under consideration for publication elsewhere.

All sources used in the preparation of this study have been properly cited and referenced in accordance with academic standards. The authors declare that the manuscript contains no plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data. The findings are reported accurately and transparently in accordance with the principles of scientific integrity.

Author Contributions

The authors contributed substantially to the conception, design, interpretation, and preparation of the manuscript. All authors have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission for publication.

Conflict of Interest

The authors declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research received no specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agency.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools were used solely for language editing, translation assistance, and stylistic improvement purposes. Any AI-assisted language revisions and translations were carefully reviewed, verified, and approved by the authors. Artificial intelligence tools were not used in the development of the research design, data collection process, data analysis, interpretation of findings, or formulation of scholarly conclusions. Full academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the authors.

Copyright and Permissions

The authors confirm that all necessary permissions have been obtained for any copyrighted material used in this study and that the manuscript does not infringe upon any intellectual property rights.

Author Approval

All authors confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Yazarlar, bu makalenin bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlanmış özgün bir çalışma olduğunu beyan etmektedir. Çalışma, Yeliz Şahinbaş Coşkun tarafından Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı'nda tamamlanan “*Gençliğin Siyaset Algısı ve Yönelimleri: Trakya Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma*” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada yararlanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmış ve kaynakçada gösterilmiştir. Yazarlar, çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun biçimde sunulduğunu beyan etmektedir.

Yazar Katkısı

Yazarlar çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, yorumlanması ve makalenin hazırlanmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmasını kabul etmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar, bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan etmektedir.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla yararlanılmıştır. Yapay zekâ destekli dil düzenlemeleri ve çeviriler yazarlar tarafından dikkatle kontrol edilmiş ve doğrulanmıştır. Yapay zekâ araçları araştırmanın tasarımında, veri toplama sürecinde, veri analizinde, bulguların yorumlanmasında veya akademik sonuçların oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk yazarlara aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Yazarlar, çalışmada kullanılmış telif hakkına tabi materyaller için gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan etmektedir.

Yazar Onayı

Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuduklarını, onayladıklarını ve yayımlanmasını kabul ettiklerini beyan etmektedir.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author / 1. Yazar %60,
Second author / 2. Yazar %40.